דבר

יום שלישי, כ"ג באדר תשמ"ז, 24 במארס 1987 ● גליון 19075
היום 14 עמודים ● המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר
- להיות רק ג'קיל – לא הייד/טדי פרויס
- כמה שיותר רע, יותר טוב/יצחק בדנר
- הפלונטר הליבראלי/עליזה ולך
- על סמנטיקה ומהות/אורי שחר
- אף אחד לא קם/נתן רועי
- בורסה וכלכלה (4–5); ספורט (6); דבר פתוח (10)

מזג האויר

עננים בגובה רב ובינוני יכסו את פני השמים. יתכן גשם מקומי קל.
הטמפרטורות הצפויות: ירושלים: 11־25, רמת־הגולן: 10־23, צפת: 9־20, טבריה: 12־30, נצרת: 10־25, עפולה: 12־27, השומרון: 11־25, תל־אביב: 10־26, לוד: 10־27, יריחו: 13־32, עזה: 11־26, באר־שבע: 12־27, אילת: 17־31.

השלושה עומדים על הבטחת חסיון בכתב
דוחים הצעת הממשלה לערובות בעל־פה

מאת טובה צימוקי, סופרת "דבר" בירושלים

הפגישה שהתקיימה אתמול בלשכת היועץ המשפטי לממשלה בנושא מתן חסיון לעדויות שלושת מפעילי פולארד בוועדת הבירור – לא הביאה לסיכום. עורכי־דינם של השלושה, פרופ' דוד ליבאי ודן שיינמן, חזרו והדגישו, כי מרשיהם אינם מוכנים בשום נסיבות להפליל את עצמם.

היועץ המשפטי לממשלה, השופט יוסף חריש, ימשיך לחפש דרכים שיספקו את השלושה, ובד בבד ימשיך את מגעיו עם צמרת הממשלה במטרה לקרב את עמדות הצדדים. נודע, כי מלבד האופציה שמציעים ליבאי ומרשיו – התחייבות בכתב מצד הממשלה, בודק חריש אפשרות, שנשיא בית־המשפט העליון יחתום על מכתב כזה, או שחומר הבדיקה יוכרז כחומר חסוי.

בפגישה הוברר, כי הממשלה נכנסה למעשה למבוי סתום. היא נתנה התחייבות של מתן עזרה מלאה למדינה זרה בצורה העלולה לפגוע בסודותיה ובאזרחיה.

ליבאי דבק בעמדתו, כי למרשיו תינתן התחייבות בכתב, שעדויותיהם בוועדת הבירור לא ימסרו בשום תנאי ובשום נסיבות לממשלת ארה"ב. הוא אמר לצוות הבכיר, כי התיר למרשיו להופיע (המשך בעמ' 2)

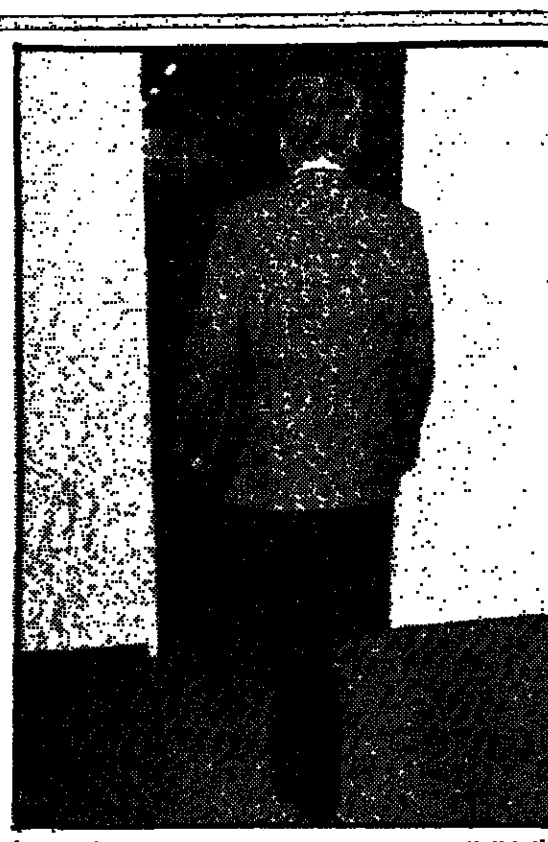

וילי בראנדט עוזב. (צילום: א.פ.)

וילי בראנדט התפטר מכהונת ראש מפלגתו

מאת שלמה שמיר סופר "דבר"

וילי בראנדט בן ה־73, מנהיגה של המפלגה הסוציאל־דמוקראטית המערב־גרמנית מתחילת 1964 ולשעבר קאנצלר מערב גרמניה, התפטר אתמול מתפקידו בעקבות סערת רוחות שפקדה את המפלגה על רקע הצעה למנות אזרחית יוונית, לא גרמניה, ד"ר מרגריטה מתיופולוס לכהונת דוברת המפלגה.

המינוי נתקל בהתנגדות אנשי האגף הימני, אך גם נשים מהשמאל, חברות צמרת המפלגה, הביעו את הסתייגותן מהמינוי, אף כי בראנדט עצמו פעל רבות לקידום הנשים בהנהגת המפלגה הסוציאל־דמוקראטית.

שני המועמדים לרשת את תפקידו בוועידה מיוחדת שתתכנס תוך שלושה חודשים הם יו"ר האופוזיציה הסוציאל־דמוקראטית בבונדסטאג, האנס יוכן פוגל, בן 61, ואוסקאר לפונטיין בן 43, ראש ממשלת חבל הסאר. לראשונה בתולדות המפלגה הסוציאל־דמוקראטית, מאז ייסודה באמצע (המשך בעמ' 2)

במידע שהועבר באמצעות ארה"ב:
ברה"מ רוצה מו"מ ישיר במסגרת ועידה לשלום
מגעים תכופים בין נציגי ישראל וברה"מ

מאת סופרנו המדיני של "דבר"

• ברה"מ איננה מבקשת לכפות פתרון על ישראל, אלא מעוניינת לאפשר שיחות פנים אל פנים בין ישראל לערבים במסגרת ועידת שלום בין־לאומית. לדעת מוסקווה אין סתירה בין כינוס ועידת שלום לבין ניהול מו"מ ישיר בין הצדדים.

מידע מעורבן זה על עמדת ברה"מ כלפי תהליך השלום הועבר לאחרונה לישראל באמצעות ארה"ב, לאחר פגישה שקיים לאחרונה דיפלומט סובייטי בוואשינגטון עם פקיד אמריקאי בכיר. בקרב פקידים בירושלים שוררים חילוקי דעות באשר למשמעות העמדה הסובייטית, ונשמעות הערכות סותרות, אם יש בדברי דיפלומטים סובייטים עדות לשינוי בעמדת מוסקווה כלפי תהליך השלום.

גם מזכ"ל האו"ם פרז דה קואיאר דיווח לאחרונה, לאחר שיחות שקיים עם חברות מועצת (המשך בעמ' 2)

מחבלים פלשתיניים בוחנים את שרידי מפקדתם בעיבורי מחנה הפליטים עין אל־חילווה שבצידון, לאחר תקיפת מטוסי חיל־האוויר הישראלי אתמול (צילום: א.פ.)

ארה"ב ביטלה חוזה למסכות אב"כ של ,רבינטקס' בשל פרשת פולארד

מאת יצחק מרידור, סופר "דבר" בעמק

צבא ארה"ב ביטל באורח חד־צדדי מכרז בהיקף שמונה מיליון דולאר עם מפעל "רבינטקס" בבית־שאן לאספקת מסיכות אב"כ. זאת על אף שמנהלי המפעל טוענים, כי הם עמדו בכל תנאי המכרז ואף זכו לשבחים מפי מבקרי טיב אמריקאים.

מנכ"ל המפעל, מנחם קליר, אמר כי המפעל עבד תוך שיתוף פעולה מלא עם נציגי הצבא האמריקאי והשקיע יותר משני מיליון דולאר ברכישת ציוד וחומרי גלם ובאימון. "זכינו ליחס ידידותי וחם, עד שהתפוצצה פרשת פולארד, בעקבותיה התחלנו להרגיש ברוח קרירה ואפילו עוינת", סיפר המנכ"ל.

ראש הממשלה יצחק שמיר הגיב אתמול על ביטול הזמנת מסכות אב"כ באומרו, כי אין לראות בה מפנה ביחסים עם ארה"ב. "יחסינו עם ארה"ב טובים וידידותיים, ושיתוף הפעולה בינינו נמשך", הדגיש ראש הממשלה במהלך סיור בנתניה.

המנכ"ל סיפר, כי "המשלוח הראשון יצא לארה"ב באיחור של שבוע בלבד, שנבע משינוי מפרט סכבי מסנים. מייד לאחר המשלוח הראשון, הודיע לנו צבא ארה"ב על החלטתו לבטל את ההזמנה, כשהעילה הרשמית היא – אי־עמידה במועדי האספקה", סיפר קליר.

קליר ציין, כי לפי המידע שבידיו אין לצבא ארה"ב כל תחליף זמין למסכות של המפעל וכל אספקה חלופית של יצרן אחר יכולה להתחיל באיחור של 6 חודשים לפחות. "אין בידיי הוכחות שהמניע להחלטה היא פרשת פולארד" – אמר מנכ"ל "רבינטקס" – "אבל לאף אחד, כולל עורכי הדין האמריקאים שלנו, אין הסבר אחר".

בעלי המפעל, המעסיק 200 עובדים, ביקשו, בשבוע שעבר, במהלך שהותו של מזכיר הצבא האמריקאי בארץ, להעביר לידיו, באמצעות שר הבטחון, את טענותיהם.

מזכיר מועצת פועלי בית שאן פיני קבלו אמר אתמול, שאם אכן יביא ביטול ההזמנה האמריקאית הגדולה לפיטורי 200 עובדי "רבינטקס", הדבר יהווה מכה אנושה לציבור במקום.

הג'יהאד: בן־הערובה סטין חולה – נשחררו תמורת 100 אסירים

מאת גדעון קרן, סופר "דבר" בצרפת וסוכנויות הידיעות

חוטפי ארבעת המרצים מן האוניברסיטה האמריקאית של ביירות הודיעו אתמול כי בן־הערובה אלן סטין חלה, והציעו להחליפו במאה אסירים הכלואים בישראל.

"המרגל האמריקאי אלן סטין החל לסבול ממחלה", נאמר בהודעה כתובה בכתב יד שמסר ארגון "הג'יהאד האיסלאמי לשחרור פלשתין" לעתון הלבנוני "אן־נהאר" בצירוף תמונתו של סטין. "מצב בריאותו עלול להתדרדר עוד יותר והוא עלול (המשך בעמ' 2)

תא"ל (מיל.) אברהם ברעם – הגיע לארץ

(ע). – תת־אלוף (מיל.) אברהם ברעם, הגיע אתמול אחה"צ במטוס "אל על" מניו יורק לישראל. בירדתו מהמטוס בנמל התעופה בן־גוריון סירב להשיב לשאלות על ההליכים המשפטיים שנפתחו נגדו, לאחר שהואשם כי היה מעורב בתיכנון עסקת נשק לאיראן.

כזכור, נעצר ברעם יחד עם שני ישראלים אחרים, ישראל וגורי אייזנברג, באיי ברמודה. לאחר מכן הוסגרו לארה"ב ושוחררו בערבות בניו יורק. גם אייזנברג ובנו הגיעו לפני כמה שבועות לארץ.

שופטיו של ג'ון דמיאניוק דחו אתמול את עתירתו של הסניגור, עו"ד יורם שפטל (במרכז) לפסול את עצמם מלשרת במשפט בשל יחס עוין לסניגוריה. הם דחו גם את הבקשה לדחות את המשך המשפט עד שבג"צ יפסוק בערעורים על החלטה זו (ראה בעמ' 3). (צילום: יצחק הררי)

היתר לפתוח בתי־העסק בשעות הצהריים והערב

מאת אמנון אמר, סופרנו הכלכלי של "דבר" בירושלים

בתי העסק ברחבי הארץ יורשו מעתה לפעול גם בשעות הצהריים ובשעות הערב המאוחרות, ולא יחוייבו עוד לקיים יום עסקים מקוצר אחת לשבוע.

כך החליטה אתמול ועדת השרים לתיאום ומינהל בראשות שר הכלכלה גד יעקבי.

במסגרת ההחלטה יורשו בתי העסק לפעול בימים א'–ד' בין השעות 06.00–20.00; בימי ה' ובימים הקודמים לערבי חג יורשו לפעול בין השעות 06.00–21.00.

בתי־עסק הנמצאים באזורים תיירותיים ומסחריים שאינם אזורי מגורים יורשו להרחיב את שעות פעילותם בימי חול ובמוצאי־שבתות ללא הגבלה.

בתי־העסק יחוייבו להציג בכניסה שלט המציין את שעות הפתיחה והסגירה.

החלטת ועדת השרים מאתמול נועדה להביא לשיפור בשירות לציבור ולהתאים את שעות הפעילות במשק להתפתחויות בעבודה ובמסחר.

תלמידי הסמינרים והמכללות למורים הפגינו אתמול בתל־אביב נגד העלאת שכר־הלימוד ונגד התוכניות לצמצם את מספר המוסדות להכשרת מורים. (צילום: שאול רחמים)

בן 13 וחצי מקריית־ים ניסה להתאבד בגלל זוג נעליים

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

נער בן 13 וחצי מקריית־ים, שהסתכסך עם אביו בשל זוג נעליים שביקש לקנות לו, ניסה אתמול בערב לשים קץ לחייו בתלייה.

לאחר שהאב סירב לבקשתו, יצא הנער מביתו. בסביבות השעה 8.00 בערב הגיע לאיזור סמוך להוסטל בקריית־ים, הוא לקח חבל של תריס, קשרו לעץ סמוך, כרך אותו סביב צווארו ותלה את עצמו.

עובר אורח שראה את הנער מתנדנד בין שמים וארץ אחז בו, הרים אותו כלפי מעלה, חתך את החבל והחל להנשים אותו.

אמבולנס מקריית־ביאליק שהוזעק למקום, הגיש לנער עזרה ראשונה ולאחר שהתייצב מצבו הועבר לבית החולים רמב"ם. שם נמסר כי מצבו טוב.

בארונו של חסיד סדיגורה מארה"ב שהובא להר הזיתים – שכבה נזירה
התברר כי הארונות הוחלפו בנמל־התעופה – והנהג התבלבל

מאת שלמה גינוסר, סופר "דבר"

סיפור גדול התגלגל אתמול בפרוזדורי הכנסת. סיפור מהחיים (או ליתר דיוק: מעבר לחיים), שלמרות שהוא נשמע כהכנה ל"מתיחה" של אחד באפריל, הוא סיפור אמיתי שהתרחש רק שלשום בירושלים.

יהודי בשם קניבל הלך לעולמו בשיקאגו. האיש, חסיד סדיגורה ירא שמים, ביקש להיקבר בהר הזיתים בירושלים. ואכן, השבוע התפרסמו מודעות בנוסח "ארונו בא", וקהל חסידים גדול התכונן לקבל את הארון וללוות את הנפטר בדרכו האחרונה. שלשום אחר הצהריים הובא ארונו של קניבל מנמל התעופה בן גוריון לישיבת "רוז'ין" בשכונת רוממה בירושלים. קהל חסידים גדול שמע הספדים על הנפטר, ביניהם הספדו של האדמו"ר מבויאן.

מישיבת "רוז'ין" יצא מסע הלוויה להר הזיתים. ליד הקבר הפתוח נשמעו הספדים נוספים על אותו נדיב משיקאגו. ואז הגיע הזמן לפתוח את הארון ולקבור את החסיד כמנהג ישראל. אולם משנפתח הארון נתגלתה בו נזירה ועל חזה צלב, נחה מנוחת עולמים.

תדהמה אחזה את קהל המלווים והם מיהרו להתפזר בתחושה של מבוכה ואימה. קרובי הנפטר מיהרו להתקשר לנמל־התעופה בן־גוריון, כדי לברר באיזו דרך יצא ארונו של קניבל (שיהי ברוך היה, כי באותה שעה ממש נערך לחסיד משיקאגו טקס אשכבה נוצרי למהדרין בבית־עלמין אחר אי־שם בארץ הקודש). שלטונות נמל התעופה ידעו רק להשיב, שארון זה, שהגיע באותו מטוס, נלקח גם הוא בדרכו האחרונה, אך לא ידעו למסור פרטים.

חיים יצחק כהן מהנהלת "חברה קדישא" בירושלים מספר את המשכו של הסיפור: "חברה קדישא" מיהרה להתקשר למשטרה, וזו איתרה תוך שעה קלה טקס אשכבה נוצרי בבית־עלמין בירושלים. ארונו של החסיד משיקאגו כבר היה על סף קבורה. המשטרה עצרה את הטקס הנוצרי, וזמן קצר לאחר מכן נערכו במגרש־הרוסים חילופי ארונות, וזה של הנזירה נמסר למלוויה וזה של קניבל נמסר לקהל החסידים. בשעה מאוחרת בלילה, אור ליום אתמול, הובא כל אחד מהם למנוחתו האחרונה.

איך, בכל זאת, אירעה התקלה המביכה הזאת? חיים יצחק כהן מסביר, כי הנהג הוותיק של "חברה קדישא", אריה גולדברג, היה עסוק שלשום אחר הצהריים בלוויה אחרת, ולכן נשלח לנמל־התעופה נהג אחר, פחות מנוסה. אולם, עם זאת מאשים איש הנהלת "חברה קדישא" את "אל על" בכל הבלבול הזה. "כאשר אתה בא לסניף דואר ומציג ניירות כדי לקבל חבילה, ומוסרים לידיך את החבילה הלא־נכונה, הרי לא אתה אשם אלא מי שמוסר את החבילה לידיך", אומר כהן.

שר האוצר: אין כסף לפיצוי גימלאי המדינה על השחיקה

מאת חיים ביאור, סופר "דבר" לענייני עבודה

שר האוצר מסרב לפצות את גימלאי המדינה והרשויות המקומיות על השחיקה בפנסיות שלהם בשיעור 26.7 אחוז, כפי שתובעת ועדת משנה מטעם ועדת הכספים של הכנסת.

שר האוצר, שנפגש אתמול עם חברי ועדת המשנה בראשות ח"כ ז'אק אמיר (מערך) אמר שכל אחוז של פיצוי לגימלאים שפרשו משירות המדינה ומהרשויות המקומיות יעלה לאוצר המדינה 5.5 מיליון ש"ח ובסך הכל כרוך תשלום הפיצוי לגימלאים אלה ב־147 מיליון ש"ח.

"אין לאוצר תקציב לתשלום הפיצוי", קבע השר נסים. הוא הדגיש שגימלאי המדינה והרשויות המקומיות הועלו בדרגה בספטמבר 86', שפירושו שיפור ההכנסה ב־8–10 אחוזים. לגבי 18 אחוזי השחיקה הנותרים אמר נסים שכל העובדים בשירות הציבורי נפגעו בשכרם בשנה שעברה בשיעור דומה לזה ומצבם של הגימלאים אינו יוצא דופן.

ח"כ אמיר התריע בפניו שהפנסיות של גימלאים שפרשו מהשירות הציבורי לפני 10 שנים ומעלה נשחקו בשיעור גבוה במיוחד, כ־50 אחוז. כאן השיב השר נסים שהוא מוכן להציע פתרון לפנסיות של הגימלאים הוותיקים, לאחר שילמד את הנושא.

בעיית השחיקה של הפנסיות בשירות המדינה ובשירות הציבורי תידון בקרוב גם בוועדת הכספים עצמה. ח"כ אמיר, בתמיכתה של הסתדרות עובדי המדינה, תובע שוועדת הכספים לא תאשר שום הצעה של האוצר בנושא כלשהו, כל עוד המשרד לא יאשר מתן פיצוי לגימלאי המדינה והרשויות המקומיות על השחיקה בפנסיות.

מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה ראובן בן עמי וראש מטה המאבק של הגימלאים אהרון הרלמן פנו ליו"ר השדולה של חברי הכנסת למען הגימלאים, ח"כ נאוה ארד, בדרישה לקבל החלטה בקרב 62 חברי השדולה, שלפיה ימנעו מהאוצר להביא לדיון יוזמות חקיקה וצעדים כלכליים אחרים כל עוד לא יובטח הפיצוי לגימלאי המדינה והרשויות המקומיות.

ז'ראר דפארדייה "ילד טוב פאריס"

מאת יגאל משיח, סופר "דבר"

ז'ראר דפארדייה, הילד הנורא של הקולנוע הצרפתי, הגיע אמש למסיבת עיתונאים במלון "דן" והזים את תדמיתו. דפארדייה התנהג כמו "ילד טוב פאריס", פירגן לשחקנים אחרים וגילה הומור והתחשבות.

מי שהתחיל את דרכו בעולם התחתון (הוא אישר את המידע), השיב לשאלות העיתונאים ברצינות (המשך בעמ' 2)

هكذا من الأصل

مكان الأصل

הברפלד ודודאי יסכמו השבוע המיקדמה לעובדי בתי־החולים

הדיון על הסכמי השכר ועל היציבות – נדחה

מאת סופר „דבר"

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, ייפגש עוד השבוע עם הממונה על השכר באוצר, הלל דודאי, כדי לדון בתשלום המיקדמה של 260 ש"ח לעובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים. כל סיכום שיושג ביניהם יהיה מקובל על שר האוצר.

על כך הוסכם אמש בפגישה של ראשי ההסתדרות, המזכ"ל קיסר והברפלד עם שר האוצר בלשכתו של השר בירושלים. שאלת המקדמה היתה עד כה שנוייה במחלוקת בין האוצר להסתדרות.

בפגישה זו נחתם גם ההסכם על הקמתה של רשות הדואר (ראה ידיעה נפרדת) המבטיחה גם את הזכויות של 5,000 העובדים שיהיו מעתה מועסקים על־ידי רשות עצמאית.

בפגישה אתמול של שר האוצר עם ראשי ההסתדרות לא נדונו עדיין שאלות השכר ויציבות המשק. פגישה בעניין זה תיערך בקרוב.

קיסר מבקש ממבקר ההסת' המימצאים החריגים שבדו"ח

פנייה למשטרה לבדוק אם יש חשדות לפלילים

מאת חיים ביאור,
סופר „דבר" לענייני עבודה

מזכיל ההסתדרות ישראל קיסר ביקש אתמול ממבקר ההסתדרות נפתלי בלומנטל להמציא לו לאלתר את פירוט הממצאים החריגים, שהושפו דו־שנת הביקורת, שערך משרד המבקר בשורה של תאגידים במשק ההסתדרותי.

קיסר מסר, כי הוא מתכוון להעביר את הממצאים שהתגלו לטיפולה של יחידת מעקב חדשה, שהוקמה במסה חברת העובדים בראשותו של ד"ר שמעון רביד. לדבריו, יחידה אופראטיבית זו אמורה למנוע הישנותם של חריגים בגופים הכלכליים של חברת העובדים, שהמבקר הצביע עליהם.

בינתיים פנה אתמול יו"ר סיעת ר"צ בהסתדרות, ח"כ רן כהן, למשטרה בבקשה, כי תבדוק אם יש בדו"ח מבקר ההסתדרות שפורסם אתמול ממצאים המצביעים על חשד לביצוע עברות פליליות.

ח"כ כהן מונה חמישה ממצאים מרכזיים בדו"ח המבקר, הגובלים לדבריו בעבירות פליליות: תשלומים והטבות חריגים לבכירים; רכישת נכסים על־ידי בכירים בתנאים מועדפים; תנאי פרישה משופרים ל„ביוחסים"; אי־סדרים ב„קואופ רעננה", לרבות חשד לקבלת טובות הנאה והעדפה בהתקשרות עם ספקים; אי־סדרים כספיים ב„קואופ הרצליה – רמת השרון".

סיעות האופוזיציה בהסתדרות מציעות כי תוקם ועדת ביקורת, שתורכב מחברי הוועד הפועל וכל הסיעות. הוועדה תפקח על ביצוע המסקנות, הכלולות בדו"ח מבקר ההסתדרות.

האוניברסיטה העברית ציפתה שהמדינה תכסה כל גרעונותיה

מאת שלמה גינוסר,
סופר „דבר" בכנסת

מבקר המדינה יעקב מלץ אמר אתמול, כי האוניברסיטה העברית בירושלים נהגה להתעלם ממגבלות התקציב, תוך ציפייה בלתי מוסברת שהמדינה תישא בכל הגרעונות. המבקר הופיע אתמול בפני הוועדה לענייני ביקורת המדינה, שדנה בדו"ח המבקר על מוסדות ההשכלה הגבוהה.

בדו"ח על האוניברסיטה העברית יש ממצאים חמורים על סטיות ממסגרת התקציב, תוך אי־ציות להוראות ולהנחיות הוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה. הגירעון המצטבר של האוניברסיטה מגיע כיום לעשרות מיליוני דולארים.

יו"ר ועדת החינוך ח"כ נחמן רז, הנוטל חלק בישיבות הוועדה לענייני ביקורת המדינה בנושא זה, אמר כי „לא ייאמן שמוסד אקדמי, שהוציא מתוכו את גדולי הכלכלנים, הידרדר למצב כזה".

לדברי האוניברסיטה פרופ' אמנון פזי, וכן הפרופסורים יורם בן פורת ופנחס זוסמן הודו בתעודות, כי מדובר במחדלים חמורים. הם פרשו בפני הוועדה תוכנית־הבראה מרחיקת לכת, הכוללת צמצומי תקציב בכל התחומים ופיטורי 500 עובדים מינהליים וצמצום הסגל האקדמי ב־15 אחוזים.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	-2	2	מעונן
אמסטרדם	4	8	גשום
בואנוס איירס	8	23	מעונן
הלסינקי	-3	0	מעונן
הונג קונג	24	26	מעונן
וינה	-5	2	בהיר
ז'נווה	1	8	בהיר
טוקיו	9	3	גשום
[illegible]	0	3	מעונן
יוהנסבורג	3	23	גשום
לונדון	7	10	מעונן
ליסבון	8	8	בהיר
מדריד	-1	4	בהיר
מונטריאול	-3	10	בהיר
ניו יורק	4	4	מעונן
סאן פאולו	7	29	מעונן
פאריס	6	0	גשום
פרנקפורט	-2	8	גשום
ציריך	-5	2	בהיר
ריו דה ז'נרו	9	30	בהיר
שטוקהולם	-2	0	מעונן
שיקאגו	0	6	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל. 5122623
ירושלים: רח' יפו 30, טל. 231373
חיפה: דרך הים 2, טל. 384655
באר שבע: רח' האבות, טל. 35282
swissair

צה"ל השלים שרטוט שדה הקרב העתידי

מאת טלי ליפנר, הכתבת הצבאית של „דבר"

צה"ל השלים את עבודת הגיבוש של שרטוט שדה־הקרב העתידי, ויסכם בתקופה הקרובה את ההשלכות המעשיות בהצטיידות ובתורת לחימה.

בשבועות האחרונים ניהל פורום הקצונה הבכירה של צה"ל סדרת דיונים, שהאחרונים שבהם התנהלו בתחילת השבוע. בדיונים, הוצגו עבודות האפיון המפורטות של זרועות האוויר, הים והיבשה.

כל הצגה לוותה בסבב התייחסויות של כל הנוכחים. נראה, כי בשל ריבוי המבקשים להתייחס ובשל חשיבות הנושא, יימשכו הדיונים עוד זמן־מה. אחריהם, אמור להיכנס להילוך גבוה שלב הצגת ההצטיידות המתבקשת.

לוח הזמנים לחילופי הרמטכ"ל עשוי, להשפיע על מהלך ההתקדמות של הדיונים המעשיים שכן, יתכן כי הרמטכ"ל הבא וצוותו יבקשו לבצע שינויים במגמות. הרמטכ"ל המיועד הוזמן להשתתף בכל הדיונים.

צוות משרד המשפטים טרם למד פס"ד נקש

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

הצוות הבכיר במשרד המשפטים, הבודק את פסק־הדין של בית המשפט העליון שניתן לפני שבועיים בעניין ויליאם נקש, טרם התכנס ללמוד המסקנות, משום שעד כה לא פנה עורך דינו של נקש, רונלד רוט, בבקשה לפתוח בהליכים שימנעו את ההסגרה.

רק פנייה זו תאפשר את התחלת בדיקת פסק הדין באורח פורמאלי. באופן היפותטי, אם לא תוגש בקשה כזו, הרי שלאור פסיקת הבג"צ יש להסגיר את נקש לצרפת.

בצוות שמינה שר המשפטים, מיד לאחר פסיקת הבג"צ, נכללים מנכ"ל המשרד מאיר גבאי, אלישע צידון ומנהל המחלקה הבין־לאומית, דניס גולדמן. הצוות אמור לבדוק היבטים חדשים, שיוכיחו כי אין להסגיר את נקש לצרפת על פי כמה אמות מידה, שנקבעו במפורש על ידי נשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר.

וילי בראנדט התפטר

(המשך מעמ' 1)

המאה שעברה, יעמוד בראשה קאתולי, שכן שני המועמדים, פוגל ולפונטיין, הם קאתולים.

קרוב לוודאי שההתפתחויות האחרונות מחזקות את סיכוייו של פוגל, נוכח ההתנגדות הנמרצת של האגף הימני לבחירתו של לפונטיין, הנמנה עם ראשי האגף השמאלי. אפשר שללפונטיין יובטח תפקיד המועמד לקאנצלר בבחירות הכלליות הבאות בסוף 1990.

בראנדט היה אחד האישים הבולטים בזירה הפוליטית המערב־גרמנית מאז תום מלחמת העולם השנייה. בדומה לשני קודמיו, קורט שומאכר, אסיר מחנות הריכוז, ואריך אולנהאואר, מראשי המפלגה בגלות הלונדונית, היה בראנדט בשנות השלטון הנאצי מחוץ לגרמניה, ונאבק במישורים שונים נגד הרודנות הנאצית. אחרי תום מלחמת־העולם השנייה חזר משטוקהולם לגרמניה. מאז 1976 מכהן בראנדט גם כנשיא האינטרנציונאל הסוציאליסטי.

הג'יהאד: בן־הערובה

(המשך מעמ' 1)

למות בתוך עשרה ימים. מגיעינו ההומניטארים מחייבים שנשחרר בתמורה לשחרור מאה אסירים מבתי הכלא של הכיבוש".

אתמול הודיעו תוספי איש צוות הטלוויזיה הצרפתי ז'אן לואי נורמאנדין, כי החליטו לבטל ביצוע „גזר־דין המוות" שהוטלו עליו ושאמור היה להתבצע היום. כמה שעות לפני כן, שודרה לסוכנות ידיעות בין־לאומית הקלטה בה נשמע נורמאנדין אומר: „הם האריכו את חיי... מצב בריאותי תקין, ומתייחסים אלי כראוי". (ראה בעמ' 3).

דובר הבית הלבן הודיע אמש, כי ארה"ב לא תפעיל לחץ על שום מדינה שהיא ולא תרדוש לקבל את דרישות החוטפים. משרד הבטחון סירב להגיב אמש על הדרישה.

ז'ראר דפארדייה

(המשך מעמ' 1)

אינטלקטואלית, הפגין הבנה קולנועית מרשימה, ולעתים אפילו כבש בת־צחוק סלחנית מול שאלות יומרניות מדי.

דפארדייה סיפר, כי חביבים עליו בעיקר הבימאים היצירתיים, כמו אלן רנה ומוריס פיאלה, אבל אין לו סרטים מועדפים.

התפקיד האהוב עליו הוא אולי תפקיד הפקיד המופנם ב„דוד מאמריקה" של אלן רנה. לדבריו, דווקא דמויות פשוטות הן הקשות לעיצוב.

דפארדייה הגיע לישראל לקדם את סרטו „חליפת ערב". סרט מעניין על יחסי אהבה וידידות של שני גברים והאשה ביניהם.

חריש הסכים לייצג משרד הפנים בבג"צ על רישום גרים רפורמיים

(ע). – היועץ המשפטי לממשלה חזר בו מהחלטתו שלא להגן על משרד הפנים, העומד בסירובו לרשום גרים רפורמיים כיהודים, למרות פסיקת בג"צ בעניין סוזאן מילר.

אתמול הודיעה באת כוח פרקליטות המדינה לבג"צ, כי המדינה חוזרת בה מהסכמתה למתן צו החלטי בבג"צ, שיורה לשר הפנים לרשום את זוג הגרים הרפורמיים ג'וליה ומרלו כיהודיים, לאור העובדה שבתעודת הגיור הרפורמית של השניים התגלו טעויות.

באת כוח המדינה הודיעה, כי במה שעות לפני הדיון המשפטי בבג"צ התגלה, כי בתעודת הגיור הרפורמית מהקהילה בסאן פאולו בברזיל, ישנה אי התאמה בין תאריכים עבריים לתאריכים לועזיים וקיימת אי בהירות בכל הקשור למועד ברית המילה שנערך לעותר ומועד טבילתו במקווה.

לאור זאת, ביקשה המדינה מבג"צ שהות לבדוק את תעודות הגיור. בא כח העותרים, עו"ד יוסף בן מנשה, התנגד לבקשת הדחיה וקרא לבג"צ לתת צו החלטי המורה לרשום את הגרים הרפורמיים כיהודים. עו"ד בן מנשה טען, כי היו למשרד הפנים שנתיים לבדוק את התעודה, מאז ביקשו העותרים להירשם כיהודים.

השופט אהרון ברק הציע הצעת פשרה לצדדים לפיה, תרשום המדינה את השניים כיהודים ואם הבדיקה שיבצע משרד הפנים תמצא פגמים בגיור – יוכל זה למחוק את הרישום.

באת כוח המדינה עו"ד תמר הקר, סירבה להצעה זו וביקשה לדחות את הדיון בחודשיים, כדי לתת שהות לבדוק את התעודה.

השופט משה בייסקי העיר לבאת כוח המדינה: „שמעתי שיש נציגות בסאן פאולו. שמעתי שיש גם טלקס. לשם מה צריך זמן כה ארוך?"

משרד הפנים ינמק סירובו לרשום גיורת קונסרבטיבית

(ע). – בג"צ ציווה בצו על תנאי על משרד הפנים, לנמק בתוך 45 יום, מדוע לא תירשם גיורת קונסרבטיבית כיהודיה בתעודת הזהות.

המדובר בעותרת ג'יל מוסקוביץ מקיבוץ גונן בגליל העליון, שטוענת בעתירתה, כי עברה גיור קונסרבטיבי בקהילה בניו־יורק ועלתה לאחר הגיור לישראל.

העותרת טענה בבג"צ, כי לאחר פסיקת בג"צ בעניין סוזאן מילר, פנתה למשרד הפנים וביקשה לרשמה כיהודיה, אך משרד הפנים סירב לרשמה, ולכן עתרה לבג"צ.

„שחר" ניצחה בבחירות המהנדסים

מאת חיים ביאור,
סופר „דבר" לענייני עבודה

בבחירות להסתדרות המהנדסים שהתקיימו אתמול עולה מספירה מידגמית, שהרשימה השלטת „שחר" בראשות מזכיר הסתדרות המהנדסים יצחק רז – הגדילה את כוחה.

רשית רמ"י, הנתמכת על־ידי מפ"ם ור"צ, קיבלה פחות מעשרה אחוזים, ואילו הרשימות חד"ש ו„המהנדס הדתי" – אחוזים ספורים כל אחת.

רק 30 אחוז מבין 32,000 המהנדסים בעלי זכות הבחירה השתתפו בבחירות. שלשום פסקה רשות השיפוט הארצית של ההסתדרות, שרק מהנדסים החברים בהסתדרות הכללית יהיו רשאים לבחור בבחירות אלה.

הסכם להקמת רשות הדואר

(עס"ת לכ"מ). – בלשכתו של שר האוצר בירושלים נחתם אתמול הסכם על הקמת רשות הדואר. על ההסכם חתמו שר האוצר משה נסים, שר התקשורת אמנון רובינשטיין ומזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר. כמו כן חתמו על ההסכמים מנכ"ל משרד האוצר, מנכ"ל משרד התקשורת, מנכ"ל רשות הדואר ומזכיר הסתדרות עובדי המדינה.

שר האוצר חלק שבחים לשר התקשורת ולמזכ"ל ההסתדרות על חלקם הרב בהקמת הרשות. מזכ"ל ההסתדרות אמר, כי הקמת הרשות נועדה לשפר את השירות, היות שעובדים־כורזים גם נותנים עבודה טובה יותר.

דולצין אושפז לבדיקות

(ע). – יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית אריה דולצין אושפז אתמול בבית החולים „אסף הרופא" למשך יממה לבדיקות הקשורות בכליותיו.

האשפוז הוא חלק מסידרת בדיקות. דולצין עובר בבית החולים כאן כף הטבע שעבר.

התנגדות להסכם ב„חירות": למנוע משרים תפקידי ביצוע

מאת עליזה ולך,
כותבת „דבר" לענייני מפלגות

הנוסחה המוסכמת על כל שרי „חירות", שלפיה יקבלו שרים להתמודד על ראשות המוסדות המפלגתיים, עוררה את מורת־רוחו של מרדכי צפורי, שהגיש ליו"ר הנשיאות הצעה, שלפיה לא ייבחרו השרים לתפקידים ביצועיים.

„לאור תופעות שונות הפוקדות אותנו באחרונה חשוב שכל שר יתרכז במשרדו", אמר אמש צפורי ל„דבר". „בוועידה בת 2000 צירים, אפשר למצוא לפחות שני אנשים מוכשרים, שימלאו את תפקידי ראשי המוסדות. אם ייבחר לראש מוסד מפלגתי שר, הוא יקבל את הכבוד ולא יעשה את תפקידו. אחד מעוזריו יעשה את העבודה, וכך זה ייראה".

על־פי החלטת יו"ר נשיאות הוועידה, השר משה קצב, המועד האחרון להגשת מועמדויות לתפקידי מ"מ יו"ר התנועה, יו"ר המרכז ויו"ר המזכירות הוא יום ה' בערב. עדיכה הגישו כבר כמה צירים לקצב מועמדויות לתפקידים, והבולט שביניהם הוא ח"כ מאיר כהן־אבידב, שיתמודד על תפקיד מ"מ יו"ר התנועה.

שרי „חירות" עדיין לא הגישו את מועמדותם לתפקידים. השר משה ארנס יחליט בזמן שנותר עד המועד שנקבע, אם יתמודד מול לוי על תפקיד מ"מ יו"ר התנועה, או שיתמודד על תפקיד יו"ר המזכירות.

צירי הוועידה יקבלו לבתיהם, לפני כינוס המושב ביום א' הקרוב, את נוסח הסכם לוי־ארנס לאיחוד בין „חירות" ובין המפלגה הליבראלית. במכתב הנלווה שצרף יו"ר הנשיאות לנוסח נאמר, ש„יישום ההסכם יוטל על נציגים מוסמכים של תנועת החירות".

לא מן הנמנע, שהאישור הסופי של ההסכם לא יתקבל בוועידה ויידחה עד לבירור סעיפים שונים, המנוסחים בלשון כללית מדי בהסכם לוי־ארנס.

השלושה

(המשך מעמ' 1)

בוועדת־המשנה של ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, משום שידע בבירור, כי העדויות לא יימסרו בשום פנים ואופן לממשלת ארה"ב.

ממקור בכיר נודע, כי הממשלה הורתה לחריש לגלות רצון טוב בכל האפשר כלפי השלושה, ולהסכים להבטחה בעל־פה אפילו. אולם השלושה ופרופ' ליבאי הודיעו, כי לא יסכימו לכך.

אתמול נודע, כי הצעתו של חריש משלשום, שלפיה יוכל להפעיל את שיקול דעתו ולא למסור את ומסר העדויות לממשלת ארה"ב בהסתמכו על חוק למתן עזרה למדינה זרה, ירדה מן הפרק. הוברר לחריש, כי החוק מטפל בעניינים התלויים ועומדים בין בתי־משפט של שתי מדינות, ולא בעניינים מדיניים, כמו במקרה זה.

ברה"מ רוצה מו"מ ישיר

(המשך מעמ' 1)

הבטחון, כי הסובייטים תומכים בוועידת שלום, אולם הם מוכנים לגלות גמישות בשאלה זו. לדברי המזכ"ל הודיעו הסובייטים, כי מטרת הוועידה יכולה להיות פתיחת דרך למו"מ ישיר.

בדיווח על עמדת ברה"מ, שהגיע באמצעות האמריקאים, נאמר עוד כי הסובייטים סבורים, שאין מקום לחששות ישראל מפני כפיית פתרון, שכן לכל משתתף תהיה אפשרות להטיל וטו על הצעות שלא ייראו לו.

יחד עם זאת יש עדיין כמה נקודות מהותיות, שבהן אין שינוי בעמדת הסובייטים, כמו למשל התנגדותם לכך שהנושא הפלשתיני ידון בשיחות דו־צדדיות. לדבריהם, מעורבים בנושא זה מספר רב של גורמים, וישראל מתנגדת כידוע למו"מ עם אש"ף. משום כך סבורה מוסקווה כי נושא זה, בניגוד ליחסים בין ישראל לסוריה ולבנון, צריך להידון במליאת הוועידה.

כמו כן הודיעו הסובייטים, כי אינם מקבלים את תנאי ישראל להשתתפות ברה"מ בוועידה. לדעתם, אין צורך בכינון יחסים דיפלומאטיים עם ישראל, שכן לדבריהם גם ב־1973 לא מנע העדר יחסים כאלה השתתפות סובייטית בוועידה. אשר לתנאי השני – יציאת יהודים־הסובייטים שבים ומגדירים אותו כעניין פנימי.

הסובייטים הציעו, כי "ועדה מכינה" תתכנס בהשתתפות חמש החברות הקבועות של האו"ם וללא השתתפות הצדדים, אך הבהירו כי כינוס זה מיועד לתיאום עמדות ולא לכפיית עמדה.

הודגש עדיין עמדתה של תביעתבצבי ועידת השלום תכתנס ותוזמן על ידי האו"ם. כאשר העיר הדיפלומט הסובייטי, כי לכל הצדדים יש אימון מלא באו"ם, שרץ בן שיחו האמריקאי בצחוק רם וציין, כי הנסיון של האו"ם לגבי ישראל הוא ידוע ומוכר.

בירושלים מציינים, כי באחרונה התרבו מאוד המפגשים הנערכים בין דיפלומאטים סובייטיים וישראלים בארה"ב ובמקומות נוספים בעולם. מגעים כאלה, ביוזמת הסובייטים, הפכו להיות "עניין של יום ביומו כמעט", כלשון פקיד ישראלי.

להערכת פקידים, ניתן לראות בהגברת קצב המגעים עם ישראל איתות לרצונה של מוסקווה בפתיחות כלפי ישראל, אם כי עדיין אין שינוי בכמה מעמדותיה הבסיסיות של ברה"מ.

הממשל האמריקאי ממשיך לבחון דרכים לכינוס ועידה שתוביל למו"מ ישיר, אולם הדיפלומט האמריקאי ואט קלובריוס אמר לאחרונה, כי וואשינגטון לא תסכים לחציית "הקווים האדומים", שקבעו שולץ ופרס באשר לדרך תפקודה של הוועידה.

הסתדרות הגימלאים – מועצת פועלי תל־אביב–יפו

ציבור הגימלאים מוזמן בזה להשתתף
באסיפת מחאה
נגד שינויים בתוך הביטוח הלאומי שיפגעו ברמת הגימלאי.
האסיפה תתקיים ביום ה' 26.3.87 בשעה 10.00 באולם הקולנוע בבית ברנר רח' ברנר 5

בהשתתפות:
1. ח"כ נאווה ארד – יו"ר השדולה של הגימלאים בכנסת
2. החו' תדי קאופמן – מזכיר מועצת פועלי ת"א־יפו
3. הח' אוריאל אברהמוביץ – יו"ר הסתדרות הגימלאים
4. הח"ח אברהם סגל – חנן מאירי –
הסתדרות הגימלאים
מנחה: הח' יוסף צ'רני חבר מזכירות המועצה.

בית ליסין

יהונתן גפן „על הפנים" וגם אלון אולארצ'יק הערב 24.3 ב־20.30
יצרים מחר ד' 25.3 ב־20.30 (כניסת מאחרים רק בהפסקה)
יפה ירקוני שרה ומארחת מחר ד' 25.3 ב־21.00
בעל שימושי מאד (בשיתוף אלדד בימות ובדים) ה' 26.3 ב־20.30 ו' 27.3 אורדע רמת גן ב־22.00, מוצ"ש 28.3 בית ליסין לנוחיות הקהל 2 הצגות הצגת מנחה ב־18.00 וב־20.30
הברירה הטבעית ה' 26.3 ב־22.00
רובינזון קרוזו עם יוסי פולק תבציקה פישזון ו' 27.3 תיאטרון ירושלים ב־14.00 (ההצגה באנגלית בסיסית)
בירה ומצב רוח יעקב אגמון מארח את ח"כ דוד ליבאי, סאנה חסן עם צאת ספרה „אוייב בארץ המובטחת", בני מרום – מומחה לנחשים. בתוכנית האמנותית: הזמרת רבקה רז – בירה אמסטל תחולק חינם לקהל. מי מכיר בירה טובה יותר... ו' 27.3 ב־21.30
עלילות מכס, מוריס ובלה, מורדוך הערבי וביישק הסוס – קומדיה עם פזמונים (בשיתוף ת. חיפה) ו' 27.3 מופת חולון ב־22.00, א' 29.3 בית ליסין ב־20.30
אשר צרפתי ב„סונטת קרוייצר" ע"פ ל.נ. טולסטוי ו' 27.3 ב־21.00
ערב עם הזמרת קורין אלאל ו' 27.3 ב־23.30
זוג פתוח עם יונה אליאן וששון גבאי ו' 27.3 בית ברל ב־21.00, מוצ"ש 28.3 אביחיל ב־21.00
מוטי ברכאן מציג: סיפורים משעשעים על ענקים וגמדים – לילדים שבת 28.3 ב־11.00
אגדות מדגדגות – לכל המשפחה שבת 28.3 ב־11.30
ערב עם הזמר יצחק קלפטר מוצ"ש 28.3 ב־21.00
ערב זמר חגיגי – פתיחת שבוע תיאטרון בית ליסין בבית שאן בהשתתפות: שושנה דמארי, סאשה ארגוב ואורה זיטנר, אריק לביא, ניסים גרמה, מאיר סוויסה ועוד מוצ"ש 28.3 אולם הקימרון ב־21.00
פסטיבל סרטי וודי אלן „קומדיה סקסית בליל קיץ" הערב 24.3 ב־23.15, ו' 27.3 ב־14.30
„דני רוז האיש מברודווי" מחר ד' 25.3 ב־23.15, ו' 27.3 ב־24.00 „שחשנת קהיר הסגולה" ה' 26.3, מוצ"ש 28.3 ב־23.15
ויצמן 34 כיכר המדינה (תל־אביב)
טל הקופה: 257966, 216653
ישראכרט אלמה

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
סגני עורכת מרדכי ברקאי
עורך „דבר השבוע" טוביה מנדלסון
מנהל כללי אהרון קראוס
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאירה קומה ג
טלפון 242203 ת.ד. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, ת.ד. 33104

להברתנו דליה מדר
אתך באבלך במות
בנך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף צפת
ההנהלה והעובדים

להברתנו רות ז'דז'בסקי
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

אנו מודיעים בצער על פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה
מרים (מאשה) אופיר (אלפרוביץ') ז"ל
אלמנת משה אופיר ז"ל
ההלוויה תתקיים היום יום ג', כ"ג באדר תשמ"ז, 24.3.87, בשעה 11.30 לפני הצהריים, בבית הקברות בחולון, ליד השער הראשי.
השבעה בבית המנוחה ברח' דפנה 14 ת"א.
המתאבלים: בתה – יהודית ושמואל נמית
בנה – גדעון ויעל אופיר
נכדיה ונינה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של הבעל האב
פרופ' שמואל נגלר
ההלוויה תצא ביום ד' כ"ד אדר תשמ"ז 25.3.87 בשעה 14.15 מביתנו שבקרית טבעון רח' הרגניות 75, לקבוץ אלונים.
הארון יוצב ברחבת חדר האוכל, וההלוויה תצא בשעה 15.00 לבית הקברות של הקיבוץ.
המשפחה

אבלים על מותו של סבא
טוביה שלו
ומשתתפים בצער המשפחה
ההלוויה תתקיים היום יום שלישי כ"ג אדר תשמ"ז 24.3.87, בשעה 16.00 בקיבוץ פלמחים.
בית פלמחים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של חברתנו
נדיה סגל ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

הננו משתתפים באבלו של הח'
עדי קנדל
על מות
אביו ז"ל
הועד הפועל של ההסתדרות
וחבר עובדיו

מועצת הפועלים ונעמ"ת חולון
כואבים ומבכים את מותה של
פנינה גרינברג ז"ל
יקירת ההסתדרות
וחברת מזכירות נעמ"ת
ומשתתפים בצערה של המשפחה

במלאת שנה לפטירתו של חברנו
חיים ברג ז"ל
נעלה לקברו לגילוי המצבה ולהתייחד עם זכרו ביום חמישי כ"ה אדר תשמ"ז 26.3.87 בשעה 16.00 בקיבוצנו.
המשפחה
ובית נצר סרני.

להניה ולזאב גוטפריד וב"ב
אנו משתתפים בצערכם במות
אמכם היקרה
צינא שפירא ז"ל
חברי ועובדי בית מושב נטעים

במלאת שנתיים לפטירתה של חברתנו
שרה מלישקביץ – בן דב
נעלה לקברה בבית הקברות ברמת רחל
ביום רביעי, כ"ד אדר תשמ"ז 25.3.87 בשעה 16.00
המשפחה
קבוץ רמת רחל

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

הודעה למגדלי פירות בנושא תעודות משלוח

(מועצת הפירות (ייצור ושיווק) מודיעה בזה למגדלי הפירות ולמשווקים המורשים:
1) החל מיום ב' ניסן תשמ"ז, 1 באפריל 1987, יכנסו לשימוש תעודות משלוח חדשות להובלת פירות ברחבי הארץ, בציון „עונת 1987".
2) החל מהתאריך הנ"ל פג תוקפן של כל תעודות המשלוח הישנות שהוצאו על־ידינו באיזה זמן שהוא.
3) מועצת הפירות קובעת כי חודש אפריל 1987 ישמש כתקופת מעבר שבה ניתן יהיה להשתמש גם בתעודות משלוח על עונת 1986. אולם החל מ־1 למאי 1987 לא תהיה אפשרות להשתמש בתעודות הישנות.
4) על המשווקים המורשים לפנות מיד בענין קבלת תעודות חדשות לסניפי המועצה בתל־אביב, חיפה וירושלים. כמו כן, עליהם להחזיר את תעודות המשלוח שפג תוקפן.
5) המגדלים נדרשים להחזיר את כל תעודות המשלוח שפג תוקפן לידי המשווקים המורשים ולהחליפן בתעודות חדשות, כאמור.
6) על המגדלים חלה החובה להטביע את כרטיס המגדל בתעודת המשלוח.
7) הטבעת הכרטיס בתעודת המשלוח מבוצעת באמצעות מכ"ית הטבעה מיוחדת שנמצאת ברשות של כל המשווקים המורשים (כל מגדל רשאי לרכוש מכונה כזו במשרדי המועצה בתל־אביב.)
8) מגדל שאין בידו כרטיס מגדל, יפנה מיד למשרד המועצה בת"א רח' המסגר 68, המחלקה החקלאית וימסור את השאלון ובו הנתונים של שטחי המטע שלו, כדי שהמועצה תנפיק לו כרטיס מגדל.
9) תעודת משלוח של פירות שלא הוטבעה כנ"ל, איננה ברת תוקף. הובלת פירות בלווי תעודה כזו, דינה כהיעדר תעודת משלוח המהווה עבירה על חוק מועצת הפירות (ייצור ושיווק) התשל"ג – 1973.

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)
עזרא מאיר – מנכ"ל

קארולה ויימר (מימין) ואחותה מלאני, אשר נרצחו באוגוסט אשתקד. אתמול החל משפטה של אמם מוניקה, בת 28, החשודה ברציחתן. היא מכחישה זאת ומטילה את האשמה על בעלה. (צילום: א.פ.)

סיכוי להבטחת עתיד „מספנות ישראל":

הצי ה־6 ירחיב תיקוניו בחיפה וחיל־הים עשוי להזמין צוללות

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

שר התחבורה חיים קורפו אמר אתמול, כי מסתמנת אפשרות, שתאושר בניית צוללות בשביל חיל הים במספנות ישראל בנמל הקישון. מנכ"ל המספנה זאב אלמוג מסר, כי הצי השישי ירחיב את היקף תיקוני האוניות במספנות שבחיפה.

הדברים נאמרו בטקס השקת הגוררת הרב־תכליתית „איתנה 2", שנערך במספנות. הגוררת נבנתה בשביל רשות הנמלים והיא מיועדת לעבודות גרירה בנמל ולפעולות כיבוי אש והצלה.

שר התחבורה אמר, כי הדיאורגניזאציה במספנות ישראל היתה חיונית והוסיף, כי מסתמנת באופק תעסוקה צבאית ואזרחית למספנה. השר ציין, כי אם אכן תאושר בניית צוללות במספנה, הרי שעתיד המספנה מובטח לאורך ימים.

מנכ"ל „מספנות ישראל" זאב אלמוג, הסביר שלדרישות הצי הששי עומד תקציב תיקונים שנתי בסך של 16 מיליון דולאר והצי קשור בהסכמים עם יוון, איטליה, ספרד וישראל לתקן אוניותיו במסגרת הסכם הזה.

פיקוד הצי הששי החליט להגדיל את הנתח של המספנה הישראלית בתקציב התיקונים, בין השאר בהתחשב בתיקונים מוצלחים שנעשו בחיפה בשבועות האחרונים בשלוש אוניותיו.

כונס הנכסים המפקח על המספנה עו"ד עמרם בלום, גילה, שהאמריקאים מתכוונים לתקן בחיפה מדי חודש לפחות אוניה אחת. לדבריו, הם התרשמו לטובה מטיב התיקונים ומהעובדה, שמהנדסי המספנה הישראלית גילו שגיאה חמורה בתוכנית התיקון של אחת האוניות האמריקאיות.

„הדבר הרשים אותם והוכיח להם, שאפשר לסמוך על מהנדסי אוניות ישראליים", אמר עו"ד עמרם בלום.

מארק נורמאנדין (במרכז), אביו של בן הערובה הצרפתי ז'אן לואי נורמאנדין, המוחזק על־ידי ארגון „הצדק המהפכני" הפרו־איראני, משוחח עם עתונאים עם הגיעו למערב־ביירות בנסיון להתחקות על עקבותיו של בנו. (צילום: א.פ.)

„הצדק המהפכני" ביטל איומו להרוג בן־הערובה נורמאנדין

מאת גדעון קיץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – ארגון „הצדק המהפכני" ויתר על כוונתו להוציא היום להורג את איש הטלוויזיה הצרפתי ז'אן לואי נורמאנדין, כך הודיע אמש נורמאנדין עצמו מעל גבי קלטת וידיאו שהגיעה לסוכנות ידיעות בביירות.

נורמאנדין אומר, כי לפני שבוע עמדו להוציא אותו להורג אך היום, הודות למאמציהם של ראש „חזבאללה", שייח' פדאללה, והארכיבישוף קאפוצ'י, „כבר לא מדובר על כך".

לדברי נורמאנדין, „על הנשיא מיטראן והממשלה להבין, כי לא יוכלו לשחרר אותו בכוח, אלא רק באמצעות מגעים, כי שום גורם בלבנון לא יוכל לשחרר אותי וכי הדרך לשחרורי ולמניעת מותי היא של משאומתן וכיבוד הסכמים קיימים עם ארגון הצדק המהפכני".

עוד אומר נורמאנדין בהודעתו, כי על צרפת לנקוט עמדה נייטראלית בסכסוך איראן־עיראק, כי הארגון שחטף אותו עומד בהתחייבויותיו ושחרר עד כה שלושה צרפתים. לבסוף הוא מספר, כי במשפט, שנערך לו הגן עליו עורך־דין וכי הוא שהשיג את השעיית גזר־הדין.

אביו של נורמאנדין, השוהה בביירות, הביע את שמחתו והתרגשותו. נורמאנדין אמר, כי ידוע לו שבנו מצוי בביירות, ושבריאותו טובה, ובירך אותו ליום הולדתו. הוא ביקש שהצהרתו תפורסם בכלי התקשורת הצרפתים.

צבא צ'אד כבש הבסיס האווירי החשוב בוואדי דום שבצפון לוב

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

צבא צ'אד בהנהגתו של הנשיא חוסיין הברה נחל שלשום נצחון חשוב על כוח הכיבוש הלובי בצפון המדינה.

הצבא הצ'אדי הצליח לכבוש מידי הלובים את הבסיס האווירי החשוב בוואדי דום. בבסיס זה היו ערוכים עשרות מטוסי קרב לובים שהפציצו מאז שלהי 1986 מטרות בעומק שטחה של צ'אד. כן שימש הבסיס בוואדי דום נקודה אסטראטגית שממנה פיקדו הלובים על פעולותיהם הצבאיות בצפון צ'אד.

במיתקפת הכוחות הצ'אדיים נגד ואדי דום נהרגו כמה מאות חיילים לובים ונתפסו אמצעי לחימה רבים. הכוחות הצ'אדיים הרחיבו את שליטתם גם בצפון־מזרח המדינה על־ידי כיבוש מעוז לובי נוסף לא הרחק מהעיירה זואר. כיבוש המעוז הלובי בוואדי דום מנתק את הבסיס הלובי החשוב בפאיה לארגו, הקרוב יותר לבירה אנג'מנה, מדרכי האספקה מהעורף הלובי.

בינתיים נתן אתמול ראש ממשלת סודאן צאדיק אלמהדי אולטימאטום לכוח לובי, המונה כאלף חיילים, לצאת את תחומי המדינה. באמצעות כוח זה תקפו הלובים לסירוגין את הקווים העורפיים של צבא חוסיין הברה בשטח צ'אד מהטריטוריה הסודאנית. לפי מקורות שונים החדירו הלובים כוחות לצ'אד גם מתחום ניג'ר. נשיא צ'אד חוסיין הברה נתמך במאבקו נגד הלובים על־ידי כוח משלוח צרפתי גדול. כן מספקים האמריקאים סיוע לוגיסטי לכוחות הצ'אדיים. אבדן המאחז הלובי החשוב בוואדי דום סולל עתה את הדרך לכיבוש המעוז הלובי החשוב בפאיה לארגו – שהיא עיירת מולדתו של חוסיין הברה.

בג"צ אישר הצו לגירוש האזרח ההונגרי

אלך אחריו לכל מקום – אמרה נוגה רץ שבעלה גורש לצרפת

(ע). – בית־המשפט הגבוה לצדק אישר אתמול את החלטת משרד הפנים לגרש מהארץ את האזרח ההונגרי ראג'יו רץ, שנכנס לישראל לפני ארבע שנים תוך שימוש במסמכים מזוייפים ובמהלך מאסרו נשא לאשה ישראלית מנהלל. בג"צ קבע, כי שיקולי שר הפנים לגבי שלום הציבור, גוברים על שיקוליו האישיים של העותר.

אשתו של העותר, נוגה רץ, בחודש התשיעי להריונה, פרצה בבכי מר עם הישמע החלטת בג"צ: „אני שבורה. היו יכולים לתת לו הזדמנות לשקם את חיינו, מפרקים את המשפחה שלי", אמרה לעתונאים לאחר הקראת ההחלטה.

ראג'יו רץ, הנמצא עתה במאסר טען בעתירתו לבג"צ, כי ערק מצבא הונגריה ב־1976, נמלט לאוסטריה, נדד באירופה, גויס ללגיון הזרים ונפצע במלחמה בזאיר. ב־1973 נכנס לארץ תוך שימוש במסמכים מזוייפים ושנה אחר־כך נדון לארבע שנות מאסר בעוון הברחת מכוניות לארץ.

השופטים אהרון ברק, משה בייסקי ואליעזר גולדברג קבעו בהחלטתם, כי אין הם מתערבים בשיקולי שר הפנים לגרשו ובסמכותו של השר לשקול אף שיקול טובת הציבור.

עם זאת רשמו השופטים לפניהם את הצהרת באת כוח המדינה, לפיה יאפשרו שיחרורו ממאסר לכמה חודשים לפני גירושו. בחודשים אלה יוכל לבצע סידורים אישיים ולמצוא מדינת יעד אחרת.

אשתו של העותר, נוגה, אמרה לעתונאים: „אני קיוויתי להחלטה אחרת. באתי לכאן עם בטחון שלא יגרשו אותו. טוענים שהוא מסוכן לשלום הציבור, אבל יכלו לתת הזדמנות לשקם את עצמו. אני אלך אחריו לכל מקום. למעשה גירשו גם אותי".

שופטי דמיאניוק דחו עתירת שפטל לפסול עצמם בגלל עויינות להגנה

מאת מרדכי בן טל, כתב עתים

(ע). – בית־המשפט הדן בעניינו של ג'ון דמיאניוק דחה אתמול את עתירת הסניגור, עו"ד יורם שפטל, כי השופטים יפסלו את עצמם משום שהם מגלים עויינות כלפי הסניגוריה, ומתוך כך גם כלפי הנאשם, מאז תחילת המשפט.

בית המשפט דחה גם את עתירת הסניגור, להפסיק לאלתר את הדיונים, עד שבית־המשפט העליון יחליט בערעור שהסניגוריה עומדת להגיש על החלטת בית־המשפט שלא לפסול את עצמו.

„טענותיה של הסניגוריה מצביעות על רגישות סובייקטיבית ולא אובייקטיבית", אמר נשיא בית־המשפט, השופט דב לווין, בהודיעו על דחיית העתירה לפסילה עצמית, לאחר דיונים שנמשכו כמעט שעתיים.

הסניגור, עו"ד יורם שפטל, דרש בראשית הדיון אתמול, כי בית המשפט יפסול את עצמו נוכח העוינות שהוא מגלה כלפי הסניגוריה מאז תחילת הדיונים. שפטל מתח ביקורת קשה, ביחוד על התערבות בית־המשפט בחקירה הנגדית של הסניגוריה, והביא שורה של דוגמאות מן הפרוטוקול, המוכיחות, לטענתו, את חד־צדדיותו של בית־המשפט. עו"ד שפטל דיבר בין היתר על מה שהוא כינה „עוינות תהומית לסניגוריה והתנגדות לעניינים טריוויאליים שלא נהגנה בשום משפט אחר". הוא טען למשל, כי עדת התביעה מאריה רדוויקר נתנה לו ציונים (לשפטל) ואמרה, כי איננה מאמינה לו. „אני ביקשתי את עזרת בית־המשפט ובתגובה אמר לי: מה לעשות, זאת תשובתה".

שפטל טען, כי הופיע כסניגור במשפטים רבים, ותמיד זכה להגנת בית־המשפט לגבי דיבורים כאלה של עדים.

שפטל קבל על יחס של עויינות מיוחדת כלפיו מצד בית־המשפט. „ביקשתי כי אדוני יחוס עלי, משום שיש דרך להעיר בצורה אחרת לדבריו של סניגור. מדוע אדוני עויין אותי בצורה כזאת. התחננתי כמעט בפני בית־המשפט, אך ללא הועיל", טען.

שפטל הזכיר, כי שר המשפטים אברהם שריר אמר ביום פתיחת המשפט: „היום נפתח משפטו של הרוצח דמיאניוק". הוא טען, כי ביטויים כאלה והדומים להם אפשר למצוא יום־יום בדיווחי התקשורת על המשפט הזה בקשר לזיהוי הנאשם.

„אין יסוד לטיעונים"

בית־המשפט יצא להתייעצות, ואחר־כך הודיע השופט לווין על דחיית כל תביעותיו של עו"ד שפטל. בהחלטה שקרא נאמר, בין היתר: „אין כל יסוד לטיעונים שבעתירתו של מר שפטל. לבית־המשפט הזה אין כל עויינות כלפי הסניגוריה, כלפי הסניגור שפטל ובוודאי לא כלפי הנאשם.

„אכן פסלנו שאלות אלו ואחרות, אבל בהתאם לשאלות הארוכות של הסניגורים ובהתחשב בחקירה הנגדית הארוכה שהם ניהלו. לא התערבנו בחקירתם מעבר למקובל".

השופט ציין להלן, כי החוק מגן בדרך כלל על עדים מפני שאלות של תובעים או סניגורים. „העדה רדוויקר ביקשה לא פעם את הגנתנו מפני שאלות הסניגור, אולם דחינו את בקשותיה. במקרים מתאימים בית־המשפט מגן גם על עורכי־הדין מפני העדים. במקרה הספציפי, הגבנו כפי שהגבנו על־פי הנוהל הראוי".

יתר על כן, ציין נשיא בית המשפט, „דווקא בגלל העונש החמור במשפט זה גילינו אורך־רוח מעבר למקובל ומעבר לנהוג בבתי־משפט בעניינים אחרים. הדבר הזה מורגש היטב גם בפרוטוקול. כל הציטוטים של מר שפטל הוצאו מן ההקשר הכללי הזה".

„באשר לטענה על הדיווח באמצעי התקשורת, אלה אינן טענות המהוות בסיס לבקשת פסילה. לא ניכנס לוויכוח בעניין זה. אנו מצידנו תבענו דיווח הוגן באמצעות הנהלת בתי־המשפט עוד לפני עתירתו של הסניגור בנושא", אמר השופט.

הסניגוריה תערער

בעקבות הדחייה הודיע עו"ד שפטל, כי ההגנה עומדת לערער על ההחלטה של בית־המשפט לפני בית־המשפט העליון, על־פי הסמכות הנתונה לה, וביקש לדחות את המשך המשפט עד שבג"צ יכריע בערעור. אולם בית־המשפט החליט במקום לדחות גם עתירה זו. השופט לווין אמר: „הפסקת הדיונים תגרום נזק רב. השופטים היושבים כאן הניחו משפטיהם האחרים וכל זמנם מוקדש אך ורק למשפט זה. כמו כן יש להביא בחשבון נזק שייגרם לעדים שהובאו הנה, מהם גם מחו"ל, והמוכנים להופעתם לעדות".

עוד אמר השופט, כי דחיית המשפט תגרום עינוי דין גם לנאשם עצמו, הנמצא במעצר זמן ממושך.

חקירות במדינות שונות

המדור לחקירת פשעי הנאצים במשטרת ישראל ערך חקירות על פשעי הנאצים גם בשביל מדינות שונות וביניהן ארה"ב, קנדה וגרמניה. על כך סיפר אתמול העד מארטין קולר, לשעבר ופקד במדור, בהמשך המשפט נגד ג'ון דמיאניוק.

העד, בן 67, שהעיד בישיבה, סיפר, על חקירה שערך לשלושה ניצולי טרבלינקה, אליהו רוזנברג, פנחס אפשטיין ושוב סוניה לבקוביץ, בקשר לבקשה נוספת שהגיעה ממשרד המשפטים האמריקאי. המכתב ובו בקשה זו, מ־4 בדצמבר 1979, הוגש כראיה לבית־המשפט.

העד סיפר כי פנחס אפשטיין (שכבר העיד במשפט דמיאניוק הנוכחי), זיהה את איוואן בין התמונות שהוצגו לו. גם אליהו רוזנברג זיהה את תמונתו של איוואן וגם סוניה לבקוביץ חזרה וזיהתה אותו בתמונה.

הפתעה גדולה

לאחר מכן סיפר העד, כי נתבקש על־ידי השלטונות האמריקאים לחקור גם את גוסטב בורקס. הבקשה הגיעה ב־31.1.81. „נתבקשתי לראיין את מר בורקס ולבחון אם בגלל גילו הקשיש ומוגבלותו הוא מסוגל להעיד ולזהות תצלומים".

קבעתי פגישה עם מר בורקס ב־3.2.81 בחיפה. הכרתי אותו מקודם, ידעתי על גילו המתקדם, ובהחלט הבנתי את הדרישה לבדוק את יכולתו להעיד. בעת שנפגשתי אתו היתה מונחת לפני עדותו של בורקס על קורותיו בטרבלינקה משנת 1976".

„וכאן", סיפר העד, „קרה משהו שהיה בשבילי אחת ההפתעות הגדולות של חיי. העד סיפר על קורותיו במחנה טרבלינקה כמעט מלה במלה כפי שדבריו נרשמו ב־1976. דבר זה הפתיע אותי מאוד. ידעתי אז, שאין שום בעיה איתו בקשר לזכרון שלו".

„לאחר שגמר את עדותו פרשתי לפניו את שמונה התמונות שהראיתי לנחקרים הקודמים. בלי היסוס ובמבט ראשון דפק מר בורקס בידו על התמונה וצעק: איוואן!".

חוקר פשעי הנאצים מארטין קולר מעיד במשפט דמיאניוק. (צילום: יצחק הררי)

המדינה נגד דמיאניוק — אוריאל בן־עמי

יורם שפטל נגד כולם

עו"ד יורם שפטל סניגורו הישראלי של דמיאניוק – מתפש מוצא אחת ייאוש, כמי שאיבד את עשתונותיו, היה אתמול שפטל נגד כולם. הוא היה נגד השופטים, נגד העדים ונגד העיתונאים: [illegible] כל אלה, בלי־יוצא־מהכלל, עוינים אותו, לדבריו. והפתרון, שהוא מציע – שהשופטים יפסלו את עצמם מלשבת במשפט הזה.

שפטל מבקש מהשופטים שיגנו עליו: השופטים, שמגלו עד כה במידה רבה של סבלנות, התעקשו שעליהם בבקשתו לפסול עצמם. בינתיים, מיהר שפטל להתראיין לאמצעי התקשורת, שכל־כך עויינים אותו לדבריו.

עכשיו, משדחה בית המשפט את בקשתו, ימשיך שפטל לצאת כיוונות מן הסניגור האמריקאי עו"ד מארק אוקונור, ולשמש מטרה לזעם הקהל. אלא אם כן ישנה את טעמו, משימה שתהיה בוודאי קשה בשבילו.

בית־המשפט המחוזי עושה סדר במוסדות המפלגה הליבראלית

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

יום אחרי שבית־המשפט המחוזי בירושלים אסר על שינויים בתקנון המפלגה וסיכל את מאמציו של השר יצחק מודעי להשתלט על מוסדות מפלגתו, לימד אתמול בית־המשפט המחוזי בתל־אביב את מודעי פרק בסדר תקין של תפקוד מוסדות מפלגתיים.

בעקבות התייעצות של מחנה מודעי שלשום, החליט יו"ר המועצה הארצית, יצחק קסטבי, איש מחנהו של מודעי, לכנס את המועצה מחר. בסדר־היום שנקבע לישיבת מועצה זאת היו שני סעיפים: בחירת חברים נוספים לנשיאות המפלגה, שהוא הסעיף היחיד שאישר בית־המשפט המחוזי בירושלים משורת ההצעות של מודעי, ובחירת חברים נוספים למרכז המפלגה.

בית־המשפט המחוזי בתל־אביב פסק אתמול, כי ראשית יש להשלים את מספר חברי המועצה למספר הקבוע בתקנון, 424, על־פי יחסי־הכוחות. לשם כך תיוחד ישיבת מועצה ביום ה' מחרתיים, ולא מחר.

השלמת מספר חברי המרכז ל־238, על־פי התקנון, ובחירת שלושת חברי הנשיאות על־פי הצעת יו"ר הנשיאות יצחק מודעי ייעשו רק בישיבת מועצה נוספת, וזו נקבעה ליום א' הקרוב.

ד"ר קורט ואלדהיים הוזמן לביקור רשמי במצרים

וינה (א.פ.). – נשיא אוסטריה קורט ואלדהיים הוזמן לערוך ביקור רשמי במצרים – הודיע אתמול דובר הנשיאות בווינה.

מועד הביקור טרם נקבע, לדברי הדובר, והוא ייקבע במועד מאוחר יותר באמצעות הצינורות הדיפלומטיים. הדובר הוסיף ואמר, כי הזמנות דומות הוגשו לנשיא גם על־ידי מדינות אחרות במפרץ הפרסי, אך הוא סירב לפרט.

ואלדהיים הוזמן לאחרונה לבקר גם בירדן. ההזמנה הוגשה לו על־ידי חוסיין מלך ירדן במהלך ביקור פרטי שערך באוסטריה לפני שבועות אחדים.

לשכת הנשיא הכחישה אתמול את הקביעה שואלדהיים לא ערך עד כה כל ביקור מחוץ לגבולות אוסטריה מפני שלא הוזמן לכל מדינה שהיא, והזכירה שואלדהיים הודיע עם בחירתו שיימנע מנסיעות לחו"ל במשך שנת כהונתו הראשונה.

שוחררה צעירה מרמאללה שהפילה ולדה בעת מעצרה

מאת דני רובינשטיין, סופר „דבר"

הצעירה הערביה נאילה עייש, שהפילה בעת מעצרה, שוחררה אתמול בערבות על פי החלטת בית הדין הצבאי ברמאללה. נאילה עייש טוענת, כי מכות וחוסר שינה בזמן החקירות גרמו להפלה.

נאילה עייש, החשודה בחברות ב„ארגון החזית הדמוקראטית", נעצרה ב־19 בפברואר ונחקרה משך כמה שבועות. חרף טענותיה כי היא בהריון, לא ניתן לה בכלא טיפול רפואי והיא הפילה ולדה בעת המעצר.

היא לא נשלחה לבדיקה רפואית, גם אחרי שבית המשפט הצבאי ברמאללה ציווה על כך.

ב־15 למארס, אחרי שסיפרה כי הפילה, שלחו אותה לבדיקות ואז נקבע כי כבר איננה בהריון. אתמול החליט, כאמור, בית המשפט ברמאללה על שחרורה בערבות.

ראס געצאָלט פאר דער השגחה: ניין הונדערט טויזנט דאלאר יערלעך, באצאלט אין מאנאט־לעכע ראטן.

קטע מן המודעה המציעה 900,000 דולאר בשנה לרב־המשגיח

900,000 דולאר בשנה משכורתו של רב־משגיח בבית־מטבחים בניו־יורק

מאת נח זבולוני, סופר „דבר" בירושלים

מהי משכורתו של רב־משגיח בבית־מטבחיים בארצות־הברית? לא ייאמן, אבל היא עשויה להגיע עד 900,000 דולאר לשנה, פי שלושה ויותר ממשכורתו האסטרונומית של ארנסט יפת בבנק לאומי. ונוסף לכך בונוס: על המשגיח לעבוד רק שלושה ימים בשבוע.

פרטים אלה עולים ממודעה שפרסם בעתון יהודי בארה"ב בית מטבחיים, המחפש משגיח גדול בתורה וביראת השם כל היום.

המדובר לא בבית־המטבחיים המפורסם של שיקאגו, שאותו תיאר אפטון סינקלר בספרו „הג'ונגל", אלא בזה של ניו־יורק, המציע בנוסף למשכורת גם הסעה למפעל והביתה.

לכאורה, רבים הקופצים על ג'וב שמן זה, אך אליה וקוץ בה: בין הפרטים האישיים שעל מבקש המישרה לציין בפנייתו: תפקידיו הקודמים, ההסמכה וכו'. יש גם סעיף העשוי להוות מחסום בפני רוב הפונים: הרב־משגיח נדרש לציין גם את חצר החסידות, שאליה הוא משתייך.

הרב לורינץ יו"ר הוועדה המייעצת של בנק־ישראל

מאת אמנון אפה, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

בימים הקרובים ימונו לבנק ישראל ועדה ומועצה מייעצת, זאת, לאחר תקופה של למעלה משנתיים, שבה פועל הבנק המרכזי ללא ייעוץ.

אתמול סיכמו שר האוצר ושר הכלכלה את הרכבן הכמעט סופי של הוועדה והמועצה. ההרכב הסופי ייקבע בימים הקרובים.

ליושב ראש הוועדה המייעצת ימונה הרב שלמה לורינץ וסגנו יהיה יו"ר מועצת המנהלים של בנק הפועלים, פרופ' איתן ברגלס.

עם שאר חברי הוועדה המייעצת נמנים ראשי הבנקים הגדולים ונציגים ממגזרים שונים במשק.

אל תפסח על השייט הזה
שייט תענוגות בפסח
7 ימים על אנית הפאר World Renaissance
במסלול: רודוס, איסטנבול (תורכיה), פיראוס (אתונה), פורט סעיד (קהיר).
היציאה מאשדוד ב־12.4.87
השאר את ימי החול על החוף והפלג לחופשה חגיגית. חופשה המשלבת מנוחה ונופש עם סיורים בשלש מדינות. יוון, תורכיה ומצרים. על אנית הפאר המפורסמת בעולם כולו WORLD RENAISSANCE תמצא חדרים מפוארים, מזוג אויר מלא, מטבח בינלאומי מעולה, 6 ארוחות ביום, כולל מזנון חצות - (האוכל לא כשר) - חנויות DUTY FREE, קזינו, קולנוע, מסיבות קוקטייל, דיסקוטק, נשף תחפושות ועוד ועוד.
סדר פסח חגיגי יערך בליל ה־13.4.87
המוניטין של חברת אפירוטיקי מתבסס על אלפי לקוחות מרוצים המפליגים בשבחה.

גם המחירים חגיגיים
החל מ־450$ (לא כולל מיסים)
ליחיד בתא זוגי.
25% הנחה לאדם שלישי ורביעי בתא.
50% הנחה לילדים בחדר ההורים.
★ עד 8 תשלומים לבעלי כרטיסי אשראי ויזה וישראכרט.
★ תנאים מיוחדים לקבוצות.
עלון עם פרטים והרשמה אצל סוכני הנסיעות.
אלאלוף ושות' • ספנות בע"מ תל אביב: אנגל 6, טל': 622591, 03-611454
חיפה: הנמל 40 טל': 660911, 04-671742 אשדוד: עורף הנמל, ביתן 16 טל': 21165-6, 055-21321
EPIROTIKI LINES
כבר 30 שנה של פעילות רצופה בישראל.
קול הפרסום

هكذا من الأصل

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה

נמשכת המגמה החיובית סלקטיבית במניות

ציפיות להורדת הריבית ולהמשך מעבר למניות

מאת שמואל רוזנבלום*

מגמת המסחר החיובית סלקטיבית בבורסה נמשכה אתמול תוך גידול קל בנפח העיסקאות. האווירה האופטימית בשוק נזונה אתמול מהידיעות אודות ירידה קרובה בשיעורי הריבית, ומהידיעות האופטימיות יחסית בסקטור הנפט.

חוסר היציבות הפוליטי ובעיית הקיצוץ האפשרי בסיוע שתקבל ישראל מארה"ב נדחקו מעט אתמול לקרן זוית, כאשר התחושה הכללית בקרב הסוחרים הינה חיובית. קיימת עדיין הססנות מסויימת בפעילות וזאת עקב רמות השערים הגבוהות והבלתי "מוכרות" במניות רבות. הססנות זו מוצאת ביטויה בפעילות השוטפת, והפעם בלט בנק גדול במגמת מכירות לא משמעותית בעיקר במניות. קונצרן דיסקונט כאלרון, דיסקונט השקעות ואי.די.בי. פיתוח. מנגד נראות קרנות כלל ופועלים בפעילות באופן חיובי במהלך המסחר בבורסה. מקורבי השוק צופים להמשך מגמה בורסאית חיובית בזמן הקרוב.

שינויי שער במסחר – דלתא גליל ותאת

מניות אורדן 5 עלו ב־10%, באחרונה נרשמו עליות חדות במניות אורדן הודף מאזן שהראה גידול משמעותי בהפסדים. במרבית המניות הקלילות נמשכה פעילות חיובית, מניות קליל 1 עלו ב־6%, וישלנו ב־5.2%+, שמן קנים בלבד, זיקה 9.4%+. פעילות ערה חיובית נרשמה בשורה ארוכה של מניות קלילות נוספות מסוג: פולק 1 ביקוש גדול, תים, אגדין, תאת, לוינשטיין, לבידי אשקלון ונוספות. במניות הכבדות שורה מגמה מעורבת יותר, פולגת 4 עלה ב־1.8%, פי.בי. 3.5%+, בינלאומי 3.9%+, ביקושים נרשמו בים המלח וכלל תעשיות. הצעים נרשמו ובדרי"ב נלקחו ללא שינוי בולט בשערים במניות: אי.די.בי. פיתוח, כלל ישראל, פריון, דיסקונט השקעות טבע ונוספות. במניות דלתא גליל 3 נרשמה עלית שער נאה של 5.9% תוך פעילות סבירה. עפ"י מקורבי הבורסה עשויה החברה לבצע בקרוב הנפקה לציבור ולהצביע על שיפור נוסף ברווחיות. במניות חברת תאת מתבצע איסוף סחורה מאסיבי בעיקר במניות 5 ש"ח. איסוף זה בא כנראה בעקבות הנפקה בחו"ל של חברת בת וציפיות לשיפור נאה ברווחיות החברה. במניות כלל ליסינג צפויה בקרוב הודעה כנראה אודות חלוקת מניות הטבה בשיעור גדול ביותר, זהו כנראה ההסבר לפעילות הערה בליסינג.

מבצעי הפצה בקרנות נאמנות

ככל הנראה עשויות מספר קרנות נאמנות להודיע בקרוב על פתיחת מבצעי הפצה לקהל הרחב. מבצעי קרנות אלו באים לאור המשך הזרמת הון ניכר לקרנות בחודשיים האחרונים. לדעת פרשנים עשויה נזילות הקרנות להצביע על המשך מגמת מסחר חיובית בשוק בזמן הקרוב, וזאת בעיקר עקב יכולת הקרנות לקלוט הצעים בשוק. ביומיים האחרונים צברו קרנות המניות סך של כ־10 מיליון דולר לערך.

ציפיות לרווחיות גבוהה בדלק

שמועות בורסאיות טוענות שחברת דלק עשויה לפרסם בזמן הקרוב נתוני מאזן רווחיים ביותר. עפ"י השמועות עשוי מאזן דלק להצביע על רווח שינוע בין 10 עד 12 מיליון דולר לערך. רווח זה גדול באורח ניכר מהרווח במאזן הקודם שפירסמה החברה. ככל שמסתמן בשוק בעת הנוכחית מצויים גורמים הקשורים לקונצרן דיסקונט במגמת קיטון בהחזקות במניות דלק. קיטון זה אינו מהווה תמיכה בשמועות הבורסאיות. בבדיקה שערך כתבנו מסתבר שאכן צפוי מאזן חיובי ביותר בחברה בקרוב, אך עדיין אין נתונים מספיק ברורים בנושא.

פעילות ערנית בסקטור הנפט

למרבית מניות סקטור הנפט נרשמו אתמול ביקושים חדים, לאחר פירסום ידיעות אודות גידול אפשרי בכמות הנפט המסחרית המצויה להפקה בקידוח כוכב 29. שמועות נוספות בסקטור הנפט מספרות על מציאת סימני נפט בקידוח עטור 1 בו שותף איל הנפט ארמנד המר. כזכור כתבנו במדור זה מספר פעמים בשבועיים האחרונים בנושא הנפט והאופטימיות הכרוכה במציאת נפט בקידוחים הנוכחיים. אנו חוזרים ומדגישים שעפ"י בדיקות שערכנו אין עדיין נתונים סופיים לגבי כוכב 29 או כוכב 13. אך ישנה בהחלט אופטימיות מרובה לגידול בכמות המסחרית הניתנת להפקה מקידוחים אלה. נראה שגורמים היודעים בפירוט רב יותר על הקידוחים הנ"ל מבצעים רכישות בכל מניות סקטור הנפט כמעט ללא הבחנה. אתמול נרשמו עליות חדות במרבית מניות סקטור הנפט.

הודעות הבורסה

לוינשטיין – החברה מכרה שתי דירות בשווי של 205 אלפי ש"ח לדירה בפרוייקט גני בורכוב, הדירות נמכרו לקרוב של בעל עניין בחברה.

קשר – החברה החליטה למכור חלק מכלי הרכב שברשותה בעיסקות מימון.

הדר – החברה העבירה לבורסה טיוטת מתאר להקצאה פרטית של מניות לבעלי מניות בחברת הביטוח להנסיונל.

נפטא – החברה מכרה 19 מניות נפטא בבורסה בשערים של 3,177,300 נקודות.

ארית – דוד קוליץ מבעלי ארית רכש בבורסה בניו יורק 8100 יחידות של ארית בשערים שנעו בין 6 דולר ועד 6.5 דולר.

כור – הנהלת החברה, בתשובה לפניית הנהלת הבורסה, הודיעה כי תנסה בקרוב לפתור את בעיית הסחירות במניות חברת כור.

לבידי אשקלון – הרשות לני"ע ומשרד האוצר נענו לבקשת החברה בנוגע לשינוי ביעוד חלק מתמורת ההנפקה.

קונסורציום – גיוס ההון עליו הודיעה כבר החברה יעשה בהסתמך על הדו"חות הכספיים לדצמבר 1986.

גליל טכנולוגיות – הרווח הנקי הסתכם ב־1.36 מיליון שקל.

נתוני סטטיסטיקה בורסאית

חישובים שנעשו באחרונה מלמדים כי רמתן הדולרית של המניות החופשיות גבוהה כעת ב־15% לערך מרמת השפל שהיתה בינואר 1982, לפני מועד תחילת הגיאות של שנת 1982. בהשוואה לרמת השיא ששררה בשוק המניות בחודש ינואר 1983 נמוכה הרמה הדולרית של המניות החופשיות בכ־58% לערך. כדי להגיע לרמת השיא של ינואר 1983 צריך מדד המניות החופשיות לעלות דולרית פי 2.33 לערך. אלמלא הריגיעה במניות הכבדות באחרונה היה שוק המניות שובר את רמת ההתנגדות באופן חד יחסית. גם כך נשברה רמת ההתנגדות באופן מתון. עפ"י הנתונים האחרונים עומד מדד המניות הנוכחי על 150.25 במדידה החל מתאריך 31.12.86 ועד לאתמול.

* הכותב הינו יועץ השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

א.ה.ה. ש	25150	7.0			+12.0
הספנות 0.1	2080	3800			-2920
הספנות א 0.5	1210	5729	+54	+4.7	+13141
הספנות אפ 2	1807 תב	2014	+120	+7.1	+8153
כללי לא בהסדר	26600 תב	156	+1300	+5.1	+368
בנק צפ' אמרק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמרק 5.	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	5300	6653	+200	+3.9	+9473
פ.ב.י. 0.5	6590	6826	+210	+3.5	+8156

כלולים בהסדר ההצמדה

אידיבי רג 100.0	— הפסקת מסחר —				
אידיבי ב 100.0	— הפסקת מסחר —				
אידיבי בב א 2.0	— הפסקת מסחר —				
אגוד ושה	68240	20.0			-8.0
דיסקונט ב	— הפסקת מסחר —				
דיסקונט א	— הפסקת מסחר —				
דיסקונט שה ב	— הפסקת מסחר —				
המזרחי ש	37530	947	-40	-.1	-386
המזרחי ם	37550	133	-50	-.1	-133
המזרחי שה 9	17140				
הפועלים מבב	96997		-1001	-1.0	-4.0
הפועלים ש	61960	1568	-70	-.1	-865
הפועלים ם	62090	191	+60	+.1	+103
כללי א 1.0	159500	5.0	+490	+.3	+1.0
כללי שה 7	7575	131			-71.0
כלל מסוק 100.0	39440	1332			-15.0
כלל שה 11	15000	316	+350	+2.4	+682
מימון וסחר 1.0	52500		+200	+.4	+50.0
מימון וסחר 5.0	27300	53.0	+1200	+4.6	+123

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	34450	44.0			-9.0
לאומי משכנתא' ש	9680	101	-100	-1.0	-104
לאומי משכנתא' מ	9675	30.0	+105	+1.1	+230
כרמל ש	5895	106			+14.0
כרמל שה 1	3793				
בנין ב 5.0	13000	112	+499	+4.0	+67.4
פת משב ש	3730	661	-170	-4.4	-786
משכן ב ש	3660	109	-50	-1.4	-1475
עצמאות 0.1	17350	100			+64.0
טפחות מבב ש	25430				
טפחות רג ש	24830	59.0			-70.0
טפחות שה 1	10015				
טפחות שה 2	4940	202			+98.0
יעפוד 1.0	1860	555	-49	-2.6	-660
יעפוד 5.0	1130	589	+20	+1.8	+639
מירב 1.0	9200	272	+50	+.6	+276

מוסדות מימון

שלמון א ש	970	4065			-967
החקלאות מבב א	— לא נסחר —				
החקלאות מבב ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	13300	277	+300	+2.3	+472
פתוח תעשיה מבב	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג1	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1360	1810	-20	-1.5	-2235
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	29000	91.0			-5.0
כלל ליסינג 0.5ב	24830	633	-90	-.4	-595
כלל לסינג אג"ח	20300	50.0			+14.0

ביטוח

איתן ביטוח 1שה	286 תב	13404	-20	-6.5	-32168
ארדים 0.1	1750	267	-50	-2.8	-1677
ארדים א 0.5	937	1445			-1317
בכוח משנה 0.1	* 870	2566	+35	+4.2	+3738
* ביצוע חלקי 98.40%					
בכוח משנה 0.5	371	19155			+2288
הדר 1שה	408	11760			+2098
הדר 5שה	280	20209	+5	+1.8	+10726
הדר אפ 2	231	56044			-6219
הסנה 1שה	434	64315	-1	-.2	-4087
הפניקס 0.1	777 תב	3447	-53	-6.4	-5413
הפניקס 0.5	* 752	1564	-8	-1.1	-137
* ביצוע חלקי 95.70%					
המשמר-הראל 1.0	7500	510	+300	+4.2	+413
המשמר-הראל 5.0	4350 תב	1973	+250	+6.1	+2575
מנורה 1.0	2700	110	+50	+1.9	+267
מנורה 5.0	1360	448	-14	-1.0	-536
מגד פיתוח ג	7280 תב	1844	-600	-7.6	-1610
סקורידס 1שה	1410	1706	-33	-2.3	-1988
צור ש	391	7414	-17	-4.2	-6816
ציון החזקות 1.0	12840	164	-100	-.8	-190
ציון החזקות 5.0	3905	125	-50	-1.3	-37.0

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרקאמא 1.0	9100	265			-166
אינטרקאמא 5.0	6900	1668	-100	-1.4	-961
באייר עזרא 1.0	1300	3316			+577
כלל סחר 1שה	415	29245	-7	-1.7	-29100
כלל סחר אפ ד	328	22226	-9	-2.7	-44018
כלל סחר אגה 2	145.5	41812	-4.5	-3.0	-40665
קריסטל 1.0	960	5273	-10	-1.0	-1597
רפק 0.1	* 38000	14.1	+1700	+4.7	+16.1

ביקוב 5שה	1153	1849	+33	+3.0	+4369
ביקוב אפ 2	5200	430			-525
תים מחשבים 1.0	1337	17585	+37	+2.9	+15143

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אכרים בינוי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אכרים בינוי 5.0	— הפסקת מסחר —				
אדן מבנים 1.0	750	325	+5	+.7	+1308
אדן מבנים 5.0	372	3180			+1565
אזורים 1שה	1280	20169			+8162
אזורים אפ 1	883	7211			+12152
אזורים אגה 3	155.0	35000			+32585
אלרון 1.0	490	8330	+6	+1.2	+9641
אל-רוב 1.0	1905	5114	+5	+.3	+5168
אמנתים 1שה	3760	799	-40	-1.1	-291
אפריקה 0.1שה	57050	721	+2000	+3.6	+1169
אפריקה 1שה	49150	791	+1500	+3.2	+1047
אפריקה אפ 5	37500 תב	104	+2600	+7.5	+162
ארזים 1.0	* 2620	526	-159	-5.7	-1017
* ביצוע חלקי 97.60%					
ארלון 1שה	4230	2726			-283
ארלון 5שה	2935	2755			-157
בן-יקר גת 1.0	11659	155	-5		-265
ברנוביץ 1שה	3990	673			-807
ברנוביץ 5שה	3130	1700			+417
דנקנר 1.0	7150	291	+150	+2.1	+1680
דוקר 1.0	531 תב	800	-31	-5.5	-1087
דוקר 5.0	401 תב	520	+20	+5.3	+528
דרעד 1 ש"ח	469	3364	+1	+.2	+472
דרעד 5 ש"ח	370	5786	-10	-2.6	-2529
הסכלול 1.0	1670	202	+20	+1.2	+298
הסכלול 5.0	1270 תב	593	+70	+5.8	+1289
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
גבעים ובנין 1.0	3740	3170	+20	+.5	+1790
גב-ים 0.1	4780	2322			-186
גב-ים 0.5	4400	1693	+101	+2.4	+1153
הכשרת הישוב 1.0	88550	223	+1000	+1.1	+217
ישפרו 1שה	5530	2876	-269	-4.6	-4307
ישראלום 1.0	1670 תב	3530	-90	-5.1	-3667
ישרס 10.0	22880 תב	344	-1600	-6.5	-662
כהן פיתוח 1.0	11550 תב	209	+600	+5.5	+174
כלל נדלן 0.1	740	23459	-31	-4.0	-35890
יומיר 1.0	5948	212			+277
יומיר 5.0	3110	3139			-1.0
מ.ת.ב. 1.0	540	50819			-8447
מ.ת.ב. אפ 2	367	18979	+17	+4.9	+32242
מ.ת.ב. אגה א	130.5	45207	-3.5	-2.6	-113847
מגורי בניה 1.0	983	33097			+427
משכנל 5שה	466	5116			-1682
מגרב 5.0	3290	1923	-10	-.3	-1386
מר-לו 1.0	910	2597	-20	-2.2	-2917
לוינשטין 1.0	570 תב	5366	+35	+6.5	+8304
לוינשטין 5.0	226 תב	82886	+11	+5.1	+133816
ליפשיץ 1.0	2500	2895			-1586
ליפשיץ 5.0	1843	8682	+88	+5.0	+8663
נאות אביב 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסי אזורים 1.0	1363	1959			+611
סהר החזקות 1.0	27600	4.0			-4.0
סהר החזקות 5.0	19340	125	+400	+2.1	+144
ספי 1.0	* 7800	4.0	+400	+5.4	+34.0
* ביצוע חלקי 57.10%					
ספי 5.0	3596 תב	106	+180	+5.3	+145
עפר הכלע 1.0	735	6051	+10	+1.4	+4261
עפר 5.0	1890	2555			-550
קיסריה 0.1	5097 תב	926	-460	-8.3	-676
קיסריה 0.5	2495	2006	-75	-2.9	-705
רובנשטיין 1שה	473	5052			+2527
רובנשטיין 5שה	267	12617			+8804
רובנשטיין אפ 2	1405	531			-531
רובנשטיין אגה א	133.0	16052	-1.0	-.8	-23870
רסקו מבכ	5280	325	-20	-.4	-164
רסקו רג	4960	395			-24.0

חקלאות

מטעי הדר 0.1	— הפסקת מסחר —				
מטעי הדר 0.5	— הפסקת מסחר —				
מהדרין 1שה	7080	2216	-160	-2.2	-1044
נכסי הדרים 1.0	1880	1642			+609
פריאור 5שה	2785	1131	+85	+3.2	+2605
שו-הד 0.1שה	4026	971			+102

תעשייה

מזון ומבק

אסמס 1.0	1650	1275	+50	+3.1	+197
גולדפרוסט 1 ש"ח	3250	42.0			+89.0
גולדפרוסט 5 ש"ח	2420	1100			-122
גולדפרוסט אפ 1	1390	100			-20.0
דובק מב ש	6540	2250	-180	-2.7	-2730
דובק מב ם	6600	1049	-111	-1.7	-1858
זגלכל 1.0	1210	7601	+40	+3.4	+2954
זגלכל 5.0	875	412			-458
פרי-הד 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי-הד 5.0	— הפסקת מסחר —				
ממפי בירה 1.0	35900	139	+1600	+4.7	+74.0
ממפי בירה 5.0	30200	123	+1200	+4.1	+139
יצהר 1שה	1601	544	+31	+2.0	+584
יצהר א 5שה	920	1979	+10	+1.1	+3315
יצהר אפ 2	619	3955	+14	+2.3	+7761
מן 1שה	845 תב	5397	+45	+5.6	+4072
מן 5שה	480	2869	+20	+4.4	+5039
סנפרוסט 1.0	15920	334			-65.0
עלית 0.1	27070	2626			-339
עסיס 5שה	530	13700			+1446
שלמה אגל 1.0	3560	340	+100	+2.9	+475
שמן מבכ ש	6563 קו		+313	+5.0	+4287

טקסטיל והלבשה

ארגר 1.0	835	6310	+11	+1.3	+2569
אופים 1.0	1690	1724	-50	-2.9	-1439
אופנת ברוך 1 שה	* 702	2519	+22	+3.2	+1093
* ביצוע חלקי 96.20%					
אופנת ברוך 5 שה	505	8937			-1737
אופנת ברוך אפ'	496	4242	-12	-2.4	-8874
ארגמן רג ש	18400	306	+230	+1.3	+278
דלתא-גליל 1.0	5755	1410	+115	+2.0	+1715
דלתא-גליל א 3.0	4320 תב	1589	+240	+5.9	+3185
מטרית מאוחד 1.	4699	575			-72.6
מטרית מאוחד 5.	2118 תב	1205	+193	+10.0	+1336
וישלנו 1.0	2220 תב	347	+110	+5.2	+335
וישלנו 5.0	1650 תב	1280	+80	+5.1	+1792
ורדינון 1.0	9650	151			-80.0
זיקית 1.0	2890 תב	1268	-300	-9.4	-1778
זיקית 5.0	2100 תב	1310	-160	-7.1	-4233
לודזיה 0.1	3350	611	-150	-4.3	-531
לודזיה 0.4	2610	930	-90	-3.3	-1450
ליגת 1שה	1152	7178	+27	+2.4	+7433
כיתן גליקו 1.0	825	767	+10	+1.2	+82.0
מקס 0.1	4799	177	-1		-50.0
מקס 0.5	2860	547	-60	-2.1	-779
עים 1.0	752	3082	-5	-.7	-440
עים 5.0	366	11576	-12	-3.2	-13088
עמק 1.0	496	25195	+16	+3.3	+21771
פולגת א 1שה	4820	417	+100	+2.1	+506
פולגת ב 4שה	3600	1555	+65	+1.8	+1678
פוליגון א 0.5	14250	276	-250	-1.7	-227
פרנוד 1.0	* 5380	200	-220	-3.9	-587
* ביצוע חלקי 86.40%					
גיבור סברינה	* 19499	282	-511	-2.6	-619
* ביצוע חלקי 97.70%					
תעש רוגוזין 1.0	3000	566			-334

מתכת ומוצריה

אוקסטון 5.0	2821	265	-9	-.3	-80.0
אורדן 10.0	10430	1036	+180	+1.8	+587
אורדן 50.0	9141 תב	820	+831	+10.0	+813
אלומית 1.0	7000	28.0	+80	+1.2	+35.0
אלומית 5.0	5290 תב	50.0	+340	+6.9	+67.0
כבלים ש	43200	32.0	-500	-1.1	-43.0
התבוף 1.0	11000	347	+200	+1.9	+617
התבוף 5.0	6700	854	-100	-1.5	-908
התבוף אופ	* 6840	224	+100	+1.5	+326
* ביצוע חלקי 91.30%					
זיקה 1.0	5700	204	-300	-5.0	-209
זיקה 5.0	2650 תב	1604	-150	-5.4	-2364
קוסמאות מה 1.0	4850	1305	-50	-1.0	-814
קוסמאות מה 5.0	4700	525	+50	+1.1	+291
מתכת טרום 1.0	3300	810	+50	+1.5	+1206
כבלי ציון 1.0	2850	1601			-93.0
כבלי ציון 5.0	1830	5647	+21	+1.2	+1729
כבלי ציון אפ 3	695	3068	+4	+.6	+1038
מודגן 1.0	1150 תב	524	-70	-5.7	-1788
מתכת קרמני 1 שה	394	8492			-1766
מתכת קרמני 5 שה	217	20787	-3	-1.4	-20017
נחושתן 0.1	53730	17.0	+1500	+2.9	+22.0
נחושתן 0.5	20300	188	+550	+2.8	+343
נקר פלדה 1.0	23800	115	-100	-.4	-108
קינג 1.0	1168	950	+1	+.1	+285
קינג 5.0	665	2057			-2218
קליל 1.0	2968 תב	1308	+168	+6.0	+2367
קליל 5.0	2270 תב	900	+130	+6.1	+1201
צלרות 5.0	16500	312			-406
תעשיות לכ"ש 1.0	1210	1372			+646
תעשיות לכ"ש 5.0	842	3353			-2761

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	617500	86.0	-18000	-2.8	-92.0
אלקו 0.1	9300	299	+100	+1.1	+376
אלקו 0.25 ש	5785	1070	-220	-3.7	-1454
אלקו 0.25 ם	5901	210	+101	+1.7	+310
אלקטרה 0.1שה	2150	2075	-70	-3.2	-1787
אלקטרה א 0.5שה	1370	2510	-67	-4.7	-3764
אלקטרה אפ 5	1150	2060	-3	-.3	-870
אלקטרה אגה 3	139.5	38729			+25699
אלרון 3.0	512000	36.0	-7000	-1.4	-37.0
ארית 0.02שה	32680	216	+680	+2.1	+204
כלל תעש אלקטר	2700	5251			+5802
ספקטרוניקס 1.0	3480	2126	+30	+.9	+2571
ספקטרוניקס 5.0	2670	3415	+35	+1.3	+4793
פירסטנר 1שה	783	4477			-1727
פירסטנר 5שה	624	3897			-3247
ציקלון 1שה	2495	369			-46.0
ציקלון 5שה	1251	782	+36	+3.0	+2244
קנבסקי אורלד 1.	6115 תב	341	+310	+5.3	+567
קנבסקי אורלד 5.	5160	222	-120	-2.3	-505
ת.א.ת. 1.0	2109	1197			-455
ת.א.ת. 5.0	995	19224			+2222
ת.א.ת. אפ 1	26200	160			+39.0
תדיראן 1שה	965 תב	15084	-85	-8.1	-23518

מוצרי בניה

אי.פ.בלל בנין 1.	1299	2015	-13	-1.0	-3028
אי.פ.בנין אפ א	790	2425	-15	-1.9	-6234
אי.פ.בנין אגה א	131.0	19820			+43830
אלקול 5.0	9800	98.0	-200	-2.0	-86.0
אקרשטין 1שה	1200	3722	+37	+3.2	+5136
אקרשטין 5שה	899	2357			-2466
אקרשטין אפ א	586	6505	+7	+1.2	+3755
אקרשטין אגה 1	135.0	24215	-2.0	-1.5	-37422
בטון תדיר 1.0	— הפסקת מסחר —				
בטון תדיר 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר-כהן 1.0	1790	1102	-80	-4.3	-1497
בר-כהן 5.0	720	6676			+1859
פרומאסבסט 1.0	10500	114	+365	+3.6	+94.5
פרומאסבסט 5.0	5580	641			-246
מ.ל.ב. 1.0	860	180			+399
מ.ל.ב. 5.0	650 תב	100	-42	-6.1	-100
כוורל השקע 1שה	750 תב	3674	-45	-5.7	-5341
מוזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
מוזאיקה ולפמן 5	15400	8.4	+400	+2.7	+8.4

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	23200	424	+180	+.8	+35.0
אליאנס ב 200.0	2490	459	-121	-4.6	-810
גל תעשיות 1.0	22050	107			-1.0
גל תעשיות 5.0	18900	18.0	+315	+1.7	+132
דקסטר 1.0	* 3120	115	+120	+4.0	+835
* ביצוע חלקי 90.00%					
דשנים 0.1	4801 תב	208	-299	-5.9	-235
דשנים 0.5	1576	1993			+83.0
חיפה כימיקל 10.0	915	8035	-23	-2.5	-18167
טבע 0.01 ש"ח	12000	1288	-200	-1.6	-624
ליפסקי 1.0	3540	315	-20	-.6	-562
ים המלח 1שה בכה	3030	14621	+30	+1.0	+8219
פטרוכימיים 10.0	644	17580	-8	-1.2	-10714
מקסימה 1.0	8400	152	-300	-3.5	-141
מקסימה 5.0	5850	153			-50.0
נקה 1שה	9536 תב	1060	+700	+7.9	+1664
סנו 1.0	27800	280	+800	+3.0	+686
סנו 5.0	24100 תב	269	+1200	+5.2	+791
פריקלאס 1 ש"ח	627	11189	-15	-2.3	-14751
פריקלאס אפ 1	249	12637	-10	-3.9	-18458
קרם כימיקל 1.0	7410 תב	1031	+510	+7.4	+2316
ת.ג.ל. 1.0	4136 תב	345	-320	-7.2	-105
ת.ג.ל. 5.0	3689	131	-10	-.3	-77.0
תיא 5.0	18450	147	+300	+1.7	+138
פרוטארום 10.0	20220	158			-27.0
תרו א 5.0	14700	68.0	+700	+5.0	+117

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

כתר 1שה	299	43372	-6	-2.0	-54536
דפרון 1.0	11800	34.0	+239	+2.1	+93.0
דפרון 5.0	8130	135	+280	+3.6	+217
ח.ב.ו. 1.0	8600	164			
יאה 1שה	6220	190	+80	+1.3	+203
לבידי אשקלון 1.	850 תב	12947	+50	+6.3	+20951
לבידי אשקלון אפ1	1420	800	+5	+.4	+811
מולים ב 0.5	56983	131	+2713	+5.0	+189
מפעלי נייר 10.0	448498	142	-1		-127
סקאבדיה 1.0	4600	893			-689
רים 0.1	2800 תב	447	+225	+8.7	+962
רים 0.4	2120 תב	2126	+120	+6.0	+2648
תעל ב 0.2	20500	308	+200	+1.0	+246

תעשיות שונות

אבוריך 1.0	15056	43.0	+700	+4.9	+73.0
אבוריך 5.0	6452	312	+130	+2.1	+774

חמישה יהד 1.0	11400	214	+297	+2.7	+159
ה.ג.פולק 1שה	2910 תב	3038	+250	+9.4	+6555
ה.ג.פולק 5שה	1650	604			+431

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	13200	810	+200	+1.5	+1054
כור כב 1.0	1430500	.5	+28000	+2.0	+.3
כלל תעשיות 1.0	2713	25302	+38	+1.4	+28578
מגורי טכנולוגיה	595	7283			-6573

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אוריקו ש	9000 תב	583	+450	+5.5	+947
אי.די.בי פתוח 2.0	9000	1812	-225	-2.4	-3202
איקובה 1שה	92.0	26286	-2.0	-2.1	-46279
אלגר ש	17790	160	-200	-1.1	-265
אלגר ם	17655	109	-300	-1.7	-44.0
אלרן ש	6050	8378			-78.0
אלרן ם	6050	284	-200	-3.2	-304
אמישר בב 1.0	2800	428			-136
אפיק 1.0	459	24684	+19	+4.3	+8265
אפיק 5.0	401 קו		+19	+5.0	+68921
בהלת השקעות 1שה	1711 תב	1196	-130	-7.1	-1396
דנבאר 0.1	765	6820	+35	+4.8	+7657
דנבאר 0.5	565	3950			-365
חברה לישראל 1שה	22700	2385			+1688
חברה לישראל 5שה	19000	1570			+606
וולפסון 0.1	137000	.2	-500	-.4	-.2
וולפסון 1.0 ש	30000	169			-18.0
אמפא א 0.5	29000	68.0			-54.0
מפעלים השק ש	11390	789	-60	-.5	-2980
דיסקונט השק ש	5915	3107	-100	-1.7	-5245
מזרחי השק ש	37200 תב	280	+1840	+5.2	+544
מור השק אגה 124	13897	2.0	-731	-5.0	-2.0
חירון 1.0	3774 תב	1335	-360	-8.7	-1058
חירון 5.0	1845	2476	-55	-2.9	-2482
ישום החזקות 1שה	— הפסקת מסחר —				
יצוא ש	17215	464			+107
ירדן א 0.1	3200	1124	+20	+.6	+1054
כלל ישראל 10.0	1594	8349	-5	-.3	-29412
כלל ישראל 50.0	1519	2801	-6	-.4	-1667
לנדקו 1שה	3350	919	+61	+1.9	+712
לנדקו 5שה	1400	1640			+561
מגור 1שה	753	2065			-300
מגור א 5שה	498	1750	+20	+4.2	+1245
מגור אפ ב	345	2520			+1320
מגור אג"ח 1	125.0	20555			-3179
עוז השק ב 0.1	6000	1125	-200	-3.2	-839
עוז השק ב 0.5	* 4260	914	+160	+3.9	+655
* ביצוע חלקי 99.60%					
פז השק ש	4660 תב	5151	+360	+8.4	+8029
פמה א 0.1	13000	91.0	+100	+.8	+190
פמה 0.5	9135	595	+135	+1.5	+467
פריון ב 0.2שה	11200	616	-100	-.9	-469
קרדן 1שה	211	25170			-13284
קרדן 5שה	180.0	31219			-225

מחקר ופיתוח

גליל טכנולוגיות	— הפסקת מסחר —				

דלק ונפט

דלק חיפושים0.1	5460 קו		+260	+5.0	+6142
דלק חיפושים5.0	* 3618	3155	+329	+10.0	+5776
* ביצוע חלקי 78.40%					
דלק נפט אפ 2	* 2755	5462	+329	+13.6	+10129
* ביצוע חלקי 67.10%					
מן חיפושי נפט	34000 תב	172	+1700	+5.3	+151
י.ג.א.ל. 5.0	7385 תב	5312	+965	+15.0	+9105
מ.נ.ג. 1.0	11101 תב	910	+700	+6.7	+1354
מ.נ.ג. 5.0	4295 תב	3997	+499	+13.2	+16458
פראויל ב 0.03שה	9800	298	+100	+1.0	+212
נפטא ש	3278000	29.0	+98000	+10.0	+35.0

נסחרות במט"ח

גזית מ	210	208			+350

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקי
4% מלווה פיתוח (100% הצמדה)		
ש4001	628029.0	
ש4002	620727.0	
ש4003	602318.0	
ש4004	686674.0	
4.25% מלווה מדינה (שנתי)		
ק-331 תשואה 2.50%		
4101	354.5	-2.5
ק-332 תשואה 2.67%		
4102	142.7	-.2
4103	137.2	-.2
4104	132.9	-.2
4301	132.9	-.2
ק-333 תשואה 2.66%		
4302	126.7	-.1
4303	125.9	-.1
4304	124.0	-.1
ק-335 תשואה 2.86%		
4305	113.0	+.8
ק-338 תשואה 2.78%		
4105	111.0	+.2
4106	108.1	+.2
4107	104.9	+.2
4108	103.1	+.2
ק-339 תשואה 3.00%		
4109	99.7	+.1
4110	98.6	+.1
ק-351 תשואה 2.90%		
4201	124.1	+.1
4202	122.0	+.1
4203	119.6	
4204	118.8	+.1
4205	116.6	+.1
ק-352 תשואה 2.91%		
4206	114.4	+.3
4207	114.1	+.3
4208	112.6	+.3
4209	110.2	+.2
4210	107.4	+.3
4211	104.2	+.5
ק-353 תשואה 2.90%		
4212	102.4	+.4
4213	100.0	+.4
3% מלווה מדינה (גליל)		
ק-201 תשואה 2.19%		
ש3601	38926.0	+1129.0
ש3602	35845.0	+1043.0
ש3603	33355.0	+996.0
ק-202 תשואה 2.90%		
3604	29249.0	-369.0
ש3605	26698.0	-346.0
ש3606	25152.0	-333.0
ק-203א תשואה 2.90%		
ש3607	23364.0	-233.0
ק-203ב תשואה 2.95%		
ש3608	22068.0	-266.0
ק-203ג תשואה 2.60%		
ש3609	21282.0	-63.0
ק-204א תשואה 2.35%		
ש3610	19581.0	+14.0
ק-204ב תשואה 2.60%		
ש3611	18913.0	+14.0
ק-204ג תשואה 2.72%		
ש3612	18276.0	-72.0
ק-205א תשואה 2.50%		
ש3613	17345.0	+14.0
ק-205ב תשואה 2.63%		
ש3614	16558.0	-54.0
ק-205ג תשואה 2.63%		
ש3615	15289.0	-39.0
ק-205 תשואה 2.58%		
ש3616	14025.0	-36.0
ק-206 תשואה 2.45%		
ש3617	13301.0	-105.0
ש3618	12623.0	-102.0
ש3619	11611.0	-96.0
ק-207 תשואה 2.35%		
ש3620	11030.0	+8.0
ש3621	10480.0	+8.0
ש3622	9452.0	+7.0
ק-208 תשואה 2.40%		
ש3623	9029.0	+7.0
ש3624	8505.0	+6.0
ק-209 תשואה 2.51%		
ש3625	7731.0	+9.0
ש3626	7152.0	+9.0
ש3627	6634.0	+9.0
ק-210 תשואה 2.60%		
ש3628	6079.0	-27.0
ש3629	5696.0	-26.0
ש3630	5386.0	-24.0
ק-211 תשואה 2.45%		
ש3631	4986.0	+4.0
ש3632	4698.0	+3.0
ש3633	4439.0	+3.0
ק-212 תשואה 2.67%		
3634	3863.0	+13.0
ש3635	3727.0	+13.0
ש3636	3590.0	+13.0
ק-213 תשואה 2.69%		
ש3637	3367.0	-2.0
ש3638	3135.0	-1.0
ש3639	2870.0	-1.0
ק-214 תשואה 2.52%		
ש3640	2388.0	+3.0
ש3641	2070.0	+2.0
ק-215 תשואה 2.70%		
3642	1831.0	-15.0
ש3643	1588.0	-14.0
ק-216 תשואה 2.65%		
3644	1421.0	-3.0
3645	1281.0	-4.0
4.25% מלווה מדינה (גליל)		
ק-231 תשואה 3.20%		
3701	1112.0	+8.0
ק-232 תשואה 2.85%		
3702	870.9	+5.1
ק-233 תשואה 3.40%		
3703	744.8	+5.4
3704	638.1	+4.6
ק-251 תשואה 3.49%		
3751	335.0	+2.8
ק-252 תשואה 3.35%		
3752	136.4	+2.5
3753	131.1	+2.5
ק-253 תשואה 3.41%		
3901	126.3	+2.3
3902	120.3	+2.2
3903	119.5	+2.2
3904	117.6	+2.2
ק-254 תשואה 3.52%		
3754	117.8	-.3
3755	113.4	-.4
3756	112.7	-.3
3757	110.6	-.2
ק-255 תשואה 3.54%		
3758	108.5	
3759	108.0	+.1
3760	106.5	+.1
3761	104.2	
3762	101.5	+.1
3763	98.4	+.1
ק-256 תשואה 3.58%		
3764	96.5	+.1
3765	94.0	+.1
3766	93.0	+.1
ק-271 תשואה 3.53%		
3791	99.1	
3792	97.4	+.1
ק-291 תשואה 3.52%		
3826	117.1	-.8
3827	114.8	-.9
3828	114.0	-.8
3829	111.9	-.7
ק-292 תשואה 3.47%		
3830	110.1	+.3
3831	109.8	+.4
3832	108.3	+.4
3833	106.0	+.4
3834	103.2	+.4
ק-311 תשואה 3.30%		
3861	104.8	+.1
4%-6%-7% מלווה פיתוח ומדינה (80% הצמדה)		
ש3206	—	
הפסקת מסחר		
ש3210	204700.0	+200.0
ש3211	201900.0	+200.0
ש3212	197500.0	
ש3213	188938.0	
ש3214	182145.0	
6%		
ש3501	178900.0	+200.0
ש3502	177000.0	
ש3503	165574.0	
ש3504	158500.0	
ש3505	154700.0	
7%		
ש3521	150900.0	+600.0
ש3522	146000.0	
ש3523	138500.0	+1000.0
ש3524	145100.0	+900.0
ש3525	142400.0	+300.0
ש3526	141150.0	+400.0
ש3527	139300.0	+300.0
ש3528	135300.0	+700.0
ש3529	134800.0	+400.0
ש3530	131500.0	+400.0
ש3531	130700.0	+800.0
ש3532	127600.0	
ש3533	126500.0	+1000.0
ש3534	120300.0	-300.0
ש3535	119500.0	
ש3536	120000.0	+100.0
ש3537	119900.0	+100.0
ש3538	112600.0	+200.0
ש3539	112850.0	+200.0
ש3540	112200.0	+200.0
ש3541	108400.0	+300.0
ש3542	108550.0	+280.0
ש3543	103100.0	
ש3544	103200.0	+200.0
ק-701 תשואה 1.30%		
ש3545	100944.0	-472.0
ש3549	95481.0	-469.0
ש3552	87766.0	-455.0
ש3554	91492.0	-472.0
ש3555	91492.0	-472.0
ק-702 תשואה 1.53%		
ש3546	101092.0	+76.0
ש3547	100785.0	+76.0
ש3548	100631.0	+75.0
ש3550	95604.0	+71.0
ש3551	95096.0	+67.0
ק-703 תשואה 1.50%		
ש3553	86762.0	+61.0
ק-704 תשואה 1.18%		
ש3556	89542.0	+65.0
ש3558	87388.0	+64.0
ש3559	84270.0	+63.0
ש3560	79911.0	[illegible]
ק-705 תשואה 1.21%		
ש3557	88258.0	+65.0
ש3572	80444.0	+60.0
ק-706 תשואה 1.35%		
ש3561	79323.0	+143.0
ש3571	79024.0	+144.0
ק-707 תשואה 1.46%		
ש3573	79403.0	+199.0
ש3574	73206.0	+183.0
ש3577	73285.0	+188.0
ש3578	67651.0	+174.0
ק-708 תשואה 1.38%		
ש3575	73004.0	+249.0
ש3576	72728.0	+249.0
ש3579	67214.0	+237.0
ק-709 תשואה 1.20%		
ש3580	63058.0	+46.0
ש3581	57450.0	+42.0
ש3582	53053.0	+39.0
ק-710 תשואה 1.40%		
ש3583	49125.0	+293.0
ש3584	46797.0	+287.0
ש3585	44409.0	+280.0
ק-711 תשואה 1.33%		
ש3586	40361.0	+201.0
ש3588	42058.0	+209.0
ש3589	38393.0	+191.0
ק-712 תשואה 1.00%		
ש3587	40986.0	+29.0
ש3591	38954.0	+28.0
ש3592	38896.0	+28.0
ש3593	38809.0	+28.0
ק-713 תשואה 1.40%		
ש3590	38115.0	+28.0
ש3595	36362.0	+27.0
ק-714 תשואה 1.39%		
ש3594	36593.0	+144.0
ש3596	35019.0	+141.0
ש3597	34861.0	+141.0
מלווה פיתוח ומדינה		
ש2001	149500.0	-500.0
ש2002	150000.0	
ש2003	143400.0	
ש2004	145500.0	-500.0
ש2005	135300.0	
ש2006	141000.0	
ש2007	138600.0	
ש2008	136050.0	
ש2009	137900.0	
ש2010	137800.0	
ש2011	134550.0	
ש2012	132800.0	
ש2013	135200.0	
ש2014	132600.0	
ש2015	130600.0	
ש2016	132500.0	
ש2017	129700.0	
ש2018	127400.0	+400.0
ש2019	127500.0	
ש2020	122600.0	
ש2021	123600.0	+300.0
ש2022	116100.0	
ש2023	117150.0	
ש2024	108800.0	+400.0
ש2025	109400.0	+300.0
ש2026	109100.0	
ש2027	104400.0	+500.0
ש2028	105800.0	-400.0
ש2029	100800.0	+700.0
ש2030	103000.0	
ש2031	97700.0	+600.0
ק-101 תשואה 1.20%		
ש2032	99723.0	+1354.0
ש2034	94333.0	+1329.0
ק-102 תשואה 1.65%		
ש2033	92581.0	+70.0
ש2035	85074.0	+60.0
ק-103 תשואה 1.50%		
ש2036	86197.0	+61.0
ש2038	84761.0	+63.0
ש2040	81695.0	+60.0
ק-104 תשואה 0.30%		
ש2037	85816.0	+407.0
ש2039	82859.0	+407.0
ק-105 תשואה 1.00%		
ש2041	77441.0	+57.0
ש2052	71394.0	+53.0
ק-106 תשואה 0.50%		
2051	79117.0	+57.0
ק-107 תשואה 1.25%		
ש2053	71727.0	+53.0
ש2055	66346.0	+49.0
ק-108 תשואה 1.60%		
ש2054	65088.0	+48.0
ש2056	60288.0	+44.0
ק-109 תשואה 1.25%		
ש2057	61471.0	-408.0
ש2059	55961.0	-385.0
ק-110 תשואה 1.30%		
ש2058	55320.0	-97.0
ש2060	51081.0	-94.0
ק-111 תשואה 1.12%		
ש2061	40421.0	-323.0
ש2062	36948.0	-304.0
ש2063	35257.0	-299.0
ם 19	103.0	-.2
ם 20	102.5	22/03/87
ם 21	103.6	+1.6
ם-22	105.2	22/03/87
ם 23	95.3	22/03/87
ש24	92.5	
ש25	93.4	
ש26	91.0	-1.0
ש27	91.0	
ש28	96.1	+1.2
ש29	93.0	
ש30	97.9	+2.6
ש31	100.0	+.4
תית 15	93.5	16/03/87
32	93.0	+1.7
33	ם 99.6	18/03/87
מימון 12	* 92.6	-2.9
ד' 1	81.9	17/03/87
2	91.1	11/03/87
34 מר"ג	98.7	-.1
35 מר"ג	98.5	-2.0
36 מר"ש	107.9	-.1
אגרות חוב בלתי סחירות כמט		
ל ישראל 11	96.1	12/03/87
ל ישראל 12	96.1	12/03/87
ל ישראל 13	96.3	11/12/86
ל ישראל 14	95.8	28/12/86
מב"ב 24 ש	86.1	28/12/86
מב"ב 25 ש	85.1	26/01/87
מב"ב 26 ש	85.1	26/01/87
מב"ב 28 ש	86.1	-2.7
מב"ב 30 ש	84.3	19/02/87
ה מימון 1	85.0	
אגרות חוב צמודות לדולר		
יהד סד' 1	108.6	
אגרות חוב צמודות לדולר (70% הצמדה)		
לקט 2 ש	118264.0	11/03/87
נכיקים ש470	113000.0	-1000.0
תשתית21 ש	117208.0	-1800.0
תשתית22 ש	104514.0	11/03/87
תשתית23 ש	120500.0	11/03/87
ש6001	113110.0	11/03/87
ש6002	104770.0	
ש6003	104800.0	22/03/87
ש6004	101610.0	
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
סד' 2501	172.6	+.1
סד' 2502	169.0	
סד' 2503	165.0	+2.0
סד' 2504	162.0	
סד' 2505	155.3	+.3
סד' 2506	149.1	+.1
סד' 2507	143.5	+1.5
ק-604 תשואה 6.00%		
סד' 2508	189.5	+2.2
[illegible] צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-901 תשואה 9.85%		
7001	246.7	+2.9
7002	239.0	+2.8
ק-902 תשואה 9.60%		
7003	229.7	+3.8
7004	211.6	+3.7
ק-903 תשואה 9.25%		
7005	199.4	+5.3
ק-904 תשואה 9.30%		
7006	187.5	+4.6
ק-905 תשואה 9.65%		
7007	173.2	+3.1
7008	164.4	+2.9
ק-906 תשואה 10.13%		
7009	157.2	-.5
ק-907 תשואה 10.15%		
7010	153.9	-1.0
ק-908 תשואה 10.25%		
7011	145.0	-.4
7012	139.8	-.4
ק-909 תשואה 9.83%		
7013	135.4	+2.1
ק-910 תשואה 10.42%		
7014	114.2	-.9
ק-911 תשואה 10.50%		
7015	94.5	-.2
7016	96.6	-.3
7017	95.6	-.3
7018	95.4	-.2
7019	95.8	-.2
7020	95.5	-.3
7021	94.6	-.3
7022	94.3	-.3
ק-951 תשואה 10.50%		
7201	91.7	+.1
7202	89.8	+.1
7203	89.5	+.1
7204	89.9	+.1
7205	90.0	+.1
צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 2.70%		
ש6101	13218.0	-66.0
ק-802 תשואה 3.92%		
ש6102	7580.0	-5.0
ק-803 תשואה 3.89%		
ש6103	6850.0	-21.0
ק-804 תשואה 3.83%		
ש6104	6327.0	-75.0
ש6105	5993.0	-71.0
ק-805 תשואה 3.98%		
ש6106	5769.0	-34.0
ש6107	5556.0	-33.0
ק-806 תשואה 4.48%		
ש6108	3886.0	-12.0
ש6109	3693.0	-11.0
ש6110	3628.0	-11.0
ק-807 תשואה 4.35%		
ש6111	3051.0	-18.0
ש6112	2957.0	-17.0
ק-808 תשואה 4.85%		
ש6113	1932.0	-6.0
ק-821 תשואה 5.26%		
ש6151	766.0	-5.3
ש6152	733.4	-5.1
ק-822 תשואה 5.20%		
ש6153	644.8	-1.9
ש6154	632.9	-1.8
ק-823 תשואה 5.30%		
ש6155	405.4	-5.4
ק-824 תשואה 5.27%		
ש6156	328.2	-1.0
ק-825 תשואה 5.25%		
ש6157	245.8	-.8
ש6158	232.8	-.7
ק-826 תשואה 5.38%		
6159	194.5	-1.7
ק-827 תשואה 5.30%		
6160	183.5	-.6
6161	177.3	-.5
ק-828 תשואה 5.11%		
6162	162.1	-.8
ק-829 תשואה 5.39%		
6163	147.5	-.5
6164	141.8	-.4
ק-830 תשואה 5.13%		
6165	135.4	-.9
ק-831 תשואה 5.22%		
6166	127.4	-.3
6167	125.6	-.3
6168	123.6	-.3
ק-832 תשואה 5.36%		
סד 6169	115.8	-.3
ק-833 תשואה 5.30%		
6170	108.6	-.3
ק-834 תשואה 5.30%		
6171	77.1	-.9
6172	75.9	-.8
ק-851 תשואה 5.21%		
6801	86.2	+.5
אל-אדם 86	1067.0	-11.0
אלביט 85	188.7	
אלתא 86	1159.0	
אלסינט א'	1935.0	+20.0
אלסינט ב'	1286.0	-13.0
מודיסק 85	783.0	
תדיראן 84	96.6	-.4
תדיראן 85	363.0	-1.0

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5642.89	5564.45
אבוקה	—	—
אגוז	238.61	234.03
אדיר	1579.54	1548.54
אדום	2887.4	2831.86
אופיר	1818.19	1804.49
אור	419.11	410.31
אורנין	153.35	150.27
אורלי	258.55	256.68
אורן	778.81	763.85
אייל	3824.86	3750.56
אירוס	5200.53	5177.03
איתן	700.79	686.60
אלון	569.90	558.18
אלמוג	657.45	649.43
ארז	767.05	752.47
אש	192.76	191.85
אשל	181.48	177.93
אתרוג	227.55	225.39
ברולח	2832.45	2779.33
ברוש	545.43	535.06
ברק	564.76	553.81
ברקת	840.50	836.52
בביש	1477.37	1467.38
גבע	1043.40	1028.30
גורן	732.58	718.56
גיא	9619.47	9476.88
גיל	3259.78	3198.69
גלית	599.71	592.61
דובדבן	429.87	425.86
דוכיפת	741.99	727.76
דולב	220.46	215.79
דורון	1464.49	1437.01
דותן	255.34	250.46
דליה	549.18	539.15
דרור	452.08	443.75
דקל	466.66	457.75
הדס	446.06	444.66
הדר	509.91	500.54
זהבית	2814.01	2755.26
זהר	19940.79	19660.33
זיו	18504.60	18037.47
זמיר	1166.38	1144.31
חוחית	147.92	144.66
חליפין	128.13	127.57
חלמיש	625.65	622.64
חן	134.70	134.43
טופז	1334.98	1304.39
טל	—	—
יובל	823.73	808.06
יהלום	2615.60	2566.67
יסודות	443.04	438.93
יערה	663.49	649.08
כוכב	1326.91	1301.47
כחל	131.21	128.70
כלנית	605.91	594.71
כספית	723.44	719.99
כרמל	146.64	143.75
כתר	1131.87	1109.88
להב	4658.86	4551.21
למשקיע	115987.74	113830.94
לפיד	—	—
לקט	1718.26	1683.66
לשם	969.72	965.33
מגדר	1228.31	1204.85
מכמת	3564.27	3532.18
מגן	235.68	232.56
מגוון	3576.83	3543.75
מגל	757.64	751.14
מור	2158.73	2128.81
מורן	980.66	977.09
מטה	27711.80	27204.61
מימד	935.14	914.96
מסוף	4641.92	4555.55
מעיין	762.01	747.70
מקשה	1001.91	997.46
מרגלית	1508.70	1479.21
מרווח	114.72	114.33
מרום	1213.24	1189.97
נגה	27760.43	27364.63
נווה	1058.92	1054.64
נטע	530.73	520.38
נילי	7361.90	7258.29
סביון	652.90	640.65
סגולה	131.48	128.89
סלע	977.10	972.67
סנונית	717.86	703.94
סער	855.07	839.24
ספיר	537.95	537.95
עדי	952.25	934.53
עידית	2680.13	2668.79
עירון	464.91	461.81
עבר	1194.42	1168.86
עתר	2808.40	2781.02
עפרוני	671.34	656.76
ערמון	138.67	136.02
פ"א	1670.75	1658.92
צבר	551.89	540.93
צופית	739.21	724.97
צוק	116.35	116.35
צביר	1006.25	985.31
צמיחה	548.06	544.32
צמרת	1751.27	1716.62
קלע	2323.09	2311.49
רונית	19917.00	19728.89
רימון	118.53	118.28
רקפת	751.57	738.10
רשף	754.86	738.59
שביט	806.67	791.20
שחם	926.31	917.06
שדה	443.52	440.37
שביר	362.68	360.06
שגוב	1019.42	1004.97
שסק	977.75	954.10
שקד	177.06	174.18
תאנה	254.72	252.42
תדהר	602.21	599.21
תירוש	506.11	500.09
תפוז	217.27	213.14
תפוח	179.30	177.94
תרשיש	1426.55	1416.52
תשרי	487.29	480.59

שערי מטבע חוץ ביום 23.3.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	-0.005	1.57	1.64	1.57	1.64	1.57	1.64	1.6050	1.6250	1.6025	1.6225	1.6040	1.6242	1.6135
1 מארק גרמני	+0.002	0.86	0.90	0.86	0.91	0.86	0.91	0.8811	0.8921	0.8795	0.8905	0.8815	0.8926	0.8863
1 ליש"ט	+0.013	2.53	2.64	2.54	2.66	2.54	2.66	2.5905	2.6228	2.5880	2.6203	2.5832	2.6157	2.6010
1 פרנק צרפתי	—	0.26	0.27	0.25	0.27	0.26	0.27	0.2647	0.2680	0.2642	0.2675	0.2644	0.2677	0.2662
100 ינים יפאניים	+0.004	1.04	1.09	1.05	1.10	1.04	1.10	1.0672	1.0805	1.0656	1.0789	1.0643	1.0777	1.0716
1 גולדן הולנדי	+0.001	0.76	0.80	0.76	0.80	0.76	0.80	0.7812	0.7909	0.7802	0.7899	0.7799	0.7897	0.7845
1 פרנק שוויצרי	+0.001	1.03	1.08	1.03	1.08	1.03	1.08	1.0525	1.0656	1.0497	1.0628	1.0519	1.0651	1.0579
1 כתר שוודי	—	0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2522	0.2553	0.2520	0.2551	0.2520	0.2552	0.2535
1 כתר נורבגי	+0.001	0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2330	0.2359	0.2327	0.2356	0.2328	0.2357	0.2343
1 כתר דני	+0.001	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.24	0.2344	0.2373	0.2339	0.2368	0.2340	0.2370	0.2355
1 מארק פיני	+0.001	0.35	0.37	0.35	0.37	0.35	0.37	0.3593	0.3638	0.3587	0.3632	0.3580	0.3634	0.3612
1 דולר קנדי	-0.001	1.20	1.25	1.20	1.26	1.20	1.26	1.2261	1.2414	1.2249	1.2402	1.2234	1.2388	1.2331
1 דולר אוסטרלי	-0.003	1.03	1.13	1.06	1.14	1.07	1.14	1.1034	1.1172	1.1013	1.1151	1.1017	1.1156	1.1089
1 ראנד דרא"פ	—	0.50	0.60	0.53	0.78	0.49	0.68	0.7744	0.7841	0.7730	0.7826	0.7731	0.7828	0.7783
10 פרנקים בלגיים	+0.001	0.41	0.43	0.41	0.44	0.41	0.43	0.4231	0.4284	0.4254	0.4307	0.4256	0.4310	0.4276
10 שילינגים אוסטריים	+0.002	1.23	1.28	1.23	1.29	1.23	1.29	1.2534	1.2690	1.2510	1.2666	1.2550	1.2708	1.2618
1000 לירטות איטלקיות	+0.002	1.21	1.27	1.21	1.29	1.21	1.29	1.2394	1.2548	1.2391	1.2545	1.2405	1.2561	1.2456
1 סל"י (ECU)	+0.004	—	—	—	—	—	—	1.8308	1.8536	1.8269	1.8496	—	—	1.8404
1 דינר ירדני	-0.009	4.50	4.77	4.37	4.65	4.43	4.68	—	—	—	—	—	—	4.6469
10 לירות לבנוניות	-0.007	—	—	0.13	0.14	0.12	0.17	—	—	—	—	—	—	0.1467
1 לירה מצרית	-0.005	0.76	0.81	0.76	0.81	0.75	0.82	—	—	—	—	—	—	0.8148

בנק לאומי יתבע את יפת

מבחינה ציבורית לא יכול הדירקטוריון להחליט אחרת. הבנק ייוצג ע"י עו"ד חיים צדוק ועו"ד מישאל חשין

מאת מוריה אבימלך

הדירקטוריון החדש של בנק לאומי החליט, בהתבסס על חוות הדעת של עו"ד חיים צדוק, יש מקום לתבוע את היו"ר הקודם של הבנק, ארנסט יפת, להחזיר חלק מהפיצויים שנקבעו לו.

הבנק נתן ארכה ליפת להסכים להצעה לפנות לבורר, והמועד הזמן שנקבע לכך יפוג בימים אלו. יפת, באמצעות עורך דינו, יגאל ארנון, כבר הודיע להודיע בכתב על סירובו ההתיר. לבנק להחליט אם לתבוע אותו או לא.

הבעיה שעמדה בפני בנק לאומי הינה ציבורית יותר ממשפטית. באוירה שנוצרה יש חשיבות רבה לכך שהציבור ישתכנע שהדברים נעשים נכון.

נראה כי ההכרה כי כל סכום פיצויים שייקבע בין הבנק לבין יפת, שלא באמצעות בית המשפט, יותיר אצל חלקים מהציבור הרגשה שיפת קיבל יותר מדי, היא שהניעה גם את עו"ד יגאל ארנון, לדחות את הצעת הבוררות. עם זאת, אין להוציא מכלל ספק שתגיע בוררות בשלב זה או אחר של המשפט, כפי שקורה לפעמים תכופות במשפטים כגון אלו. פשרה בנשפשקא של בית המשפט תתקבל בציבור, כך מעריכים, טוב יותר מהסכם בוררות פרטי. גורמים משפטיים אינם מוציאים מכלל אפשרות שיפת יזכה במשפט, אך גם אלו הגורסים כך סבורים שאין דרך אחרת לבנק לאומי אלא להביא את הנושא להכרעת גורם חיצוני.

בנק לאומי ייוצג בתביעה ע"י עו"ד חיים צדוק וע"י עו"ד מישאל חשין שהיה שותף לכתיבת חוות הדעת המשפטית.

חולשת הראנד ולא לחץ ארה"ב גרם לצמצום הייצוא לדרא"פ

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

היצוא האזרחי לדרום אפריקה הולך ומצטמצם מאליו בשל חולשתו של המטבע הדרום אפריקאי – הראנד – ולאו דווקא בגלל לחציו של הממשל האמריקאי על ישראל.

חולשת הראנד הופכת בחודשים האחרונים את היצוא הישראלי לשם לכמעט בלתי כדאי. הפיחות המתמיד של הראנד לעומת הדולר הפך את היצוא הלא דולרי למדינה זו ללא רווחי.

יצוא דולרי של ישראל לדרום אפריקה יש בדרך כלל רק בתחום הצבאי וזה כאמור יקוצץ בעתיד בעקבות החלטת הממשלה.

עדיין לא פורסמו הנתונים הרשמיים של היקף הסחר ההדדי בין המדינות ל־1986, אך לפי הערכות מסתבר כי היבוא ממדינה זו אשתקד גדל לעומת 1985 בעוד היצוא לשם קטן בצורה משמעותית.

ב־11 החודשים הראשונים אשתקד היה היקף היצוא הישראלי לדרא"פ כ־41 מיליון דולר בעוד היבוא ממנה הסתכם בכ־144 מיליון דולר. ב־1985 היתה התמונה כזו: יצוא 64 מיליון דולר לעומת יבוא ב־175 מיליון דולר.

ישראל מייבאת מדרום אפריקה בעיקר חומרי גלם כמו ברזל, פלדה ופחם. אגב, ב־1985 היוו המתכות המיובאות משם את רוב רובו של היבוא מדרא"פ – 110 מיליון דולר מתוך 175 מיליון דולר, סך כל היבוא.

לפי הערכות לא סופיות יהיה היצוא הכולל לדרא"פ במהלך 1987 כ־55 מיליון דולר.

ביצוא לאפריקה פעילות, לבד מהתעשייה האווירית, התעשייה הצבאית וסולתם בתחום הצבאי, חברות אזרחיות כמו כור באמצעות כור סחר ואיסכור, התעשייה הקיבוצית, ישקר, מגרב, אמקור, תדיראן, אליאנס, אוסם, כימיקלים לישראל, כלל ואחרות.

ועדה משותפת לתעשיינים ולרשות הנמלים תטפל בתביעות יצואנים

מאת יוסף מיכלסקי

רשות הנמלים ונשיאות התאחדות התעשיינים החליטו אתמול למנות ועדה משותפת שתפעל להקלת ההליכים הפורמליים ולהסרת כל הכבדה על טיפול בתביעות היצואנים לקבל החזר של מוצית אגרת הרציף על מרכיב היבוא במוצרי היצוא. הועדה מונתה בהתחשב בטענות היצואנים על הקשיים הנערמים בפניהם בהליכי קבלת החזר המגיע להם.

דובר רשות הנמלים יאיר בר משיח שמסר על מינוי הועדה הוסיף שרשות הנמלים פועלת בהתאם לתקנות שמטרתן בין היתר היא למנוע פרצות שיאפשרו תביעות לא מוצדקות. הדובר הוסיף וציין שהיצוא נהנה כיום מאגרות שירותים נמלים זולות ביותר אשר לטענתו "אינן מכסות אפילו את עלויות התפעול השירותי". הרשות פוטרת מדי שנה את כל היצוא מתשלום אגרת רציף ובשנה השוטפת אף הוזילה את כל השירותים בתחום יצוא ויבוא ב־7 אחוז.

ביטוח / דן שלם

ב"כלל־ביטוח" צופים לרווחיות טובה ב־1986

בענף הביטוח מצפים לשינוי בהחלטות האוצר לגבי מכירות ביטוחי מנהלים, בתחום ביטוחי הרכב נשמר התעריף, וחריגות קלות בנושאי הנחות לשלקטיבים תוקנו מיד.

חברות הביטוח רוצות למכור פוליסות צמודות מדד

חברות הביטוח פועלות להסרת הגזירה שהטיל המפקח על הביטוח, שאסר על מכירות חדשות של ביטוחי מנהלים שאינן צמודות לשכר. בינתיים נראתה הפגישה עם שר האוצר וחברות הביטוח יגישו תזכיר נוסף.

לטענת רוב חברות הביטוח – למנכ"ל הסנה, אלפרד גולץ, דעה שונה – האוצר יפסיד מחיוב מכירת פוליסות צמודות שכר מסוג "עדיף" כיוון שאז ידרשו לכלול בהפרשות רכיבי שכר שונים. החלטת האוצר מתבססת על ועדה מיוחדת שקבעה כי בביטוחי מנהלים צמודי מדד יש משום הפסד מס לאוצר. מתברר כי רק בשנת 1985 היו חריגות בהפרשות לצורך פרמיות ביטוח מנהלים וזאת עקב מדיניות שחיקת השכר של האוצר. למעשה כיום מתקשים למכור ביטוחי מנהלים צמודי שכר. ב־1986 היו 30 אחוז מהפוליסות שנמכרו צמודות לשכר ואילו היתר בתרד בפוליסות שבהן הפרשה לשכר צמודות מדד. יש לציין כי עקב שינויים בתשלומי שכר נוצר לעתים צורך בפוליסות משלימות.

בדיונים באוצר הסתייג דודאי, מבכירי האוצר, מאיסור מכירת פוליסות צמודות מדד וטען כי אין להתפס לחריגים.

כיום מהווים ביטוחי מנהלים בממוצע כ־30־35 אחוז מסך מכירות ביטוחי החיים של החברות השונות אך היקף הפרמיות גבוה. בשוק מצויות מאות אלפי פוליסות ביטוחי מנהלים.

למרות השיפור בעמלות רכישה לסוכנים המוכרים ביטוחי "עדיף" (צמודי שכר) הגידול במכירות פוליסות אלו מתון למדי.

העלאת תעריפי רעידות אדמה תפגע בתעשייה

מבטחי המישנה ממשיכים להקשות ולטעון, שישראל מהווה סיכון סייסמוגרפי, וכי יש לגבות פרמיות ביטוח כנגד רעידות אדמה בהתאם. ההערכה כי מי שייפגע יהיו מפעלי התעשייה ועסקים שייאלצו לשלם יותר פרמיה. ביטוחי הדירות לא יתייקרו.

במסגרת מו"מ עם מבטחי המשנה הועלתה דרישה לתוספת של 0.6 אחוז לפרמיה. האיגוד דורש לשלם את מוצית התוספת נראה כי בסוף הכל יתייקרו ביטוחי תעשיה ב־0.4 אחוז. ועדה ממשלתית שטיפלה בנושא העברת חלק מביטוחי רעידות אדמה לידי הממשלה טרם גיבשה את המסקנות, והעניין כרגע מצוי בין מכבה משנה המבורה הישראלית. חברות הביטוח מתכוננות לדרוש הגדלת השתתפות עצמית של המבוטח עד ל־5% מהיקף הביטוח.

דוגים בביטוח: התביעה נגד "הפניקס" – "סערה בכוס מים"

פרשת הפניקס עדיין מעיבה על ענף הביטוח. מתברר כי פה ושם עברו לקוחות לחברות אחרות, אך בהיקף די מצומצם. מבכירים שערכתי בין מנהלי חברות ביטוח עולה כי הם מעריכים שהתביעה כנגד הפניקס הינה סערה בכוס מים, והעניינים יסתדרו ללא זעזוע מיוחד. חוסנה של "הפניקס" ידוע.

מי שעשוי ליהנות מפרשה זו הוא קבוצת "אליהו" שמכרה חלק ממניות הפניקס לפני כחודשיים. ייתכן כי "אליהו" תנצל את העיתוי להגדיל את אחזקותיה דווקא.

מכרזים בדרך: מי יבטח את אי. בי. אם?

בחודש הקרוב ייפתחו מכרזים רבים של ביטוחי תעשיה וביטוחי צי רכב.

ההערכות כי במכרז ביטוח עובדי המדינה, שעליו מתחרות מספר חברות, תזכה שוב "סהר". מכרז לביטוח עובדי חברת החשמל ביטוחי הפרט ייסגר כנראה בידי "הסנה", שמחזיקה בו גם כיום דרך "אשיות".

המכרז המעניין הוא ביטוח עובדי אי. בי. אם. עליו מתחרות "אליהו" (המבטח הנוכחי) ו"כלל". מצפים להיתוך מחירים. ההערכה היא כי "כלל" תזכה במכרז, כיוון שזהו מבחן יוקרה עבורה. מכרזים נוספים בתעשיה הם "אלסינט" ו"אלביט". אין כל בטחון ש"הפניקס" תאבדן.

ביטוח הפועל – ל"הסנה"

חברת הסנה תבטח את אירועי כינוס הפועל. הביטוחים כוללים ביטוחי רכוש, ביטוחי חבויות וביטוח כנגד ביטול אפשרי של האירוע כולו. סך היקף הביטוח מעורך במיליון דולר.

כלל־ביטוח זכתה בביטוחי התעשיה

"כלל־ביטוח" מפגינה באחרונה מדיניות של התרחבות הגרלת "הלקה" בשוק ביטוחי התעשיה ועסקים גדולים. חלק מהעסקים מועברים ל"הפניקס", כמו "ישקר" עם פרמיה של 400 אלף דולר ו"סאייטקס" עם פרמיה של 400 אלף דולר. באחרונה קיבלה "כלל־ביטוח" את ביטוח "ידיעות אחרונות" (אש) עם 300 אלף דולר פרמיה שנתית. הביטוח הימי נשאר, כנראה, בידי חברה אחרת.

ב"כלל" מעריכים כי התוצאות העסקיות של 1986 יצביעו על רווחיות סבירה, בניגוד לתוצאות בינוניות בענף כולו. בשנת 1987 יש כוונה להרחיב את מכירות ביטוחי החיים ולהגדיל בצורה מבוקרת את חלקה של "כלל־ביטוח" בביטוחי תעשיה, מיגזר שבו דירוגה בענף גבוה יותר מאשר בסך ענף הביטוח.

מנולייף מנורה – הצלחה לפוליסה משתתפת ברווחים

חברת מנולייף־מנורה הצליחה בשנת 1986 להגדיל את מכירות ביטוחי החיים בהיקף ניכר. סך פרמיות תגענה ל־4 מיליון ש"ח. המטרה להגדיל גם ב־1987 את המכירות ליותר מ־5 מיליון ש"ח. מאמצי ההתייעלות בחברה הצליחו לשפר גם את רווחיותה, ולעומת הפסד של כ־1.25 מיליון ש"ח במחצית 1986 צפוי במאזן השנתי איזון. ב־1987 ניתן לצפות לרווחיות.

כמחצית המכירות של מנולייף הן פוליסות דולריות משתתפות ברווחים. היתרה ביטוחי ריסק, רובם דולריים וביטוחים צמודים.

פוליסה משתתפת ברווחים נתנה למבוטחים תשואה העולה על זו שהיו מקבלים בתכנית חסכון דולרית. נראה כי עובדה זו עשויה לעודד הנהגת אופציה של פוליסות משתתפות ברווחים – כיוון שבסוף הכל חברות הביטוח מסוגלות לתת רווחים ללקוחות.

תובעים רופאי שיניים ועורכי דין

לאחרונה יש גידול בהיקף התביעות נגד בעלי מקצועות חופשיים על אחריות מקצועית. רוב התביעות מוגשות נגד רופאי שיניים ועורכי דין, ואילו נגד רואי חשבון שיעור התביעות אפסי.

רופאי שיניים משלמים אחוז מסכום הביטוח כפרמיה. הכיסוי הממוצע הוא 250 אלף דולר. התביעה הממוצעת היא 3000 דולר. רואי החשבון דורשים כיסוי עד 100 אלף דולר ומשלמים 1.6 פרומיל וההשתתפות העצמית היא 1000 דולר.

הקבוצה הראשונה משלשת הבנקים הגדולים מציגה תוצאות ל־1986:

בנק דיסקונט – הרווח הנקי ל־1986 2.4 מיליון שקל

לעומת 40 מיליון שקל ב־1985. ההון נשחק ב־40 מיליון שקל. גורמים ריאליים וחשבונאים הביאו לשחיקת ההשואה להון לשליש אחוז

מאת מוריה אבימלך

בנק דיסקונט, הקבוצה הבנקאית הראשונה מ"שלשת הגדולים" הציג אתמול תוצאות כספיות עגומות: שנה של גידול בפעילות הבנקאית מחד והתייעלות וחסכון בהוצאות מאידך הניבה רווח נטו של 2.4 מיליון שקל – תשואה של 0.35 אחוז (כשליש אחוז) על ההון ועשירית פרומיל על היקף המאזן.

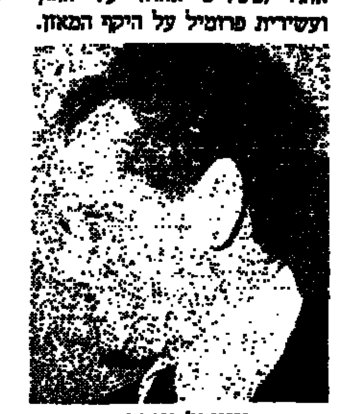

יוסי צ'חנובר: המשימה – ריווחיות

הרווח נטו ב־1985 הסתכם ב־40.2 מיליון שקל.

הרווח לפני מס הסתכם ב־52.4 מיליון שקל לעומת 104 מיליון שקל ב־1985.

יו"ר דירקטוריון הבנק, עו"ד יוסי צ'חנובר, ומנהל הבנק, גדעון להב, מנו את הגורמים שהביאו לתוצאות אלה:

● צמצום המירווחים הפיננסיים על פעילות שקלית ללא שיפור במירווחים על אשראים מכוונים, המגיעים ל־2%. הקפאת עמלות.

● שינוי בכללים חשבונאים לשערוך ניירות ערך, המתבטא בהפסד של 10 מיליון ש"ח במאזן דיסקונט.

● כללים חשבונאים ופער בהתאמת שער החליפין לשיעור האינפלציה שגרמו להפחתת הון חשבונאית של 40 מיליון שקל במונחים מתואמים. הפיחות האחרון כבר החזיר מוצית מהפחתה זו.

● מיסוי המוטל על רווח נומינלי – ומפלה בכך את הבנקים לעומת חברו – תעשייתית – כך למשל הפריש הבנק (ללא חברות בת) למסים 13.6 מיליון שקל בעוד הרווח לפני מס הגיע ל־1.7 מיליון שקל. הבנק וחברות הבת הפרישו למסים 40 מיליון שקל על רווח של 52 מיליון שקל.

למרות הגורמים החיצוניים "המסבירים" רואה צ'חנובר את המשימה המיידית של הבנק להגיע לריווחיות סבירה. אינדיקטורים ראשוניים ל־1987 כבר מעידים על שינוי במגמה בתחום הריווחיות.

עיקרי התוצאות העסקיות של הבנק הן:

● הרווח הנקי הסתכם ב־2.4 מיליון ש"ח לעומת 40.2 מיליון ש"ח בשנת 1985 ו־1.7 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של 1986.

● ההון העצמי המתואם הסתכם ב־684 מיליון ש"ח לעומת 726 מיליון ש"ח בסוף השנה הקודמת. הירידה באמצעים ההוניים נובעת בעיקר מכך שהחלק המושקע בישראל דיסקונט בנק אוף ניו־יורק נשחק בגובה ההפרש שבין עליית המדד לעומת שער הדולר.

● פקדונות הציבור במאזן הבנק בשקלים לא צמודים גדלו ריאלית ב־25%. פקדונות הציבור במטבע־חוץ גדלו ריאלית ב־6% בערכים המקוריים של המטבעות. לא חל שינוי ריאלי בפקדונות השקליים הצמודים. בערכים מתואמים ירדו הפקדונות בכ־10% ל 13.8 מיליארד שקל.

● האשראי לציבור בישראל הסתכם ב־2.6 מיליארד ש"ח לעומת 2.4 מיליארד ש"ח בסוף השנה הקודמת. מספרים אלה משקפים גידול בכל מרכיבי האשראי, ובמיוחד באשראי בשקלים חופשיים, שהיקפם גדל באופן מרשים בלמעלה מ־150% ריאלית.

● אף שהבנק המשיך לנקוט במדיניות שמרנית של הפרשה לחובות מסופקים, קטנו ההפרשות ל־47.6 מיליון ש"ח, לעומת 80 מיליון ש"ח אשתקד.

● חברות הבת העיקריות של הבנק בישראל, בנק ברקליס דיסקונט, בנק לפתוח ולמשכנתאות ובנק דיסקונט למימון התעשיה השיגו רווחים נאים.

● מאזן ישראל דיסקונט בנק אוף ניו־יורק, חברת הבת הבנקאית של דיסקונט בארה"ב, הכלול במאזן המאוחד של הבנק נשאר יציב, עקב הצורך לשמור על הלימות ההון בשיעורים הנדרשים על־ידי רשויות הפקוח בארה"ב. הון הבנק בניו־יורק הגיע בסוף 1986 ל־224 מיליון דולר, לעומת 216 מיליון דולר בסוף השנה הקודמת. הרווח הנקי הסתכם ב־12.2 מיליון דולר לעומת 16.2 מיליון דולר בשנה הקודמת. הבנק

גדעון להב: הפחתות הון חשבונאיות

ממשיך להיות הגדול בין הבנקים הישראליים הפועלים בחו"ל. על פי היקף הפקדונות דורג הבנק במקום ה־81 בין כל הבנקים בארה"ב, ובמקום ה־14 בין הבנקים במדינת ניו־יורק.

בנק דיסקונט נקט במהלך 1986 בצעדי התייעלות, ביניהם הפחתת מספר העובדים משיא של 7300 ב־1983 ל־5900 השנה, לסגירת 3 סניפים, להצעת תכנית פרישה מרצון לעובדים עם פיצויים מוגדלים עד 175% שתהיה בתוקף עד סוף חודש זה.

מאזן 1986 הוא הראשון המוגש לאחר פרישת משפחת המייסדים וההנהלה הותיקה – רפאל, ליאון ואודי רקנאטי, שלמה מולכו ואלי כהן.

הנהלת דיסקונט – פתיחות

יו"ר דירקטוריון הבנק, יוסי צ'חנובר ומנהלו, גדעון להב, גילו פתיחות ותבונות למסור לציבור כל מידע שאינו בבחינת מידע בנקאי חסוי, לרבות שכר מנהלים ודירקטורים ותנאי פרישה של ההנהלה הקודמת.

כך למדנו כי רפאל רקנאטי הודיע לבנק ביום התפטרותו של דמי הניהול שקיבלה משפחת המייסדים יפסקו מיידית. רפאל, ליאון ואודי רקנאטי קיבלו פיצויים בשעורים המקובלים (100%) ואילו אלי כהן ורפאל מולכו מקבלים פנסיה חודשית.

השכר הממוצע לכל אחד מעשרת המנהלים הבכירים מסתכם היום ב־9600 שקל ברוטו ו־4000 שקל נטו בתוספת החזקת מכונית וטלפון. חבר דירקטוריון מקבל 5000 דולר לשנה + 250 דולר לישיבה ויו"ר הדירקטוריון מקבל 6700 דולר לשנה.

בעקבות הדו"ח מבקר ההסתדרות:

יוקם תאגיד שינהל הנכסים והמגרשים של ההסתדרות

מאת חיים ביאור

ראשי ההסתדרות החליטו להקים תאגיד שינהל את הנכסים והמקרקעין של ההסתדרות – בעקבות אי הסדרים שהתגלו בתחום זה על־ידי המבקר נפתלי בלומנטל.

להסתדרות מעוך נכסים מסועף הכולל 306 בניינים, מגרשים, דירות, בתי קולנוע מגרשי ספורט ועוד, בשווי עשרות רבות של מיליוני דולר.

הביקורת גילתה שב־80 אחוז מהנכסים אין נתונים על שנת הבנייה, ב־65 אחוז מהנכסים אין נתונים על שטח הבנייה, במחצית הנכסים אין נתונים על מחיר הרכישה או ההקמה, ב־41 אחוז אין נתונים על שטח הקרקע וב־19 אחוז אין נתונים על בעלי הקרקע.

העובדה שלא תמיד נשמרו בצורה מסודרת המסמכים הקשורים בבעלות על נכסים. נמצאו מבנים שלא היו בשימוש, כשהם סגורים ומוזנחים. כתוצאה מכך קיימת סכנה שההסתדרות תאבד את בעלותה על נכסים אלה.

נפתלי בלומנטל: שינויים לביקורת!

ישראל קיסר: פיקוח צמוד

הוחלטה אחת המתגבשת בצמרת ההסתדרות בעקבות דו"ח המבקר היא הקמתה של ברית פיקוח על קופות ועדי העובדים. המזכ"ל, ישראל קיסר, אמר בישיבה האחרונה של הוועד הפועל שאלפי ועדי עובדים זכאים לגבות מהעובדים 0.4 אחוז מהשכר ולכך מצטרפים סכומים שהוועדים מקבלים מההנהלות של המוסדות. סכומי עתק אלה, אמר, מחייבים פיקוח צמוד יותר. חלק מהוועדים גם יעברו השתלמויות בניהול כספי.

משרד התקשורת – סיפורי חלם

התקנאו חכמי חלם בארצות הים והחליטו להקים גם אצלם שירות דואר מהיר.

בבוקר יום ראשון שלח רב מישל מכתב דחוף לרב יענקל. רצו שליחי הדואר של חלם לביתו של רב יענקל, הקישו בדלת ומשלא נענו שבו על עקביהם. למחרת בבוקר שבו הרצים לבית רב יענקל ושוב חזרו כלעומת שבאו, לא לפני שהשאירו פתשגן לאמור: יכבד נא רב יענקל ויטריח עצמו לקצה העיר שם ימצא לו מכתבו. אך אל נא יבוא בטרם ערב, כי אז טרם יגיע המכתב לבית הדואר ואל נא יבוא כחצי הלילה, כי אז כבר יפרשו השליחים לביתם.

בבוקר יום שלישי חבש רב יענקל את עגלתו, המתין בפקקי תנועה, החנה את העגלה בראשית הרחוב, כיתת רגליו לסופו ושם בבית הדואר אסף סוף־סוף את מכתבו.

הקשר בין המסופר לעיל לבין "רשות הדואר" של משרד התקשורת אינו מקרי ויש על כך תעודות. בהתחשב במחיר שגובה משרד התקשורת עבור "מכתב מהיר" התמים הוא המשתמש בשירותיו במקום בשירותי דואר פרטיים, אשר תמורת תשלום דומה, מביאים את המכתב לידיו, אחר שהידיאו בטלפון אם הנמען בביתו, יומיים־שלושה לפני שפקידי הדואר מואילים לטלטלו למשרד הדואר באיזור התחנה המרכזית.

(מ.א)

משרד התקשורת במו"מ עם מדינות אירופיות לייצור לווין משותף

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

משרד התקשורת מצוי בימים אלה במו"מ עם מספר מדינות אירופיות לייצורו והפעלתו של לווין תקשורת ישראלי.

אם יוכתר המו"מ בהצלחה, הרי שבתחילת העשור הבא – בשנת 1992 – יישלח לחלל הלווין הישראלי האמור לשייט בגובה של למעלה מ־36,700 ק"מ. באמצעות הלווין ניתן יהיה לאפשר 12 ערוצי טלוויזיה, 25 אלף שיחות טלפון, מאות ערוצי רדיו.

עלות הפרויקט כולו היא כ־150 מיליון דולר וישותפו בו גורמים פרטיים מהארץ ומחו"ל. קיימת אפשרות סבירה שהלווין ייוצר בתעשייה האווירית בעלות של 50 מיליון דולר. בינתיים קיבלה כבר ישראל אישור מאיגוד תקשורת הלוויינים הבינלאומי – אינטלסאט – להפעיל לווין כזה.

משרד התקשורת יקבל בעוד כשלושה חדשים נתונים של ועדה ביזורת שמונתה לנושא והאמורה להגיש המלצותיה הכלכליות והטכנולוגיות בנדון. ישראל באמצעות חברת הבזק משתמשת כיום בלווין מסוים שאמור לצאת מהשירות ב־1992. במועד זה אמור להיות מופעל הלווין החדש.

משק עולמי / ביל ספי

הליש"ט עולה והדולר יורד

תקציב מרוסן והמשך צמיחה בבריטניה גרמו להתחזקות המטבע. בלימת הצמיחה ביפאן גרמה לחולשת היאן

הלירה שטרלינג שבה היתה במרכז העניינים של שוקי הכספים כשהמעט נוצרו ביקושים חזקים לפחות עד יום חמישי, בגלל התקציב הבריטי החדש, אשר התקבל בצורה חיובית מאוד וגרם בין השאר לעלייה בביקושים למטבע הלאומי.

התקציב המרוסן, למרות ההוזלות הצפויות במשך השנה, מקטין את הגרעון התקציבי בכחמישים אחוזים, לארבעה מיליארד ליש"ט תוך צמיחה כלכלית של שלושה אחוזים בשנה התקציבית.

הביקוש למטבע הבריטי עלה למרות ירידת שערי הריבית בבריטניה, שכן במשך השבוע פורסמו נתונים חיוביים בעיקר ביחס לירידת האינפלציה ל־3.9 אחוזים לשנה, בחודש פברואר, וכן הודות לעליית התפוקה וירידה חודשית גדולה במספר המובטלים, שהיא הגדולה ביותר מאז שנת 1972.

בסוף השבוע נבלמה העליה בביקוש ללירות שטרלינג בגלל מגמה מימושית, וגם בגלל שמועות שהוכחשו, על רצונו של שר האוצר הבריטי נייג'ל לאוסון להוריד את שער הליש"ט ביחס למארק.

הדולר המשיך לרדת במשך השבוע אם כי בשיעורים קטנים, כי המשקיעים עדיין חוששים שמא הבנק המרכזי האמריקאי יתערב בשוקים כדי למנוע המשך עליית שער הדולר. בארה"ב חוששים, שעליית שער הדולר תפגע בסחר החוץ. יתכן שהדולר נחלש גם בגלל סמנים נוספים על האטה בצמיחה הכלכלית האמריקאית – כשברבעון האחרון של שנת 1986 ירדה הצמיחה ל־1.1 אחוז לשנה – וזה אומר שבכל שנת 1986 הצמיחה היתה רק 2.5 אחוזים.

גם היאן היה נמוך. במשך היום ירד שוב פחות מכל מטבע אחר ביחס לדולר. זה בעיקר בגלל הצמיחה הכלכלית המאכזבת של יפאן בשנת 1986 – 2.5 אחוזים בלבד, שהוא שיעור הגידול המשקי הנמוך ביותר זה עשרים שנה, ושיעור גידול שמגיע לכמעט חצי מזה של שנת 1985.

שערי הדולר והשינוי השבועי

	שער הדולר	שינוי שבועי ב־%
ליש"ט	1.6045	−1.8084
מארק	1.8275	−1.2963
פר"ש	1.551	−1.3531
פר"צ	6.09	−1.1765
גילדן	2.065	−1.2198
יאן	151.35	−0.6889
דולר קנדי	0.7645	−1.071
שקל	1.6185	−0.2527

ציפיה לצמצום תפוקה העלה מחיר נפט

מחירי המזון, המתכות והמתכות היקרות – ירדו

מחיר הנפט עלה במשך השבוע בעקבות ביקושים השקעתיים חזקים אשר נמשכים מהשבוע הקודם. אך השבוע היו למשקיעים סיבות נוספות לרכוש נפט. על פי הנתונים שפורסמו ביום שני על־ידי המכון לנפט של המזרח התיכון עולה שבשבוע הקודם ירדה התפוקה הממוצעת של מדינות אופ"ק ל־14.8 מיליון חביות מדי יום: מיליון חביות פחות מהתפוקה המאושרת על־ידי אופ"ק ויותר משלושה מיליון חביות פחות מהתפוקה היומית הממוצעת לפני כחודש. הירידה בתפוקת אופ"ק מצביעה על כך שיש מדינות בארגון אשר מעוניינות ויכולות לדאוג לשמור על מכסות ייצור גם במחיר של ירידת התפוקה של עצמה.

הביקושים לנפט עלו עוד, כי משלוחי הנפט של הים הצפוני יקטנו בחודש אפריל לאור עבודות תחזוקה שנתיות שמתבצעות בשדות בשבועות הקרובים.

בשוק המתכות המחירים שמבוטאים בלירות שטרלינג ירדו כדי לשמור על היחס הריאלי בדולרים, מארקים ויאנים. המחירים ירדו למרות שבמשך השבוע היה ביקוש תעשייתי לאלומיניום, לנחושת ולעופרת.

ירידה חלה גם במחיר המתכות היקרות, שכן הביקושים התעשייתיים וההשקעתיים לזהב ופלטינה נמוכים. בשוק המזון ירידת מחירים. מחיר הקפה, התה והסוכר ירדו בשל החשש להצפת השווקים בסחורה זו ואילו מחירי הדגן ירדו כי הביקושים נמוכים.

מחירי סחורות

אונקיית הזהב	405.60	דולר
אונקיית פלטינה	520.80	דולר
טונה נחושת	920	ליש"ט
טונה אלומיניום	84.2	ליש"ט
טונה קפה	4283	ליש"ט
טונה סוכר (מעובד)	206.5	דולר
בושל חיטה	2.9175	דולר
ליברה כותנה	0.5757	דולר
חבית נפט ברנט	18.05	דולר
חבית נפט דובאי	16.90	דולר

שערי הריבית בלונדון ירדו

צופים לירידת הריבית באירופה ובארה"ב

האירוע המרכזי בשוקי האשראי המערביים הוא הירידה של חצי אחוז בשערי הריבית בלונדון. ירידת הריביות במשק הבריטי נובעת מן התקציב החדש של הממשלה, אשר "אישר" לבנק המרכזי, הבנק אוף אינגלנד, לתת את הסמכות להורדת שערי הריבית. בעקבות זאת ירדה הריבית הבסיסית לעשרה אחוזים לשנה והריבית למשכנתאות ל־11.25 אחוזים לשנה.

גורמים פיננסיים חשבו, שהריבית תרד יותר אולם לפי שעה הבנק אוף אינגלנד אינו מוכן לכך במיוחד לאור שהביקוש לאשראי במשק הבריטי נמצא בעליה.

למרות שפרט לבריטניה לא הורדה הריבית הקבועה בשום מדינה אחרת, הריבית הבינלאומית הדולרית והיאנית ירדה, ויש ציפיות להורדת הריבית הקבועה גם בניו יורק וטוקיו. הסיבות לכך דומות, שכן בעקבות הצמיחה הכלכלית של 2.5 אחוזים בשנת 1986, בארה"ב וביפאן נשמעים קולות הקוראים להוזלת האשראי כדי לדרבן את הפעילות המשקית.

שערי ריבית דולריים

בסיסית	7.5
נכיון שטרות	5.5
קרנות פדרליים	6.13
ליבור חצי שנתי	6.5
ריבית ליבור חצי שנתי	
ליש"ט	9.25
מרק	4.13
פר"ש	4
גילדן	5.44
יאן	4.19

עבדו על פולקסוואגן:

עקב הונאה הפסידה החברה כחצי מיליארד מארק

החברות הגרמניות הגדולות כמו פולקסוואגן נחשבות לחברות שמרניות ומסודרות אך מתברר, שבשנה האחרונה הצליחו להונות אותה בעיסקי מטבע זר בסכום המתקרב לחצי מיליארד מארקים.

למרות שהנהלת החברה אינה מוכנה למסור פרטים מתברר, שאנשים בחברה ומחוצה לה אשר עסקו בהשקעות במטבע זר ביצעו פעולות אשר נחשבות לעבירות פליליות. מאחר שפולקסוואגן היא חברה בינלאומית היא מחזיקה השקעות במטבעות שונים. במסגרת צרכים אלה היא החזיקה בארה"ב כ־2.5 מיליארדי דולרים. כשחברות מחזיקות סכומים כאלה הן לוקחות ביטוח שער בדמות חוזים ארוכי־טווח לרכוש או לקנות מטבעות בשער מסוים כדי לצמצם את ההפסדים של התנודות בשערי החליפין עד למינימום. ההונאה היא בכך, שלמרות שגורמים מסוימים לקחו כסף כדי להשקיע ברכישה עתידית של מטבעות שונים כנגד דולרים הם לא עשו זאת. זאת ועוד, הדולרים נרשמו בספרי החברה בשער של 2.2 מארקים במקום שער של 2.04 מארקים ביום הרכישה. מי שביצע את העבירה חשב שהדולר יעלה מחדש ולפי כך לא יתפסו אותו, אך הדולר ירד עוד כך שהחברה לא רק הפסידה בגלל ירידת שער הדולר אלא גם הפסידה כחצי מיליארד דולר של הונאה ממש. הפער בין השער הריאלי 2.04 מארקים לדולר והשער הנרשם 2.2 מארקים לדולר, זה בנוסף לדמי עמלה לביצוע רכישה עתידית של מארקים, שלמעשה לא בוצעו כנראה.

היפאנים הגבילו יצוא מכוניות לאירופה:

לחץ היצרנים האירופים השפיע

יצרני המכוניות היפאניות נכנעו ללחץ של המשרד לסחר חוץ היפאני והסכימו להקטין בצורה הלתכאית את יצוא המכוניות לאירופה המערבית.

בשנת 1986 עלה יצוא המכוניות היפאניות לאירופה ב־19 אחוזים לעומת שנת 1985 ובחודש ינואר של שנת 1987 גדל היצוא ב־38 אחוזים, שהכעיס את יצרני המכוניות האירופיות התובעים צעדים נמרצים נגד הצפת השוק במכוניות יפאניות.

יצרני המכוניות האירופים הזהירו שהמשך עליית היצוא היפאני תעלה לתעשיית הרכב של אירופה כמאה אלף מקומות עבודה, כבר השנה.

ביפאן חששו מצעדים אדמיניסטרטיביים מצד אירופה במיוחד לאחר פירסום הנתונים המסחריים של יפאן לחודש ינואר, שהראו עוד עליה בעודף המסחרי ל־7.1 מיליארד דולר לעומת 3.9 מיליארד דולר בחודש ינואר של שנת 1986.

על פי הסיכום בין משרד הסחר היפאני והיצרנים הסכימו האחרונים להקפיא את יצוא המכוניות לאירופה במספרים של שנת 1986.

יהלומים נוצצים יותר

חברת דה בירס הגדילה רווחיה ב־1986

חברת דה בירס אשר מרכזת בידיה שמונים אחוזים מכל סחר היהלומים בעולם הגדילה את רווחיה בשנת 1986. על פי הנתונים שפורסמו בלונדון עולה, שרווחי החברה בשנת 1986 הסתכמו ב־2.56 מיליארד דולר לעומת 1.82 מיליארד דולר בשנת 1985.

העליה ברווחי החברה היא בגלל עליה בביקוש ליהלומים ושתי עליות מחירים במשך השנה. במאי העלתה דה בירס את המחירים ב־7.5 אחוזים ובנובמבר בעוד שבעה אחוזים. השוק ספג את עליית המחירים כיוון שהוא מצוי בגאות של ביקוש ליהלומים. במשך השנה עלו הביקושים בעשרים אחוזים וכדי לספק אותם הגדילה החברה את התפוקה שלה בעיקר ממכרות קופיאנופונטאין ונאמאקוואלנד וגם על ידי מכירת יהלומים מהמלאי.

ואכן, מלאי היהלומים ירד בסוף שנת 1986 ל־129 מיליון רנד לעומת 850 מיליון רנד בסוף שנת 1985. למרות, שחלק מהירידה בערך המלאים קשור בתנודות שערי החליפין הנדהולר מדובר בכל זאת בירידה משמעותית במלאי היהלומים של החברה, מלאי שמאפשר לה לשלוט על המחירים בשוק ולמנוע תנודות חריפות.

هكذا من الأصل

مكان الأصل

הפועל ניצחה את מכבי 76:77

ב„דרבי" הת"א הראשון שנערך בגמר ה„פליי־אוף" בכדורסל

מאת משה כהן

סל של מייק לארגי בשנית הסיום העניק אמש לקבוצת הפועל ת"א נצחון דרמאטי על יריבתה המושבעת, מכבי ת"א – 76:77 (39:45).

על דקות הסיום של המשחק הסוער וראי ידובר עוד רבות. הדראמה הגדולה החלה בדקה ה־37, כשמיקי ברקוביץ נכנס עצבני למשחק. אוהדי מכבי, שהבחינו באירוע יצא הרופן, הגיבו בקריאות בוז ובדרישה להחזיר למשחק את דורון ג'מצ'י. אבל מיקי הגדול לא התפקד בזה. בפסק הזמן שנלקח ע"י הפועל, נראה מיקי רחוק מחבריו, שקיבלו הוראות אחרונות ובדקות הסיום הוא ניסה להכריע את המשחק בעצמו, אך הוא נכשל בכך לחלוטין.

גם המשחק, באותן דקות בלתי נשכחות, היה מרתק. סל רודף סל ושחקני הפועל סרבו להניף דגל לבן. כשנותרו 26 שניות לסיום היה הכדור בידיו של עוזיאל קאליש, אך הוא ביצע עבירת תוקף מיותרת על הן ליפין.

שחקני מכבי העדיפו להוציא את הכדור מהצד. מיקי ברקוביץ ניסה לקלוע ונכשל. בסופו של דבר הגיע הכדור לזן ליפין, שניסה לקלוע לסל, כשנותרו שתי שניות לסיום המשחק.

עכוס פרישמן, שביצע עליו את העבירה, יצא מהמשחק בגלל חמש עבירות אישיות ופרץ בבכי מר. ליפין לא התרגש וקלע בהצלחה את שתי קליעות העונשין – 75:76. שחקני מכבי גראו צוהלים ושחקני הפועל הומים. רק מרסר ולארגי לא התיאשו. מרסר שלח מסירה ארוכה ללארגי, שבפריצה מהירה קלע את סל הנצחון, עם שריקת הסיום.

המשחק עצמו לא התעלה לרמה טובה. שחקני מכבי לא היטיבו לשחק. בעיקר איכזבו קוין מאגי, הסובל עדיין מפציעה, ולי ג'ונסון, שגילה חוסר יציבות. גם שאר שחקניה הגבוהים של מכבי היו חלשים ולא הצליחו להתמודד בהצלחה עם שחקניה הגבוהים של הפועל.

השחקן הטוב במכבי היה ללא ספק דורון ג'מצ'י, שבמחצית השניה קלע 20 נקודות והביא את קבוצתו ליתרון, שנמחק בקושי ע"י שחקני הפועל. מיקי ברקוביץ פתח את המשחק היטב, אך הסוף שלו ידוע.

בהפועל היו טובים מרסר ורובינזון מתחת לסלים. מייק לארגי סבל מחוסר יציבות בקליעתו. פרישמן גילה שיפור ביכולתו במחצית השניה ועוזיאל קאליש נלחם כארי מול כוכבי מכבי. גם לבין ויליס היו דקות טובות.

האמת היא, כי הפועל לא היתה כל כך טובה, אלא שמכבי הפגינה את משחקה הגרוע ביותר בעת האחרונה. המשחק עצמו היה עצבני ובמרכזו עמדו לא אחת השופטים חזניק ויורובניק, שטעו רבות וגרמו להתלהטות יצרים כיצירים.

ברוב שלבי המשחק חזו הצופים במשחק הפכפך, כשהיתרון עובר מקבוצה לקבוצה. שחקני הפועל הוליכו סמוך לסיום המחצית הראשונה – 30:39, אך במחציתה השניה הצליחו המכבים לחולל מהפך. אבל שחקני הפועל לא נשברו והצליחו להשאר בתמונת המשחק עד לסיום המתוק מבחינתם.

משחק הגומלין יערך ביום חמישי בהיכל הספורט ביד־אליהו, למרות דרישת חלק מחברי ההנהלה לקיים את המשחק באולם אוסישקין.

8000 צופים חזו במשחק, שנערך בהיכל הספורט ביד־אליהו.

● נקודות להפועל ת"א: מרסר (24), רובינזון (20), לארגי ופרישמן (13 כ"א), ויליס (4), קאליש (3).

● נקודות למכבי ת"א: ג'מצ'י (28), ג'ונסון (15), ברקוביץ (13), מאגי (9), ליפין (5), לאסוף (4), ארזאסמי (2).

בליגה לנשים

הפועל ת"א – בני יהודה ת"א 55:62; הפועל חיפה – מכבי ת"א 52:55; אליצור ת"א – מכבי רמת־חן 38:107; הפועל גבעת חיים – אליצור ירושלים 63:88; הפועל גלבוע – מכבי רחום 55:67; הפועל ירושלים – אליצור ראשל"צ 69:75.

אורן שמר מגבת לגליל־העליון

מאת שמעון וייס

הכדורסלן אורן שמר, רכז המשחק של הפועל "איחוד" גבת, שירדה לליגה הארצית, יצטרף, ככל הנראה, בעונה הקרובה לשורות הפועל גליל־עליון, מצמרת הליגה הלאומית.

נודע, כי ראשי הגליל־העליון הם שפנו להנהלת גבת וביקשו לבדוק אפשרות צירופו של שמר לקבוצתם. מהנהלת גבת נמסר, כי אומנם נתקבלה פנייה מהפועל גליל־עליון לשחרר את שמר, אך כל עוד לא יסתיימה העונה מאמן ורש לגבת, לא יתקיים דיון בנושא. עם זאת נודע, כי בגבת לא מתכוונים להערים קשיים בדרכו של הכדורסלן הצעיר והמוכשר, שהיה מהבולטים בקבוצתו בעונה החולפת.

בגליל מקוים, כי שמר יהיה רכז משחק, לצידו של סמואל זימסן, כוכב הגליל, ויוכשר להנהיג את הקבוצה בעתיד. שמר נמנה עם הסגל המורחב של נבחרת ישראל.

הערב – הגמר־על הלאומי הראשון

מאת אשר גולדשלגר

קבוצת הפועל המעפיל תארח הערב ב־7 את קבוצת הפועל מטה־אשר במסגרת גמר הפליי־אוף בליגה הלאומית בכדורעף.

שתי הקבוצות הפגינו במהלך העונה יכולת גבוהה. בעקר אמורים הדברים לגבי קבוצת הפועל המעפיל, הגם שנוצחה בשבת האחרונה 3:0 על־ידי הפועל כפרסבא.

המעפיל גברה העונה על מטה־אשר בשני המפגשים במסגרת הליגה, אולם הערב יהוו אורי חבר, אורן שר וחבריהם יריב קשה. מטה־אשר גברה בשני משחקי חצי הגמר על הפועל קרית־אתא והיא בנוייה עתה בכושר שיא.

אביטי קרשבסקי וחבריו בטוחים ביכולתם למרות ההפסד בכפר־סבא. ארנון עמית ואליעזר כגן עשויים להכריע את המשחק אם יגלו יכולת גבוהה.

קבוצות הפועל כפרסבא והפועל קרית־אתא יתמודדו הערב ב־7 על המקומות 3־4.

קבוצות הפועל בת־ים ומכבי חיפה יאבקו הערב ב־7 על המקומות 5־6 ואילו הפועל סריד תארח את הפועל העוגן במאבק על המקומות 7־8.

במוצאי שבת יתקיימו משחקי הגומלין.

עונת הכדורעף תסתיים ביום שלישי הבא במשחק גמר גביע המדינה בין הפועל המעפיל לבין הפועל מטה־אשר.

הכדורסלן הבין־לאומי הוותיק, בועז ינאי, מקבל האות „לאיש כפועלו" בועידת הפועל

הגרמנים סיירו ב„יד ושם" הישראלים המשיכו באימונים

מאת אשר גולדשלגר

סמי מלכה, שמעון מנחם ודוד אוזלאי צורפו אתמול לנבחרת המשנה הישראלית לקראת המשחק עם הנבחרת הגרמנית מחר בערב באיצטדיון ר"ג.

המאמן שלמה שרף אילתר כמה שחקני הגנה וקישור לאחר שפציעותיהם של דוד פיזנטי, אייל בגלייטר ואיתן אהרוני הותירו חלל ריק בסגל.

שתי הנבחרות הלאומיות של ישראל הודרכו אתמול ע"י המאמן מילוינקו מיהיץ'. מיהיץ' הדגיש באוזני השחקנים, כי הוא מצפה להתעלות שלהם ולתוצאה טובה. לדבריו, גם תיקו מול סגנית אלופת העולם ייחשב הישג לישראל. הסגל הלאומי המורחב יקיים הבוקר אימון נוסף.

סיור ואימון

הגרמנים, נאמנים להצהרות המנהל פרנץ בקנבאואר, מגלים רצינות רבה. אתמול בבוקר הם ביקרו ב„יד ושם" בירושלים וסיירו בעיר העתיקה, אולם אחר־הצהריים הם שבו לשגרת הכדורגל וקיימו אימון כושר בר"ג.

בקנבאואר הקדיש תשומת־לב רבה לשוער הראשון שלו, אייקה אימל, במטרה להכשירו כיורש של טוני שומאכר.

בקבלת־פנים בערב במלון „הילטון" הבהיר בקנבאואר, כי מטרתו היא לנצח ולהוכיח, שהנבחרת המוכשרת שלו עולה על הפסים הנכונים. מאמן נבחרת המשנה, האגס להר, הביע גם הוא תקווה לנצחון במשחק המוקדם.

מתוך שיחות עם כמה מאנשי הצוות המקצועי של הנבחרת הגרמנית, נראה, כי בתור יתייצבו קלאוס אלופס הוותיק מקלן ורודי פלר מברמן.

הרמן נויברגר, יו"ר ההתאחדות הגרמנית, הבטיח את סיועו לשילוב הכדורגל הישראלי באירופה. נויברגר קיים סדרת שיחות עם ראשי הכדורגל הישראלי, במהלכן גובשו דרכים אפשריות לפריצת חומות אירופה. שאול סוזירי, יו"ר ההתאחדות הישראלית, יצא מעודד משיחות אלה אף שציין, כי התהליך הוא ארוך.

בכל מקרה, „אווירה אירופית" שררה בקבלת־הפנים ונציגי הקבוצות הישראליות לא הסתירו את שביעות רצונם מההתחבבות עם הכדורגלנים המפורסמים מגרמניה.

כוכבים בכותל: לותר מתיאוס (מימין) ורודי פלר

רנסנבורג הפתיע קונורס באורלנדו

המקיצאי האמריקאי ג'ימי קונורס בן ה־34 נוצח במפתיע בגמר הטורניר באורלנדו, פלורידה, על ידי הבלתי מדורג, בריסטו ואן רנסבורג: 6:1,3:6,6:3.

השוודי יעקב לאשק ניצח את האמריקאי ג'ונתן קנטר 4:6,2:6.

[illegible] הנשים. בדאלאס, כשגברה בפעם ה־18 ברציפות על פאם שרייבר 3:6,1:6.

בפתיחת טורניר הטניס בבריסל, גבר האיטלקי סימונה על הצ'כי קארל נובאצ'ק, שנוצח ע"י עמוס מנסדורף בגביע דייויס, 4:6,6:4,2:6.

סורינם תיעדר ממשחקי הפועל

מאת ברוך דגן

סורינם לא תשתתף במשחקי הפועל־ה־13 בחודש מאי בגלל... פעילות הבלנית בשטחה.

יו"ר הוועד האולימפי של מדינה זו, מרסל מאייר, הודיע במברק, כי משלחת סורינם תיאלץ להישאר בביתה בגלל בעיות פוליטיות וכלכליות.

מאייר הבהיר, כי שיגור משלחת לחו"ל עלולה להתפרש בדרך לא נכונה על רקע הקשיים מבית.

בינתיים הודיעה הולנד, כי תשגר למשחקים את שלושת רוכבי האופניים הבכירים שלה. השלושה יהוו תגבורת לקבוצת הרוכבים מאירופה, שתשתתף במירוץ הכוכב באזור הגליל, שיימשך ארבעה ימים.

תאילנד לסיבוב הבא בקדם אולימפי

נבחרת הכדורגל של תאילנד עלתה לסיבוב הבא בטורניר הקדם אולימפי לאחר שסיימה בתיקו 2:2 במשחק הגומלין עם מאלזיה בקואלה לומפור. במשחק הראשון ניצחה תאילנד 0:1.

משחקים חוזרים בליגות הכדורגל

מאת משה רוזנברג

שישה משחקים חוזרים בליגות הנמוכות יערכו היום אחה"צ.

במסגרת הליגה הארצית תארח הפועל מרמורק את הפועל טבריה.

בליגה א' מחוז דרום יערכו שני משחקים חוזרים: מכבי לודוס חולון – הפועל רמת השרון; הפועל אור יהודה – הפועל אשקלון.

בליגה א' מחוז צפון יערכו שלושה משחקים: מכבי עפולה – הפועל תמרה; הפועל קרית־שמונה – מכבי אור עקיבא; מכבי בני תמרה – בית"ר חיפה.

להסתדרות תוגש הצעה להפריד קבוצות היצוג של „הפועל" ממועצות הפועלים

המציע, ראש אגף האירגון גדעון בן־ישראל, גילה הדבר בדיוני מושב ד' של הועידה ה־9 של הפועל אתמול בשפיים ● ישראל קייסר, מזכ"ל ההסתדרות; יעקב ישי, מחזיק תיק הנוער והספורט ויצחק אופק מזכ"ל הפועל הביעו עמדותיהם ביחס לספורט הייצוגי והעממי ותרומתם של הפועל וההסתדרות לרווחתו של האדם העובד, הנוער והילדים בישראל ● כ־200 צירי ועידה קיבלו במחיאות כפיים את מקבלי עיטור הפועל ל„איש כפועלו" ● אורח הכבוד היה מוריס דוון מזכיר אינטרנציונל ספורט הפועלים.

מאת אהרן זהב

הועדה המרכזת של ההסתדרות תדון בחודש הבא בהצעת ראש אגף האירגון גדעון בן־ישראל לשחרר את מועצות הפועלים מן האחריות לספורט הייצוגי של קבוצות הפועל ולהשתית את הקבוצות על משק כספים מגובר עם אחריות אישית של מנהלי כל קבוצה. הדברים באו בהפתעה מפיו של בן־ישראל, שנטל את רשות הדיבור במשתתפו בדיונים במושב ד' של הועידה ה־9 של הפועל שהתקיים אתמול בקיבוץ שפיים בנוכחות כ־200 צירים ממנהיגי הפועל בארץ.

יחד עם זאת שלל בן־ישראל את האפשרות, שמרכז הפועל יחליף באחריות את מועצות הפועלים. הוא גרס, כי את האחריות צריכים להטיל באורח ישיר ובלתי אמצעי על הנהלות של הקבוצות הייצוגיות.

ראש אגף האירגון עוד הרחיק לכת בהצעותיו שתוגשנה לדיון בועדה המרכזת. לדעתו לא יהיה מנוס מלקבל החלטה שכל אזור יוכל להחזיק ולהתמחות בקבוצת ייצוג אחת בלבד בליגה לאומית. כל אזור יוכל לבחור בענף ייצוגי מסויים ולא יוכל, למשל, להחזיק גם קבוצת כדורגל, גם קבוצת כדורסל וגם קבוצת כדורעף. האזור או המחוז יצטרך לבחור בענף אחד כייצוגי וכל היתר יהיו במישור היותר עממי והפתוח מחייב. „מה שקורה עכשיו הוא שאיזור מחזיק כמה קבוצות יצוג בענפים שונים והתוצאה המתקבלת היא בינוניות אפורה" – אמר בן־ישראל והסביר, כי לטעמו יש להעתיק את שיטת הניהול של מכבי ת"א ולהתאימה לקבוצות הפועל. „אם לא נבריא תוך חודש ימים לפני ההערכות לעונה הבאה, נידרדר לעונה החרשה ונעמיק את כל הבעיות השליליות" – אמר בן־ישראל.

כמה מראשי מועצות פועלים שהיו באולם, ביניהם מני וייצמן מנס־ציונה, שלמה סופר מקרית־מלאכי וזאב בלפר מהפועל כפ"ס הביעו באוזני סופרנו התנגדות להצעתו של בן־ישראל. סופר אמר, כי בלי הכדורגל הייצוגי אין חיים בעיירתו.

גנב את ההצגה

הודעתו של בן־ישראל „גנבה" את ההצגה של הפתיחה בה נשאו דברים מזכ"ל הפועל יצחק אופק, שסיכם שנת פעילות בהתאגדות ועמד על הקשיים התקציביים והגרעונות הגדולים של הסניפים; יעקב ישי, מחזיק תיק הנוער והספורט בהסתדרות שנבחר פה־אחד ליו"ר הועידה; מוריס דוון, שהביא את ברכת אינטרנציונל ספורט הפועלים והעלה על נס את תרומתו של הפועל באירגון האירופי; יריב אורן, שהביא את ברכת רשות הספורט שליד משרד החינוך והתרבות וגיורא גלזר, מנהל מטה המשחקים, שמסר דיווח על התקדמות ההכנות לקראת פתיחת משחקי הפועל ה־13 ב־4 במאי.

בחלק השני של המושב נשאו דברים מזכ"ל ההסתדרות וח"כ ישראל קייסר, שגם העניק את עיטור ל„איש כפועלו" ל־9 חברי הפועל: אמנון גור, מוריס דוון, יעקב וקסלבאום דיל, עמנואל חסמן, יוסף חמים דיל, בועז ינאי, אברהם שוהם, ד"ר עמית שרמן.

בריכה שנפתחה אחרי דברי הפותחים השתתפו יצחק אליישיב, ראש מועצת אזור, מרח"ל מבקר ההסתדרות על מניפי הפועל כאמרו כי לא יתכן שמזכיר הסניף יהיה נתון למרותם של מועצת הפועלים ומרכז הפועל גם יחד ושהסניפים יהיו שרויים במצוקה תקציבית וגרעונות. הוא קרא למערכת הפוליטית ובעיקר למפלגת העבודה להקים לוביי רחב לספורט במערכת הממלכתית שישיג את המשאבים הדרושים לספורט הישראלי. „בבוד בעצמנו לעצמנו חברי כנסת שידאגו לספורט אחרת לא תהיה לנו תקומה" – אמר אלישיב.

אהרן הרלפון, הנציג הבכיר של ל"ע בהפועל הזכיר לועידה דברים שנשא באותו פורום ב־1972 בהם תיאר כבר אז את מה שעשוי להתרחש בהפועל אם לא יתחולל שינוי. בין היתר אמר אז הרלפון, כי על מרכז הפועל למצוא דרך להפרדת קבוצות הכדורגל והכדורסל הייצוגיות מתחום הפעולה של הסניף ולהעמידן במסגרת אירגונית עצמאית.

מיכה שמבן דיבר על אבדן הדרך בהפועל וקרא לחזור לאידיאולוגיה שהנחתה את מייסדי ההתאגדות וזה יהיה למרכז הפועל לקבוע את דרכי הפעולה של הסניפים ואת הקריטריונים.

ההחלטות שנתקבלו

בתום דיונים של שעות ארוכות קיבל מושב ד' של הועידה ה־9 שורה של החלטות שהחשובות בהן: הועידה קוראת להסתדרות לקיים דיון ממצה על אחריות מועצת הפועלים בניהול סניפי הפועל, קביעת סדרי עדיפויות של מועצת הפועלים בניהול פעולות הפועל ברמת הספורט הייצוגי, ההתחרותי והעממי.

הועידה מחייבת הקמת יחידה לביקורת פנימית במרכז הפועל, שתפעל בתיאום עם מבקר ההסתדרות ותבקר באורח שוטף את הסניפים בתחומי ניהול תקין, פיננסי וספרים ויישום החלטות וקריטריונים כפי שיקבעו מדי פעם על־ידי המוסדות המוסמכים.

הועידה הביעה הוקרה להסתדרות הכללית על תמיכתה בפעולות הפועל, אך מביעה דאגה נוכח השחיקה של ההשתתפות הכספית של ההסתדרות בתקציב מרכז הפועל והסניפים ומביעה צער על התעלמות משק העובדים מתמיכה בפעולות סניפי הפועל.

הועידה קוראת לממשלה להגביר את תמיכתה בקיום הספורט בישראל וקוראה לקבל את חוק הספורט בכנסת שיבטיח אפשרויות לקיום פעולות הספורט במדינה בלי לפגוע ביסודות הציבוריים הוולונטריים של אירגוני הספורט שבהם הערובה לטוהר הספורט ואופיו החברתי.

אופק: בעית הזרים היא ניהולית ומישהו צריך לקבל האחריות

„לדעתי מועצות הפועלים אינן מוכנות לוותר על ניהול הקבוצות, הן מוכנות לוותר על החובות. בעיית הבעיות היא מי נושא באחריות ומי נושא בהוצאות. אין בעיה עקרונית בעניין שיתוף שחקנים זרים בכדורגל, הבעיה היא ניהולית. כל עוד לא תימצא את פתרונה הבעיה של הנהלות לא תמצא הנוסחה הפתרון לזרים".

„צימצום הליגה הלאומית תעשה אותה מקצוענית לכל דבר ולא יותירו כלים שלובים בספורט. כי כרגע מקבל ושואב הכדורגל כספים על חשבון ענפים אחרים ההולכים ומתחסלים".

„יש להתמיד ולספח את הרובר הרק של האלופים. על מנת להגיע להישגים יש להשקיע מאמצים אדירים. טיפוח האלופים צריכה להיות מטרה בלתי נפרדת ממסורת הפועל ומכאן שאפשר גם להפוך את הסדר בסיסמת הפועל ל„מאלופים לאלפים"".

„גם לסניפים יש בעיה, כי מזכירי הסניפים לא בדיוק יודעים מי נושא שם באחריות. למרות שרמים אלה נקבעו בשעתו, מצויים המזכירים במצב קשה כשאין להם אל מי לפנות בשעת מצוקה ביחוד בתחום הכספי".

„הפועל ניזון כיום ב־80 אחוז מתקציבו ממועצת ההיסודים ומכאן שההסתדרות מתנערת מהגדלת התקציב להפועל בגלל ידיעתה שמועצת ההיסודים היא מקור לא אכזב".

קייסר: לא מסכים על „קיצור דרך" להבאת שחקנים זרים

„יש ... [illegible]

יעקב ישי: לקבוע תחומי בעלות בין הפועל ומועצות הפועלים

[illegible]

בן־ישראל: הספורט הייצוגי מסכן את תיפקוד המועצות

„מה שמתחולל בספורט הייצוגי מסכן את תיפקוד מועצות הפועלים. יש כבר מועצות הכורעות תחת נטל הגרעונות. תקציב הקבוצה הייצוגית גדול יותר מכל תקציב המועצה. אם יהיה הסכם עם מס הכנסה ברור ששום מועצת פועלים לא תוכל לעמוד בזה. ואם לא יהיה הסכם יתחילו שלטונות המס לפעול אישית נגד מזכירי מועצות. הוקמו תאגידים והם לא עמדו בלחצים. היה תאגיד ולמרות זאת ניתנו ערבויות של מועצות פועלים".

„לאחר שתיקבע הקבוצה הייצוגית במסגרת מועצת הפועלים וסניף הפועל חייבים יתר הענפים להתנהל ברוח עממית, ספורט לנוער, בלי ציבור של עובדים: שחקנים ומאמנים כשהם בליגה ג' משלמים בעד עיסוק בספורט. וזהו ריקבון. זה לא בריאות בגוף ובנפש, כי הגוף חולה מאד".

„מכאן בליבי החשש שמזכירי המועצות במקום לעסוק בפועלים עוסקים ב„הפועל" וכתוצאה מכך יכול להיות שמזכיר מועצה הבא לקבל תמיכה או חסות לקבוצתו במפעל מסויים אינו מייצג כראוי את ציבור הפועלים באותו מפעל כאשר מדובר בהגנה של אינטרס מקצועי שזו חובתו הראשונה". בכך רואה בן־ישראל ניגוד אינטרסים וסיבה נוספת להפרדת קבוצות הייצוג מאחריות מועצות הפועלים.

הליגה האיטלקית התוססת נפלה שדודה במפעלי אירופה

מאת שמואל טל

הליגה האיטלקית, המוגדרת כאחת הטובות והמרתקות באירופה, לא תהיה מיוצגת בשלב חצי־הגמר של שלושת מפעלי גביעי היבשת. שתי הנציגות האחרונות שלה, אינטר ופורינו ופיוקני בגביע אופ"א, כשלו ברבע הגמר נגד יריבות שלפחות על הנייר נחשבו הרבה פחות טובות מהן.

הכשלון של נציגות „ארץ המגף" הוא רק אחד מן ההפתעות הרבות, שסיפקו המשחקים. מבט אל הקבוצות, שהגיעו לשלבים הסופיים, מוכיח, כי שמות לא עושים יותר רושם. כדי להצליח צריך להבקיע שערים ולנצח.

לא כל המדינות, שזכו בהצלחה באליפות העולם במקסיקו, הוכיחו זאת באמצעות קבוצותיהן. קחו לדוגמא את בלגיה. היא סיימה רביעית במונדיאל, אבל לחצי הגמר האירופי לא הצליחה להעלות אפילו נציגה אחת. אנדרלכט, השגרירה של הכדורגל הבלגי, הודחה ע"י באיירן מינכן – מפלה בחוץ 5:0 ותיקו בבית.

צרפת, זו שהדיחה במקסיקו את ברזיל. בשורות קבוצותיה משחקים כוכבים רבים מן השורה הראשונה. אבל לחצי הגמר העפילה רק נציגה בודדת, בורדו, שתשחק בגביע למחזיקות גביע.

גם הרוסים לא יצאו הרבה יותר טוב מהבלגים והצרפתים. אחרי הכדורגל החיובי שהפגינו לאחרונה ציפו מהם להרבה יותר. אבל הסוף ידוע. רק דינמו קייב, המורכבת משחקני הנבחרת, העפילה לחצי גמר האלופות. היתר הודחו בשלבים המוקדמים.

שתי מדינות שמרו על מקומן בצמרת ע"י שיגור שתי נציגות כל־אחת לשלבים הסופיים. מערב־גרמניה תיוצג ע"י באיירן ובורוסיה מנשנגלאדבאך, שסיכוייהן לזכות בגביעים טובים. כך גם ספרד, ששתיים מקבוצותיה הן בין המאושרות בחצי הגמר. הספרדים ספגו זעזוע בשעה שברצלונה הגאה הודחה בבושת פנים.

העולות לגמר בשלושת המפעלים יקבעו במהלך חודש אפריל. עיקר העניין יתמקד בגביע האלופות בו צפויה התמודדות מעניינת בין ריאל מאדריד ובאיירן מינכן. בחצי הגמר השני קשה להאמין, שפורטו הפורטוגלית תצליח להוות יריבה שקולה לקייב.

אייאקס אמסטרדם עשויה לחזור לימיה הגדולים. היא תחולק, קרוב לוודאי, על פני ריאל סארגוסה ותזכה לבורדו הצרפתית, שתתגבר, כנראה, על לייפציג המזרח־גרמנית. בגביע אופ"א העפילו לחצי הגמר קבוצות אפורות, וכך נראית בורוסיה, הבולטת מבין הארבע, כמועמדת לזכיה.

● בצ'כיה: קבוצת הכדורגל ספארטה פראג צועדת בראש טבלת הליגה הצ'כית, לאחר שניצחה את באניק באוסטרבה 0:1 ולה 24 נקודות מ־18 משחקים.

בוהמיאנס פראג, במקום השני (23), הוכתה על ידי סקודה פילזן 3:0. דוקלה פראג ויטקוביצה נפרדו בתיקו 1:1 ואילו סלביה פראג הכניעה את טאטראן פרשוב 5:0.

● ביוגוסלאויה: האלופה היוגוסלאוית, הכוכב האדום בלגראד, סיימה בתיקו 1:1 בנוש עם ראורניצ'קי ובאותה תוצאה נפרדה פרטיזן בלגרד מרייקה.

● בשווייץ: גם בשווייץ מבקיעים שערים רבים, כמו בבונדסליגה. זה קרה במחזור ה־19, כאשר סרבט ג'נבה הביסה את שי־דה־פון 2:7. האלופה, יאנג בויס ברן, נוצחה במגרשה על ידי באזל 1:0.

● בתורכיה: שתי הקבוצות הגדולות של הכדורגל התורכי נוצחו במחזור ה־26 בליגה. פנרבחצ'ה הפסידה 1:0 למאלאטייה ובאותה תוצאה נוצחה גאלאטסריי על יד בורסה.

● בברה"מ: דינאמו קייב הכניעה את ארדט ירבאבאן 0:7, בליגה הסובייטית. אלכסנדר זאווארוב הבין־לאומי הבקיע שלושער. תוצאות נוספות: טורפדו מוסקווה – דינאמו טביליסי 0:1 צסק"א מוסקווה – אלמה אטה 0:2 דינאמו מוסקווה – ניפ ליננגראד 1:1; ספארטאק מוסקווה – בארו 1:4; זלגירים וילנה – דנייפר 0:0.

אינדיאנה ניצחה לואיזיאנה 76:77

בגמר איזור המערב תיכון באליפות המכללות בכדורסל גברה אינדיאנה על לואיזיאנה סטייט 76:77 ובגמר האיזור המערבי ניצחה נבדה־לאסוגאס את איובה 81:84.

אינדיאנה ונבדה־לאס־וגאס ייפגשו בחצי הגמר השני, ב־28 בחודש בניו־אורלינס והמנצחת ביניהן תתמודד ב־30 בחודש עם הזוכה בחצי הגמר הבין־איזורי השני.

● בפולין: המוליכה בליגה הפולנית, גורניק זאברזה, סיימה בתיקו אפס עם לך פוזנאן ולה 31 נקודות מ־18 משחקים והיא מקדימה בשלוש נקודות את קאטוביצ'ה, שניצחה את גורניק ואלברזיך 0:1. שלונסק ורוצלאב, במקום השלישי עם 26 נקודות, נפרדה ללא שערים מסטאל מילץ. לגיה וארשה, במקום הרביעי (23), סיימה אף היא בתיקו אפס עם פולוניה ביטום.

נצחונות לבוסטון ולליקרס באנ.בי.איי

בוסטון סלטיקס ניצחה בליגת הנ.בי.איי. את ניו־ג'רסי נטס 104:116 ומוליכה באיזור האטלנטי עם 50 נצחונות, לעומת 18 הפסדים. לוס אנג'לס לייקרס הכניעה את סאקרמנטו קינגס 121:129 ומוליכה באיזור הפסיפיק עם 54 נצחונות, לעומת 14 הפסדים.

תוצאות נוספות: פורטלנד – שיקאגו בולס 113:115; סאן אנטוניו ספארס – לוס־אנג'לס קליפרס 112:116 לאחר הארכה.

חדש!
ביטוח פירסום לחודשיים
מיבצע הימים הבטוחים
בשוק הדירות
הלוח הכללי ידיעות אחרונות

רוצה למכור (או לקנות) דירה?
בלוח הכללי של ידיעות אחרונות נמכרות דירות רבות במודעה הראשונה, כי הוא היחיד המגיע לשלושה מכל ארבעה קוראי עיתונים.
אולם, אם אתה מעוניין לפרסם את מודעתך יותר מפעם אחת - אין בעיות, ללוח הכללי יש חידוש בשבילך: תמורת תוספת של 20 ש"ח בלבד, תקבל "ביטוח פרסום לחודשיים"
במיבצע "הימים הבטוחים" תוכל לפרסם את מודעתך בימים המתאימים לך ביותר לביצוע העיסקה.

פרסם מודעתך ביום ד' במדורי הדירות, והלוח הכללי יאפשר לך לבחור את ימי הפירסום החזקים ביותר - שמונה פעמים במשך חודשיים, בימי שישי או בכל יום אחר.
זכור: בלוח הכללי מודעתך מגיעה ליותר מ־2 מיליון קוראים. לכן תקבל יותר הצעות ותוכל להשיג מחיר טוב יותר עבור הנכס שלך.
פשוט עניין של עוצמה.
פרטים בכל משרדי הפרסום ובמשרדי הלוח הכללי טל. 03-261211
הלוח הכללי ידיעות אחרונות דבר
הטלפון לא מפסיק לצלצל

הכל אותו דבר אבל...
למה כותב אבנר בן זמן בהמשכים על שבתאי, על אלסי וכו'? ● איך הפתיעה ישראל את עצמה ואת העולם כשהחליטה לצמצם יחסים עם דרא"פ? ● איך הפסיד צה"ל את המערכה על המכרז לאבטחת ועידת „חירות" מפני תבריה?
גיתית יזרעלוב בסינרמה
בשום עתון אחר לא תמצא שאלות כאלה - ושום עתון אחר לא יעז תפרסם תשובות כאלה.
דבר השבוע
המוסף השבועי של דבר
עם דני קרמן, שלמה ניצן, יענקל'ה רוטבליט, איציק ברנר, יאיר גרבוז, תרזה אייזנברג, סמרל, יוסי להב, דניאל לפין, אבנר בן, מושיק, יוני בן־שלום, תומר קרמן, אביב אל־חסיד, יוסף אל־דרור וכל האחרים – איפה תמצאו מיצבור כזה של כשרונות מבוזבזים?

דבר היום

צדק והגיון

שום פרקליט ישראלי לא הגן על ג'ונתן פולארד בוואשינגטון, אך גורמים ישראליים טרחו להעביר במשפטו דולרים לכיסוי חלקי של הוצאות הגנתו. היתה זו הדרך־ביניים, מעין אמצע שטח־ההפקר שבין התעלמות מפולארד – שספק פעלו בסמכות – לבין אימוצו הרשמי.

הצעד הבא היה מן הסוכן אל המפעילים. אנשי „הלשכה לקשרי מדע" בוואשינגטון ובניו־יורק הספיקו להימלט ארצה לפני שחוקרי האף־בי־איי הגיעו אליהם. שלושתם היו עובדי מדינה, וטבעי לחלוטין שהמדינה תסייע להם במאבקם לשמירת זכויותיהם המשפטיות העלולות להיפגע במגעים שבין הממשלה למימשל. מאחר שהיועץ המשפטי לממשלה אינו מגן עליהם, מטעמים הברורים לכל, מימנה המדינה שכירת פרקליטים פרטיים. הכל שמחו שלייצוג המעורבים בפרשה התגייסו פרקליטים שהיו שותפי־סוד בפרשות קודמות, כעו"ד דב וייסגלס לרפי איתן, שר המשפטים לשעבר צדוק לאביאם סלע, ופרופ' ליבאי לשלושת אנשי הלק"ם.

אכן, ליבאי הוא ח"כ, ואולי גם משום כך היה מקובל על השרים שניהלו את פרשת פולארד. גם יורם ארידור הוא ח"כ, ולא שמענו התנגדות שרים לגישושיו אחרי ייצוג מי מהמעורבים בפרשה (גישוש שנכשל בגלל דרישת שכר גבוה מתעריף הממשלתי). גם אהוד אולמרט הוא ח"כ, ולא שמענו שהעובדה כי אל שווימר הוא לקוחו בעניינים אחרים, פוסלת אותו מהחברות בוועדת המשנה של ועדת החוץ והבטחון שדנה בפרשת מכירת הנשק לאיראן שבה נודע לשווימר תפקיד. גם לא שמענו שח"כ אולמרט או עמיתו המשפטן דן מרידור, מתנזרים מייעוץ לראש הממשלה יצחק שמיר שהיה מעורב בפרשת השב"כ וגם בפרשת פולארד.

אך השאלה איננה מי הפרקליטים, השאלה מי הם הלקוחות. הלקוחות הם עובדי מדינה ועל כן הממשלה חייבת להבטיח זכויותיהם, חייבת למנוע כל אפשרות שחומר עדותם יגיע לידי שלטונות ארה"ב שכבר מבקשים להעמידם לדין. חלק מהמעורבים בפרשה זו זכו במינויים המתפרשים על־ידי וואשינגטון כפרס, דבר שהוא בגדר התגרות. חלק אחר נתקל בקושי בהבטחת זכויות אלמנטאריות. אחרי ככלות הכל הם אינם אשמים כי לממשלה היה נוח יותר למנות ועדת בירור במקום ועדת חקירה המבטיחה את החסינות המבוקשת. אין כאן לא צדק ולא הגיון.

להיות רק ג'קיל – לא הייד

מאת טדי פרויס

דוד ליבאי יכול להמשיך ולהגן על לקוחותיו, אבל את מקומו בכנסת ובוודאי את ראשות הוועדה לביקורת המדינה, שיעביר למישהו אחר.

אלה שיחלצו לעזרת עורך־דין חבר־הכנסת דוד ליבאי מזכירים את חובת הפרקליט ללקוחותיו. עורך־דין חייב לעשות כמיטב יכולתו למענם, כי אם לא, חוטא הוא למוסר המקצועי שלו. אם חושב ליבאי כי עדות בפני פורום זה או אחר עלולה להפליל את מרשיו, חובתו לייעץ להם לא להופיע. „הארץ" אף כינה השבוע את הלחץ על ליבאי שיתנער מלקוחותיו הקשורים בפרשת פולארד „בולשביזם".

לכל זאת ניתן להסכים, מה עוד שכבר אירע שעורך־דין חבר־כנסת נכשל בהגנה על לקוח, אשר את הסגרתו ביקשה ארצות־הברית: עורך דין ארי אנקוריון ורוברט סובלן. בספטמבר 1962 איחר אנקוריון המנוח בעתירה לבג"ץ שימנע את הסגרת מרשו לאמריקאים. לשונות רעות טענו כי שיקול פוליטי של ח"כ אנקוריון – לא להסתבך עם ארה"ב – הוא שהביא לאיחור מצד עורך־הדין אנקוריון. פרשה כמו פרשת סובלן אסור שתישנה, ולכן מיטיב ליבאי לעשות בהגינו על שלושת לקוחותיו בכל האמצעים החוקיים, כולל עצה של הימנעות־מעדות.

הזועקים „בולשביזם" שכחו כי למיסטר הייד יש גם ד"ר ג'קיל, ואם מצביעים על דו־ערכיות וניגודי אינטרסים, מי אומר כי ליבאי חייב לוותר דווקא על היישות הג'קילית ולא על ההתגלמות ההיידית? אין כל צורך שיישוש את עמדתו כעורך־דין, מה גם שהלקוחות רוצים כי ימשיך לייצגם. אך למה להחזיק במושב שלו בכנסת, קל וחומר בכס ראשות הוועדה לביקורת המדינה? יו"ר לשכת עורכי הדין התבטא ברוח ביקורתית על כך שליבאי מסכן את קיומה של ועדת הבירור רוטנשטרייך־צור ויוצא לכאורה נגד עמדת סיעתו בכנסת. ואומנם הפניות אליו מצד ראש הממשלה והיועץ המשפטי לממשלה, נובעות מהחשש כי ליבאי שומט את הבסיס מתחת לרגליה של ועדת הבירור. נראה שכך הדבר, אבל כל עוד הוא עושה זאת כעורך־דינם של שלושת המובררים, אין זו הבעיה שלו. אך כחבר כנסת יש לו בעיה. את הסתירה ניתן ליישב לאו דווקא על ידי הסתלקותו מלהגן על השלושה; ניתן ליישבה על ידי ויתור על מקומו בכנסת. אפשרות זו, שהוא יהיה ד"ר ג'קיל בלבד לא העלתה משום מה?

פרשת ליבאי, אם מותר להתבטא כך, מחריפה את הוויכוח הציבורי בדבר היותם של חברי כנסת בעלי עסקים משלהם, במקרה שלו משרד לייעוץ משפטי. דווקא ח"כ מרדכי וירשובסקי, מראשי התובעים הפרדה מוחלטת בין חברות בכנסת לבין בעלות על עסק נוסף, אינו רואה את מקרה ליבאי כחמור במיוחד. ליבאי כחבר כנסת, אומר וירשובסקי, אינו חורג מהנורמות המקובלות ולכן אין לתבוע כי יישוש את כסאו בבית המחוקקים; החומרה טמונה בהיותו של ליבאי יו"ר הוועדה לביקורת המדינה וממנה עליו להסתלק, לדעת וירשובסקי.

יעזוב את הכנסת או לא יעזוב, המקרה מחייב את זירוז החקיקה בדבר עיסוקם של חברי כנסת – חקיקה בכיוון של חומרה, כי יותר מדי חברים מעורבים ביותר מדי עסקים פרטיים כמו ייעוץ כלכלי, עריכת־דין תעשיה ויבוא. התירוץ המקובל של בעלי העסקים הוא „אם מקרה של לקוח שלי מגיע לכנסת או ועדותיה איני משתתף בדיון". על כך מעיר פרופ' אוריאל פרוקצ'יה מהפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית, שלנוכח ריבוי המקרים האמורים, הרי נראה שהרבה ח"כים אינם ממלאים את חובתם לבית, ביותר מדי מקרים.

מעמדם של הכנסת והפרלמנטריזם הישראלי אינם ברום המרשה נסיגה נוספת. אדרבה, הוא תובע העלאה, אבל זאת קשה להשיג אם חברי הכנסת אינם אות ומופת להיגיינה ציבורית־עסקית. אי לכך, המקרה הנדון של דוד ליבאי חייב לזרז קביעת אמות־מידה בדבר פרלמנטריזם בעסקים. אין כאן שום שום בולשביזם; הוא יכול להמשיך ולהגן על לקוחותיו, אבל את מקומו בכנסת, ובוודאי את ראשות הוועדה לביקורת המדינה, שיעביר למישהו אחר.

הפלונטר הליבראלי

מאת עליזה ולך

רק בקושי יכולה „חירות" להרשות לעצמה חיוך, והמפלגה הליבראלית מזמן לא נתפסה מחייכת, אלא אם משמחה לאיד

בשבוע שעבר, כאשר עדיין היה נדמה שהמפלגה הליבראלית תכנס את המרכז שלה באותה שעה בשני מקומות שונים, וכאשר שרי „חירות" התקוטטו זה עם זה על סדר־היום של הוועידה, אמר לי אחד משרי „חירות" שהוועידה תאשר בוודאי את האיחוד עם שתי המפלגות הליבראליות.

אי־פרופו האיחוד, אם ייצא אל הפועל, תצטרך המפלגה הליבראלית לצרף למרכז „חירות" כ־1000 חברים. מאיפה יביאו הליבראלים 1000 חברי מרכז אם בגדול שבמוסדות המפלגה, המועצה הליבראלית, אין יותר מ־400? שאלתי את אחד מבכירי „חירות" לפני זמן־מה. „אנחנו נספק להם חברים", אמר והתכוון למידת רוחב־הלב שמשפיעים בעלי־ברית זה על זה.

האמירה הראשונה וגם השניה נאמרו, כמובן, בחיוך, אבל לאמיתו של דבר יכולה „חירות" להרשות לעצמה חיוכים רק בקושי, והמפלגה הליבראלית לא נתפסה מחייכת כבר מזמן. לכל היותר אפשר למצוא במפלגה הליבראלית חיוכים המבטאים רק שמחה לאיד, כאשר מחנה אחד מכניע מחנה אחר ומוסיף לשיתוק המפלגה. שלשום, למשל, התבשרו שני שרים ליבראלים על פסיקת בית־המשפט המחוזי בירושלים במהלך ישיבת הממשלה. על פניו של גדעון פת התפשט חיוך רחב אחרי שקרא את הפתק שהועבר לו. יצחק מודעי, לעומתו, הזעיף סבר למקרא הפתק שנמסר לו, עזב את ישיבת הממשלה ולא שב אליה. שניהם יקבלו אולי ציון גבוה בהבנת הנקרא, אך המידע ששאבו מהפתקים לא הוסיף חוסן למפלגה הליבראלית.

זה זמן רב מנהלים את המפלגה הליבראלית לא מוסדותיה, כי אם בית־הדין של המפלגה ובתי־משפט אזרחיים. בדרך לאיחוד עם „חירות", שעל מימושו התישה המפלגה הליבראלית את כוחותיה וגרמה להסתלקותם של חברים רבים משורותיה, לא מסוגלים ראשיה, אפילו מטעמים אגואיסטיים, לחפות על נימוסיהם הרעים ולהעמיד פנים של ילדים טובים כדי שהמארח יתרשם מהם לטובה. כמו העקרב שקיבל טרמפ על גבו של צב־הים מהגדה האחת של הנהר אל הגדה האחרת, וכשהתכוון צב־הים לנטוע את רגלו על החוף עקץ אותו העקרב ושניהם טבעו. העקרב לא היה כפוי־טובה, הוא פשוט היה אותנטי, אבל שיתוף־הפעולה של צב־הים איתו היה בעוכריו.

כל מי שעוקב אחרי הטלטלות המאיימות על אחוותה של „חירות" ישאל את עצמו בשביל מה היא צריכה לקלוט בביצתה את עקרבי־הליבראלים. השאלה הזאת מנקרת באחרונה גם במוחם של ראשי „חירות", ולא תהיה זאת הפתעה אם בוועידה יאושר הסכם האיחוד רק עקרונית, והוא לא יהיה אשרור של הסכם לוי־נסים. התפתחות כזאת לא תוסיף שלום־בית במפלגה הליבראלית ולא תאיץ את ההידברות בין המחנות המקיימים ביניהם קשר רק באמצעות עורכי־דין.

אם אכן אישור הסכם האיחוד עם הליבראלים לא יהיה יותר מאשר מתן אות הפתיחה למשא־ומתן מחודש על שיפור נציגותה של המפלגה הליבראלית לעומת נציגותה של „חירות" במפלגה המאוחדת, לא מן הנמנע שיחסי „חירות"־ליבראלים יישארו במתכונת הסכם גח"ל. „חירות" תמשיך במריבותיה הפנימיות להזר, והמפלגה הליבראלית תוסיף להתפורר מבפנים. תסריט כזה מטיל אלומת־אור לכיוון פילוג אפשרי במפלגה הליבראלית. אישים במחנהו של מודעי מקיימים באחרונה קשר רצוף עם אישים במרכז הליבראלי. בשיחות אלה שוקלים את אופציית הצטרפותו של מודעי אל נאמניו, שעזבו את המפלגה הליבראלית והקימו את המרכז הליבראלי, והתייצבותו בראשם בבחירות הבאות.

המרכז הליבראלי, אותו רסיס של מפלגה שלא הצליח לתפוח, מגלה באחרונה פעילות אינטנסיבית לא ברכישת חברים אלא בגלגול אופציות להליכה לבחירות במתכונת כלשהי. האופציה הטבעית, והנכונה ביותר מהותית, היא הצטרפותו למשולש ליבראלי מרכזי, שקודקודיו יהיו המרכז הליבראלי, ל"ע ו„שינוי". שיחות על התארגנות כזאת מקיימים ראשי שלוש המפלגות, והמכשול להשלמת המהלך יהיה, בסופו של דבר, סדר המועמדים ברשימה לכנסת. אך לא מפלגה כמרכז הליבראלי תסתפק באופציה אחת. האופציה האחרת היא, כאמור, הליכה עצמאית לבחירות עם יצחק מודעי בראשה. ואם לא די באלה להרבות כאב־ראש, יש במרכז הליבראלי גם חברים המגששים את דרכם חזרה למפלגה הליבראלית שממנה ערקו. התפיסה הליבראלית של „לסה פר" מיתרגמת משום־מה על־ידי חסידיה במתכונת הישראלית ל„לסה פר צרות".

בשולי דברים / מאיר בראלי

פרשה על גבי פרשה

ההנהגה מחזיקה מעמד רק מפני ש„העומדים בתור" לרשת אותה מעוררים התלהבות מעטה מאוד

ידוע בישראל שנושא ציבורי, ככל שיסעיר את דעת הקהל, סופו להישכח עד מהרה, ואם הנוגעים בדבר מחזיקים מעמד בסערה, בשיאה, לא תנשור נוצה מנוצות הכבוד שלהם ולא תחסר טיפה מכוס ההנאה והתענוגות שלהם. על משקל האמירה היהודית העממית בדבר צרות חדשות המשכחות צרות ישנות אומרים ה„קרבנות" של הפרשות השונות שפרשות חדשות ישכיחו את אלה שלהם. אכן, כך היה שנים על שנים. מעטות מאוד היו הפרשות ש„החזיקו מעמד" ולא החלידו.

דומה כי הדבר נשתנה עתה, אולי בשל משבר המנהיגות שישראל שרויה בו, בעיקר שני הגופים העיקריים, מפלגת העבודה והליכוד. היתה פרשת השב"כ ונדמה היה לשלטון שהוא הצליח להיחלץ ממנה, בעזרת מסקנות, אבל העניין לא נשכח כלל ואפילו פרשת איראן והכסף למורדי ניקרגואה (מבחינתה של ישראל התוספת הניקרגואית היא העיקר) לא השכיחו את הרוגז על סילופי עדויות, פיטורי המתלוננים על אי־סדרים וכל־היא. גם ההד שירד עלינו בעניין יונתן פולרד לא השכיח את שתי הפרשות הקודמות, גם נעשות זו על גבי זו, מבליטות את משבר ההנהגה ומעמיקות אותו [illegible]

נוצר מצב שההנהגה מחזיקה מעמד אך ורק מפני ש„העומדים בתור" לרשת אותה מעוררים התלהבות מעטה מאוד – וגם זאת על דרך ההמעטה.

נעסוק־נא גם בעיקר

בצחוק מר מדברים על כך שאדם שיש לו סרטן מתאונן על יבלת המציקה לו ברגלו או על כאב שיניים. הכאבים האקוטיים הללו טורדים את מנוחתו עד שמשתכחת ממנו הבעיה העתידה לטרוד אותו מהעולם, אם לא יטפלו בה כראוי לה. תכונה זו של האדם קיימת גם קיימת לגבי ציבור שלם, למשל לגבי אותו חלק של העם היהודי שהתרכז כבר בישראל. כוונת הדברים לכל הבעיות, מהן באמת בעיות קשות (גם כאב שיניים הוא עניין רציני למדי) המעסיקות אותנו, גורמות לנו להתווכח אלה עם אלה בחום לב ולפעמים עם נופך דמאגוגי, ואין אנו נותנים את דעתנו לסרטן האוכל בבשרנו – העדר העליה וקיומה של ירידה.

יש בתוכנו האומרים שאין מה לעשות, מכיוון שאין הם מאמינים שהחברה הישראלית תתעשת לעשות את מה שהכרח בשבילה כדי שתתקיים – מכיוון שאין לנו הנהגה בן־גוריונית, שתדע לסחוף את העם למשימותיה [illegible]

כשאין מנהיג כבן־גוריון, חובה על קולקטיב הנהגתי לנסות ולעשות ביתר מה שנחוץ לעשות. לשם כך על מפלגת העבודה לרתום עצמה למשימה העיקרית, וטוב תעשה אם תקדיש את כנס הוועידה הקרוב שלה, בשלמותו, לבעיית הבעיות – עליה וקליטה וכל הכרוך בזאת.

השכחה בתחום הספרות

נדהמתי מדבר אחד כשצפיתי בטלוויזיה ביום א', פורים, בתכנית „סוף ציטוט", בהנחיית ירון לונדון. המשודר הוקדש לשני ספרי ילדים נהדרים: „הרוח בערבי הנחל" ו„פו הדב". המנחה פתח ואמר שבילדותו, ובילדותם של משתתפי התכנית, קראו לפניהם את הספרים הללו ועתה... הם מתקשים לקרוא אותם בלי משקפי קריאה...

לא נזכר בתכנית מי הוא שדאג לכך שספרים אלה יגיעו לידי הילד הקורא עברית כאשר הם היו ילדים. חי אז בארץ אדם, תחילה בארץ ישראל המאנדטורית ואחר־כך במדינת ישראל ושמו היה ישראל זמורה. הוא היה סופר־מבקר, שהקים מפעל מו"לות יחיד במינו, שלא היה כמוהו לפניו ואחריו. לא אעשה כאן מה שהיה על ירון לונדון לעשות פעם, במשודר מיוחד של „סוף ציטוט" – לספר על מפעלו של ישראל זמורה, אדם פרטי, שעשה דברים שבארצות אחרות עושות אותן ממשלות. בין היתר הוא נתן לילד הקורא ממיטב הספרות, לרבות הספרים שעליהם נסב המשודר האמור. הוא הביא אותם לקורא העברי. אלולא בחרו להשכיח את ישראל זמורה היו יכולים להביא גם סיפור מעניין שמאחורי הקלעים על „הרוח בערבי־הנחל" בעברית: איך השיג ישראל זמורה את הזכויות להוצאתו [illegible] בין בעל הוצאת „קרני".

אין זה מקרה ראשון של השכחת ישראל זמורה, שהיה גם עורכו של כתב־העת הספרותי „מחברות לספרות", אשר בחיר משתתפיו היה נתן אלתרמן. במאמר על כתבי־עת ספרותיים, שהופיע זה לא כבר, סיפר המחבר על „מאזניים", „כתובים" ו„טורים", ומשם קפץ ישר לכתבי־העת של ימינו. „מחברות לספרות" – יוק. השכחה.

עוד חצי דבר

כמה שיותר רע, יותר טוב, ומעז יצא מתוק

מאת יצחק בן־נר

מגיעים שבחים לאריאל שרון, שאלמלא גרר אותנו למלחמה בלבנון, ספק אם היה מתעורר קצין בכיר של צה"ל ומדווח לאמריקאים, ופרשת פולארד היתה עוברת עלינו כמכבש ואין מושיע

אין מה לעשות. האמיתה העתיקה שלעיל מוכיחה את תקפותה האבסולוטית שוב, במציאות הלא־מתקבלת על הדעת שלנו, ובכל תחום.

קח־למשל את עניין המרגל שהיה־או־לא־היה בצמרת צה"ל ושריגל־או־לא־ריגל לטובת ארה"ב: במצב הקיים, לא תשוער התועלת לישראל, ביחסיה עם ארה"ב, שתצמח מאימות העובדה הזאת: היה ופעל מרגל שכזה או עכשיו, ג'נטלמן, תפסיק להסתכל עלינו בעין חשדנית שכזאת בעניין פולארד, בבקשה. קשטו עצמכם תחילה, כן וככל שהנזק שנגרם לנו בעטיו של המרגל הזה רב יותר, כן ייטב (שוב מגיעים שבחים לאריאל שרון, שאלמלא גרר אותנו למלחמה בלבנון, ספק אם היה מתעורר קצין בכיר שכזה – אם בכלל – ומדווח לאמריקאים ופרשת פולארד היתה עוברת עלינו כמכבש ואין מושיע).

כמה שיותר רע לכולם, יותר טוב לכולם. הנה רה"מ שמיר: כל־כולו אנוס להתמודד בד בבד עם האשמות האמריקאים מכאן ועם תת ועדות החקירה והבירור מכאן. וכשלמעלה לוחץ דוד לוי ולמטה רותחים לו שרון וארנס. איזו נחת קטנה יכול הוא להפיק, לפחות, מן העובדה שהוועידה הבין־לאומית ע"ש פרס, זו שעוד לפני חודש הדירה את שנתו וטרדה את שלוותו בביעותיה – ועידה זו מתרחקת לה אל עבר הלא־מושג. שהרי גם הרוסים הודיעו שאין ועידה כזו בלי השתתפותם הפעילה שלהם ובלי השתתפות אש"ף וגם חוסיין ומובארק גמרו אומר שבלי אש"ף זה לא הולך ומצד שני אי אפשר בינתיים עם אש"ף, כי ירדן ברוגז איתו ואש"ף מצידו בכלל שוב מדבר על „פתרון בכוח" של הבעיה. חי חי חי, מגחך לו רה"מ מתחת לאף־שפמו ומוליך כוחות לקראת הלוי־עידה הבאה.

ומר פרס, מצידו, יאמרו הרשעים, אולי טומן עמוק־עמוק גיחוך קטן על מצוקותיו של טווידלדו עצמו ובשרו, מר רבין, בימים אלה ולאו דווקא מתוך רגש האיבה והשמחה לאיד, אלא שאולי מצוקות אלה יאלצו את מר רבין להיות צמוד ומתואם מתמיד עם מר פרס, כדי לחזק ולהתחזק ולשמור ולהישמר והרי מפלגת העבודה רק תצא נשכרת מכך, לכל הדעות, בתקופה קשה זו.

ואפילו, להבדיל, הרב ואנס הילדים חולה האיידס ומפיצו מר מונדרוביץ המתחבא בינינו, יש לו סיבה קטנה לתקווה ולישועה, אחרי שכלו כל הקיצין. כי במציאות שלנו, אנחנו יודעים, אחרי שמתברר שהנ"ל לא רב ולא חולה איידס הוא, נכמר לבנו לרחמים גדולים, לאמור: ראו מה רעות הבריות ואכזריות. מה לא טפלו על הנ"ל והרי בסך הכל הוא רק אנס ילדים ומענם ותו לא – וגם זאת רק על פי החשד. או מה הפכוהו למפלצת נושאת איידס ותואר „רב" הלבישו עליו? פוי. לא כך נוהגים ביהודי וצריך מייד לפצותו ולהשאירו בינינו, כי לא מסגירים נפש יהודי, שמא גם מר מילוא לא יוכל לישון בלילות (ראה זכרונות לבית שריד, פרשת נקש).

וליהודים היתה אורה ושמחה והכל יצאו מאפלה רעה לאור גדול וטוב המתינו לרעה הבאה עלינו לטובה.

על סמנטיקה ומהות

מאת אורי שחר

כידוע, נפגש המלך חוסיין בעבר עם מנהיגים ישראליים שהמושג „יהודה ושומרון" היה שגור בפיהם ומהפך המונחים המוצע בתחום הזה לא הוא שיביא אותו אל שולחן שיחות השלום

יש מידה לא מבוטלת של אירוניה בכך, שדווקא בעת סיורו של נשיא ארה"ב לשעבר, ג'ימי קארטר, במזרח התיכון, התעורר בישראל מחדש הוויכוח על הכינוי של האזורים שעברו לשליטתה של ישראל בעקבות מלחמת ששת הימים. היה זה קארטר שצירף למכתבם המשותף של מנחם בגין ואנוואר סאדאת אליו, ב־26.3.1979, את המשפט הסתמי כביכול „מודיעים לי כי הביטוי גדה מערבית מובן על ידי ממשלת ישראל כיהודה ושומרון". במכתבם המשותף של בגין וסאדאת דובר בין השאר על „הגדה המערבית" ועל „רצועת עזה".

עתה מתקוממים בליכוד על הנחיה שהעביר המנכ"ל המדיני יוסי ביילין לאנשי משרד החוץ – להשתמש במונח „שטחים מוחזקים" במקום „יהודה ושומרון". מי שמתקומם ראוי לו שיזכור כי הן בהסכם המסגרת לשלום במזרח־התיכון, שנחתם בקמפ־דייוויד ב־17.9.78, והן בחוזה השלום עם מצרים ב־26.3.79, מכונה האיזור שבין „הקו הירוק" המזרחי לבין נהר הירדן – הגדה המערבית. בנאום טקס החתימה על חוזה השלום בוושינגטון לא טרח מנחם בגין להזכיר את מה שהדגיש בנאומו בכנסת ב־25.9.78, כי „בכל פיסקה שבה מופיע הביטוי הגדה המערבית, הוא מובן ויובן על ידי ממשלת ישראל כיהודה ושומרון".

אילו נסב הוויכוח על העניין הסמאנטי בלבד, אפשר היה שלא להתייחס אליו. גם כך דומה כי לפחות לישראלים שנולדו אחרי מלחמת ששת הימים אין המושג „גדה מערבית" אומר דבר, כשם שהמושג „גדה מזרחית" או „עבר הירדן" ארכאי לגביהם. „יהודה ושומרון" אינם שמות שהטביע הליכוד בתקופת שלטונו. מליצי היושר של שמות אלו הטביעו אותם גם במצע מפלגת העבודה לכנסת האחת־עשרה ב־1984, במצע לקראת ועידת מפלגת העבודה לפני כשנה ואף במצע המערך (שייצג גם את מפ"ם) לכנסת התשיעית – עוד לפני המהפך של 1977.

מהותם של השמות „יהודה ושומרון" היתה ברורה לפני הסכסוך הישראלי ערבי ותהיה ברורה גם לאחר שהסכסוך יסתיים ביום מן הימים. אמנם להערכה כי כוונת המנכ"ל המדיני של משרד החוץ היתה להבהיר את זיקת יהודה ושומרון לירדן מצד אחד ולהחדיר את תחושת זמניות המצב הנוכחי, מהצד האחר. כוונה כזו יכולה להשרות כביכול אווירה נוחה יותר בזירה הבין־לאומית, ובמגעים עם ירדן ועם שותפיה הפלשתינאים למו"מ העתידי עם ישראל. באותה מידה יכולה היא כביכול להוציא את הרוח ממפרשי התעמולה הרפויים של אש"ף. בחזית הפנימית עשויה כוונה כזאת להדגיש כביכול את אחד ההבדלים בין מפלגת העבודה לבין הליכוד ו„התחיה".

ביסודן של כוונות כאלה – אם ההערכה שלעיל אכן נכונה – מונחת ההנחה כי לסמאנטיקה יש השפעה רבה על הדינאמיקה של תהליכי ההידברות לשלום, או על הסטאטוס של הטריטוריה שבמחלוקת. לא רק ההיסטוריה המדינית הבין־לאומית מפריכה הנחה זאת, אלא אף ההיסטוריה המדינית המזרח־תיכונית.

גבולות מדיניים, במצבי ביניים ובהסכמי שלום, נקבעו בכל הזמנים על־ידי הסכמות, אילוצים ופשרות בין הצדדים הנוגעים בדבר או בין פטרוניהם. מעולם לא קבע שם הטריטוריה השנויה במחלוקת את גבולותיה המדיניים. גורלו של השטח שבין הקו המחבר את רפיח ואילת לתעלת סואץ ולמפרץ סואץ נקבע כפי שנקבע לא מפני שהוא „שטח מוחזק" ואף לא מפני שהוא בעל השם התנ"כי סיני. גם גורל השטח שבין קו שביתת הנשק מ־1949 במזרח לבין נהר הירדן, לא ייחרץ על־פי השם שייתנו לו – „שטח מוחזק" או „יהודה ושומרון". הוא ייחרץ על־פי טיב הפשרה בין האינטרסים, יחסי הכוחות וגורמים אחרים שישפיעו על איכות ההידברות ועל המו"מ להסדר.

מאז מלחמת ששת הימים רווחת טעות לגבי המושג „שטח מוחזק". הרוב סבורים, כי הוא מבטא בעיקר זמניות. דווקא אלה הרוצים להדגיש את הזמניות ראוי להם שלא יתעלמו מתקדים מובהק: פקודת שטח השיפוט והסמכויות, תש"ח – 1948, היא הקובעת עד היום את שטח המדינה. בסעיפה הראשון פקודה זאת מבחינה בין „שטח מדינת ישראל" לבין

(המשך בעמוד 8)

אף אחד לא קם

מאת נתן רועי

תל־אביב – תמונה ראשונה: שקיות גדושות אשפה בחוצות; תמונה שניה: מכוניות מסונדלות של צופי העדלאידע; תמונה שלישית: צפיפות בלתי־נסבלת ב„נתיבי איילון".

הפועלים המופקדים על פינוי האשפה בתל־אביב מחו לא־מכבר על עמדת העיריה בעניינם ופתחו ב„שביתה איטלקית" – איסוף האשפה רק „על־פי הספר". הם לא אספו את כל האשפה שהתגוללה בעיר, החיידקים חגגו והסרחון עלה השמימה. מאות־אלפי הישראלים, שבאו בשערי תל־אביב כדי לחזות בעדלאידע, יכלו לחזות גם באשפה שנערמה בפתחי הבתים ובלכלוך שהתגולל בחוצות. את המראות הללו לא היה אפשר לשדר בשידור הישיר מן העדלאידע, שניווט כתב „גלי צה"ל" דובי גילהר, כיוון שהתחנה הצבאית משדרת דברים חיוביים בדרך כלל. מנחם זילברמן האילתי ריאיין את צ'יץ', שעמד בתא טלפון ציבורי, אך לא ראה משום־מה את הלכלוך והצפיפות, ולא חש את הצחנה העולה מן החצרות. אין להאשים את גלי צה"ל בקוצר ראיה. הליקוי הוא של צ'יץ' בלבד.

במהלך העדלאידע, בעת שרבבות הורים מכל רחבי הארץ הגיעו לתל־אביב לחוג עם ילדיהם, סונדלו בעיר מאות מכוניות שאינן מקומיות. הורים, המטופלים בילדים קטנים, צריכים היו לרוץ למשרדי המסנדל העירוני, והשמחה נהפכה לעצב ולמריטת עצבים. צ'יץ' לימד את ההורים ואת ילדיהם פרק בהלכות הסינדול התל־אביבי, שמונהג בידי ראש אגף התחבורה בעיריה חבר־הכנסת רב ברמאיר.

מדי יום ביומו נעים בנתיבי איילון 14,000 כלי־רכב מדרום לצפון. בכיוון ההפוך נעים מדי יום 29,000 כלי־רכב. הנתון הזה נמדד בנתיבי איילון בחודשים דצמבר־ינואר על ידי הלשכה המרכזית לסטאטיסטיקה. מאחורי המספרים האלה מסתתרות דקות ארוכות של המתנה מורטת עצבים בפתח נתיבי איילון. אדם שרוצה לצאת לכביש המהיר לירושלים דרך נתיבי איילון יכול להתקע ביציאות דקות ארוכות, ואין מושיע.

הרושם הוא שתל־אביב נהפכה לקסבה מזרח־תיכונית. רחוב דיזנגוף, פאר העיר, מוצף במסעדות. אם תשב באחת מהן ותזדקק חלילה לשירותים תגלה לא אחת שהדרך אליהם רצופה ערמות של סחי. על מצב השירותים עצמם לא כדאי להרחיב את הדיבור. מחלקת התברואה העירונית צריכה לבדוק את הדברים האלה, כמקובל בארצות מתוקנות. אצלנו פוטרים את בעלי המסעדות מחובתם הבסיסית בתחום הזה.

מצטיינות בתחום הלכלוך המסעדות הסיניות במשולש רחוב ירמיהו, והמסעדות המזרחיות בשכונת התקווה. בחצרות הבתים ברחוב ירמיהו אפשר להבחין בכמויות אשפה שלא היו מביישות מזבלה כפרית. בשכונת התקווה בתל־אביב עלול אדם לאבד הכרתו מהריחות שעולים מהחצרות. איפה העיריה? איפה הפקחים? איפה צווי הסגירה? איפה שלילת הרשיונות?

לפי תחושתי סבורים בעיריה כי לנו, האורחים שמגיעים לתל־אביב, אמות מידה של הלוואנט. מזלזלים בנו. חושבים שלא נעשה דבר נגד כל זה. וצודקים. הייתי מוכן לסקר בשמחה הפגנות נגד הלכלוך והצחנה, נגד הסינדול והתור בכניסה לנתיבי איילון. אבל אין הפגנות. אף אחד לא קם. בבחירות הבאות שוב יצביעו בעד צ'יץ'. אלא מה?

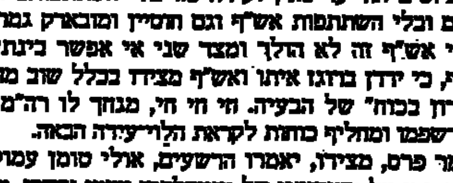

ט.וו.א 747 ללא חניית ביניים תל אביב-ניו יורק-תל אביב.

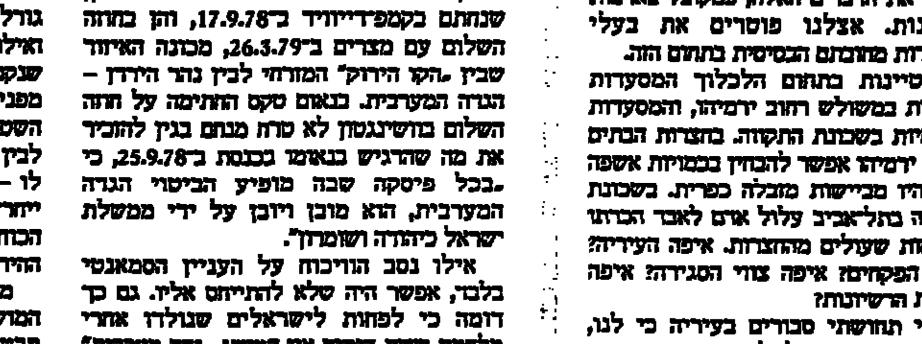

הטיסה הנוחה ביותר לארה"ב.

ממריאים בשעות הבוקר בימי ראשון, רביעי* ושישי* ומגיעים לניו יורק בשעה נוחה בשעות הצהרים. אם ברצונך להמשיך לעיר אחרת בארה"ב, טיסת המשך של ט.וו.א תטיס אותך ליעדך עוד באותו יום. ט.וו.א טסה לכמעט 100 ערים בארה"ב, הוואי והאיים הקאריביים. לפרטים פנה לסוכן הנסיעות שלך.

* החל מ־5 באפריל

מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב.

TWA

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת דבר

תשובה לחברים לנשק

ב"דבר השבוע" מ־2.1.87 הופיעה כתבתו של נתן רועי "דרכו האחרונה" המוקדשת לסיפור טיהור שמו של הפרטיזן משה גרבר ז"ל, שנאשם בבגידה ונורה למוות (9.2.1944) בבסיס הפרטיזני ביערות רודניקי.

במקביל לתגובות חיוביות מצד שורה של חברים למחתרת ולתנועת "השומר הצעיר" שקיבלו בסיפוק רב את הכתבה הנ"ל וראו בה איזכור מעלל של חבר נאמן ומסור בשורות ההתגברות ובחייו הפרטיים, נמצאו כאלה שהכתבה לא היתה לרוחם והגיבו במכתב למערכת "דבר" שהתפרסם ב־4.3.87. במכתב הם טוענים, שהכתבה מכפישה את שמו הטוב של הארגון האנטי־פשיסטי, וראש הארגון חיים ילין ז"ל כאילו הוא מואשם בגזירת דינו של משה גרבר בזמן שאת פסק־הדין גזר הקומיסר. בהקשר זה מתבקשתי להבהיר כדלקמן:

א. משה גרבר טוהר מאשמה ומוכר כקורבן־שואה. על זה אין חילוקי־דעות, ואף אחד לא מערער על עובדה זו.

ב. אין בכתבה הכפשת הארגון האנטי־פשיסטי בגיטו קובנה, להיפך, הכתבה מדגישה שהמחתרת האנטי־פשיסטית היתה החזקה במחתרות הגיטו. איפה ההכפשה וכמה היא מתבטאת?

ג. חיים ילין ז"ל היה ויישאר הדמות המרכזית, המנהיג האמיץ של המאבק המזויין של מחתרות גיטו קובנה. כזה הוא נשאר בזכרוננו וכך יירשם בהיסטוריה של לחימת היהודים בתקופת השואה. ומה שייך לפרשת משה גרבר ולקשירת שמו של חיים ילין לפרשה זו ועל פסיקת גזר־דינו של משה, זה כבר מוסבר קודם בספרו של נחמיה אנדלין ז"ל – "בדרכי הלחימה הפרטיזנית". הכתבה לא חידשה דבר בסוגיה זו, ואף לא מאשימה אותו.

ד. טיהור שמו של משה גרבר לא מותנה בשום פנים ואופן בהאשמת כל חבר או גוף שהיה מעורב בהתרחשות הכאובה והטרגית מלפני יותר מ־40 שנה – כך נורסת הנהרת הטיהור. ולכן, אין טעם ואין כל אפשרות להתחיל בחקירות ולחפש אחראים. הדרך הזו לא תוביל לשום מקום ורק תעורר את ריקמת היחסים בקרב חברים, וזה מיותר לגמרי.

ה. כותבי המכתב מפנים אלי שאלה: למה לא יצאתי להגן על משה גרבר מיד אחרי השיחרור בעודי בברה"מ? אלה שיומו את המכתב יודעים טוב עד כמה לא הוגנת השאלה, ולי מובנת כוונת העקיצה.

המשתמע מכל הויכוח הזה: הבה נפסיק לחטט בעבר ולחפש אשמים ואחראים לטרגדיה שהתרחשה אז, ושהיתה עוד אחת מני רבות שפקדו את עמנו בימי השואה.

נזכור את הקורבנות, נתלכד סביב המשותף שמאחד אותנו. הרי בסופו של דבר בהשתייכותנו לשורות הפרטיזנים רשמנו דף מזהיר בתולדות השואה של עמנו, נשמור עליו.

זוניה שטרום
פרטיזן לשעבר
חולון

יהודה ושומרון – או "שטחים כבושים"

התעמולה האנטי־ישראלית התחזקה פי כמה מאז ימי מלחמת ששת הימים ואת סימני הצלחתה אפשר לראות לא רק ברוב ארצות תבל, אלא גם בארצנו. ישראלים לא מעטים ובעיקר צעירים מקבלים במשך הזמן את הזיופים של התעמולה הערבית כעובדות. לדוגמה: הסילופים בעניין יהודה ושומרון. התעמולה הערבית קבעה בשנת 1967 את הכינוי "שטחים כבושים" במתכוון ליהודה ושומרון. הם חזרו על כינוי זה בתעמולתם מיליוני פעם, עד שהצליחו להלביש כינוי זה על כולם. לכן יש, לדעתי, צורך להזכיר מפעם לפעם את העובדות, על מנת לדעת את ההבדלים מול השקרים או מול התעמולה הערבית.

א. יהודה ושומרון היו כ־3500 שנה חלק מארץ־ישראל בדיוק כמו השרון, העמק, הגליל או הנגב. אלא שבשנת 1948 במלחמת השיחרור לא היה לנו די כוח להגן על כל חלקי הארץ והצבא הירדני הצליח לכבוש את יהודה שומרון ומזרח ירושלים ולהחזיק באלה בכוח צבאי במשך 19 שנה, כלומר עד מלחמת ששת הימים.

ב. המדינה ירדן, או כפי שקראו לה לפני 1948, עבר הירדן, לא היתה קיימת כלל עד לפני 64 שנה, כי רק בשנת 1922 חילקה בריטניה בניגוד להצהרת בלפור את ארץ־ישראל ומסרה כ־77 אחוז של הארץ, כלומר כל אותו החלק שנמצא מזרחית לירדן, לאמיר עבדאללה על מנת להקים מדינה ערבית נוספת (עבר הירדן) כלומר בלי יהודה ושומרון כמובן.

ג. פירוש הדבר שיהודה ושומרון היו במשך 19 שנה תחת כיבוש ירדני ושוחררו על־ידי צה"ל בשנת 1967.

ד. לכן כל מי שמשתמש כיום בכינויים כגון "שטחים כבושים" ומתכוון ליהודה ושומרון, או שהוא אוייב ישראל שלא מוכן להכיר בקיומנו כעם במדינתו, או שהוא קורבן של התעמולה הערבית.

ארנולד מרגלית
חיפה

שאו בגאון את הטלאי הצהוב

השואה מלווה אותנו כל הימים, כשם שזכר חורבן הבית לווה את אבלי ציון. היא משפיעה על יחסנו לעולם ולעצמנו, היא חלק מחיינו, יותר משאנו מודעים לכך. בימים אלה, ימי משפט דמיאניוק, היא היה בתודעתנו ביתר תוקף, ממש מקיפה את יישותנו.

השואה החדירה בנו תחושה של עם נבגד. נבגדנו, כביכול, על־ידי אלוהי ישראל: נבגדנו על־ידי רוב עמי התרבות: נבגדנו על־ידי עולם הקידמה ואחוות העמים. אנחנו מוסיפים לחיות, אבל חיים, במובן ידוע, חיי כאילו – כאילו מאמינים, כאילו דבקים בתרבות המערב, כאילו תולמים על עולם של צדק.

אך ראו נא, מן האופל בקעו אורות, מן האפר עלו ניצוצות. השואה הגבירה בנו, בשרידים, את יצר הקיום: היא הגבירה את תחושת האחדות הלאומית בשארית הפליטה: היא לימדה אותנו לראות בפיכחון את מקומנו בין הגויים: היא חיזקה בנו את צו ההתגוננות: היא הישלה את רוחנו במלחמת השיחרור ובכל מלחמות ההגנה. השואה העלתה על ראש ראגתנו את המאבק על ביסוס הריבונות היהודית ועל כינוס הפזורה. הקשת נראתה בענן.

הנה אנו נערכים לציין בשנה הבאה את יום הולדת הארבעים למדינה שעלתה מן האפר. אולי ניתן ביטוי למקום זה שתודעת השואה ממלאה בחיינו, לקשר זה שבין השואה לתקומה, במעשה סמלי, רב משמעות: ביום העצמאות הארבעים נניף את דגל המדינה כשבמרכזו – או באחת מפינותיו – מגן־דוד צהוב. נשוב נקרא באותו יום: יהודים, שאו בגאון את הטלאי הצהוב. הצהוב על הרקע הכחול־לבן יסמל גם את תקומתנו, כי נוער העתיד, הדורות החדשים שיקומו לנו, יתאוו להיות בליבם את האמונה באדם ובאל.

יוסף שקד
ירושלים

"דרוש פיקוח על העיתונות"

"סותמים לנו את הפה" זועקת העיתונות בעקבות החוק לאיסור פרסום שמות חשודים. ואולם, דומה שאין העיתונות האופפית מודעת היטב לכוח, לעיתים הרסני, המצוי בידה. וולטר קרונקייט, שדרן הטלוויזיה הנודע אמר פעם: "תפקידנו רק להחזיק את הראי, לספר ולהראות לציבור מה התרחש... אנו נאמנים למקצוענו בהביאנו את האמת". אולם, העיתונאים אינם יכולים לשקף כמו ראי את המציאות. הם מביאים אותה מזווית־ראיה מסויימת, אף שישתדלו, ככל שישתדלו, להיות אובייקטיביים.

בראיון־רדיו מרתק עם עורך העולם הזה ("נושא לעיון", 20.2) מציע אורי אבנרי להקים בתי־ספר לקריאת עיתונים. אכן, רעיון מעניין אך אין בו כדי להפחית מאחריותה של האימפריה השביעית לגבי אמינות החומר שהיא מציגה. כשם שמוצע להקים בתי־ספר כנ"ל יש להציע הקמת בתי־ספר לעיתונאים ולחייב כל עיתונאי לעבור.

העיתונות היא כמעט התחום היחידי שאליה יכולים להצטרף אנשים בלא הכשרה מסודרת המצויה תחת פיקוח ציבורי כלשהו. כשם שלא יתכן מינוי שופטים, פסיכולוגים ושאר אנשים בעלי כוח השפעה – בלא לעבור הכשרה מתאימה, כך לא יתכן שהעיתונות תמשיך לפעול ללא פיקוח וביקורת כלשהי.

סמי ארגון
נתניה

הרד"ת והדיוות

בין רד"ת מבקר ההסתדרות על "קו אופ תל־אביב דן השרון" ולכיסוי עליו ב"דבר", יש פער.

למיטב ידיעתי לא היה מקרה במערכות שלנו שיצא רד"ת כל כך חיובי המציין במפורש את כל הליקויים שהיו ותוקנו והביאו למצבה העדכני של קו אופ תל־אביב דן השרון, חברה שמאוזנה הכלכלי רווחי זו השנה החמישית ברציפות והביקורת עליה יותר מחייבת (והלוואי על כל המערכות שלנו). לכרוך אותנו בכותרת כזאת ובשכנות לראש הדג לדעתי זה עוול הסעיה מיותרים.

איני כלול במסגרת "הבוכים והמתייסרים" מהתייחסות התקשורת אולם לציבור קורא שלנו מספיקה כותרת כזאת המחזקת את כל אלה שפרגון הוא עבורם מלה זרה ומשוקצת וכאלה יש לנו רבים.

ב. גאון
מנהל כללי

מי האשם באנדרלמוסיה במשק?

האשמים העיקריים לשביתות ולהשבתות בתקופה האחרונה הם חברי הכנסת, אשר ללא כל בושה לקחו ולוקחים תוספות שכר ללא כל מצפון.

באיזו זכות הם עושים זאת, פי 4–5 מפועלים, לאחר שהחליטו על מדיניות של צמצומים לכלל העובדים, אי־תשלום תוספת יוקר מלאה ועיקור המודד על־ידי אי־מדידה מדוייקת, העלאת תעריפים לאחר פרסום המדד, שינוי תעריפים לחשמל ועוד רטרואקטיבית, ולאחרונה אנו מתבשרים על העלאת מחירי התחבורה באוטובוסים.

מותר לציבור העובדים, שעדיין באמת משרת את העם, החולים והזוקקים, לתבוע שינוי שכר נמוך ומשפיל. להם אין הכנסות נוספות כמו למרבית חברי הכנסת, שלו היה להם מצפון היו מחזירים את התוספות שלקחו כמו שתבעו מיפת. רק בחירות אישיות בעתיד אולי יחזירונו למוטב.

זאב קלמן
ראשון לציון

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים •

בית קטן בערבה

ביקורת ציבורית נוקבת ופרשיות שנכרכו סביב בניית "בית השוטר" בחיפה, כמו פרשת בניית בית "יד לבנים" בעיר, היו בין הגורמים שהניעו את מפקד משטרת חיפה, תת־ניצב יעקב חביב, לסגת מכוונתו לבנות את הבית על שטח שהוקצה לכך על־ידי עיריית חיפה. השטח נמצא בבית הספר "ניב" בשכונת קריית אליעזר, והמשטרה תכננה להקים שם "בית שוטר" ובו מטבח בשביל מאות שוטרי חיפה, חדרי לינה לעשרות שוטרים המתגוררים רחוק, מועדון ומקום להתכנסויות. מסתבר כי התעוררו חילוקי דעות בין העירייה לבין היועץ המשפטי של המשטרה, שקבע כי החזקה על האדמה תישאר בבעלות העירייה – דבר היוצר בעיה משפטית למשטרה. כמו־כן התברר כי אין בידי המשטרה כל הכספים הדרושים לבנייה, שעלותה כ־800 אלף דולר – ואילו בידי המשטרה רק 300 אלף דולר. כעת הודיע תת־ניצב חביב כי המשטרה בוחנת שוב הצעה להקים "בית שוטר" ברחוב אלנבי שעל הכרמל, בשטח השייך למשטרה ובו שכן בעבר חלק ממטה המרחב. הבעיה העיקרית היא מחסור חמור במקומות חניה. "כנראה שיצטרכו להעלות את השוטרים בהסעות מאורגנות כדי "לאכול" העיר קצין משטרה.

יוסי ליבוביץ

רומן עם ברה"מ

חברי התיאטרון הצועני "רומן" מברית־המועצות ביקרו אתמול בבית הוועד־הפועל ונפגשו עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר. בשיחה השתתפו גם חברי הוועדה המרכזת נחום מסה ויצחק ברקאי וכן גרישא פייגין, יו"ר ברית יוצאי ברה"מ ויצחק בריקת, מזכיר איגוד השחקנים בהסתדרות. המזכ"ל קידם בברכה את האורחים והביע תקווה שביקורם מסמל את בשורת האביב ביחסי ישראל־ברה"מ. ראש הלהקה הצוענית סליצינקו ציין את הפתיחות שחלה בברה"מ באחרונה ואת יחסו האוהד של המשטר לאמנות וחופש הביטוי. גרישא פייגין אמר שכל הסופרים הגדולים בברה"מ תמכו מאז ומתמיד באידיאלים של הסוציאליזם הציוני. בתמונה נראית ירדנה ארזי (מימין), שהגישה במהלך קבלת פנים ללהקה ב"קפה הבימה" את תקליטה "בשמה צוענית", עם שניים מחברי הלהקה. "את נראית באחת משלנו – צוענייה לכל דבר" אמרו לה בנות הלהקה.

מתבליית

רפי נלסון נראה בחברת אשתו לעתיד כשהוא ממתין לבני משפחתה בהתרגשות מרובה, בנמל תעופה בן־גוריון.

צילום: יוסי אלוני

שומרים אמונים

לשגריר ד"ר נילס האנסן (בתמונה), שהיה בשנים 1981־85 שגריר מערב גרמניה בישראל ומכהן כעת כשגריר ארצו בנאט"ו בבריסל, שמורה עדיין אהבה רבה בקרב הציבור בארץ. בכך נוכח בעת הביקור שהוא עורך כאן בימים אלה, לראשונה מאז שסיים את תפקידו. האנסן הגיע לארץ עם רעייתו ברברה במסגרת משלחת של מועדון רוטרי הגרמני.

הוא הירצה במועדון רוטרי בישראל ובחוג הספרותי, היה אורחו של עובדיה שלום וידידים מיוצאי תימן במסיבה חגיגית בנתניה ועוד. גולת הכותרת היתה הרצאתו על יחסי מערב־מזרח והשלכותיהם על המזרח התיכון במכון לבון, שם התקבל בברכה על־ידי היו"ר ירוחם משל. האנסן פתח את הרצאתו בעברית. למרות השעה המוקדמת גבוה בהרצאתו למעלה מ־100 אישי ציבור, נציגי הסתדרות, עתונאים ואחרים. בניגוד להרצאה המאוזנת של הדיפלומט הותיק היו רוב השאלות של הישראלים על טהרת "המלחמה הקרה" והביעו חוסר אמון בכוונותיה של ברה"מ.

ש. שלמה

לזכר ילדים

בירושלים נפתח אתמול כינוס היסוד של קרן החינוך להנצחת זכרם של הילדים שנספו בשואה. את הקמת הקרן יזם השר יוסף שפירא והיא שמה לה למטרה לאסוף 150 מיליון דולר להקמת מפעלי חינוך בארץ ובעולם, להעמקת הזהות היהודית וההזדהות עם מדינת ישראל.

כינוס היסוד נפתח אמש בארוחת ערב חגיגית במלון המלך דוד בה השתתפו אישים מהארץ ומחו"ל, ובהם הסופר הצרפתי שמואל פיזאר, מחברו של הספר "עוף החול" העוסק בשואה. פיזאר יישא דברים בפתיחת הכינוס. כן ישאו דברים השר יוסף שפירא וח"כ ד"ר יוסף בורג. בראש ישיבת הפתיחה ישב יוסף צבטבר, יו"ר מועצת המנהלים של בנק דיסקונט. היום ימשכו דיוני הכינוס בהשתתפות שר החינוך יצחק נבון וראש הממשלה יצחק שמיר שינאם בכינוס.

יקיר צור

צעדים משלימים

אתמול התקיים באוניברסיטת חיפה טקס הענקת מילגות לסטודנטים מטעם בנק הפועלים, קרן המלגות ע"ש משפחת מרגלית, והוועדה המאוחדת של הקרנות ע"ש אסטר, בראלי, גורן, שנקר ונפתלי. אפרים עברון, נשיא האוניברסיטה, אריה גוראל, ראש עיריית חיפה ומשה ורטמן, מזכיר מועצת פועלי חיפה אמרו דברי ברכה. ריצ'רד ערמון (בתמונה), משנה למנכ"ל בבנק הפועלים, הרצה על הצעדים המשלימים הנדרשים לבצוע הרפורמה בשוק ההון. לדעתו הרפורמה היא צעד הכרחי לתקון העיוותים שנוצרו בשנים האחרונות, האמורה לשחרר מקורות כספיים ע"י הממשלה, ולייעל את הקצאתם על ידי מתן אפשרות ל"כוחות השוק" להתחרות בתנאים שווים. לדעתו, דרוש גם שינוי במערכת הפקוח על המערכת המוניטרית משולב בפיקוח על מטבע החוץ, התוצאה תהיה שיתאפשרו תנאים חדשים לממון במיוחד במה שנוגע לסקטור העסקי שהוא הנפגע העקרי מהעיוותים הנוכחיים במערכת הפיננסית.

[illegible]

אוכלים ביחד

אמש הם נפגשו שוב לארוחת צהריים משותפת, בסידרת בנזיל שבמערב צרפת – ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר (משמאל) ונשיא צרפת פרנסואה מיטראן (מימין).

כוכבת הסידרה האמריקאית "דיינסטי", ג'ואן קולינס (בתמונה מימין), כיכבה גם בטקס חלוקת פרסי האקדמיה הבריטית לשנת 1986, שהתקיים ביום א' בלונדון. קולינס הגישה את פרס הסרט הטוב ביותר למפיק איסמאיל מרצ'נט על סרטו "זכרונות אהבה מפירנצה", שהוא מועמד גם ל־8 פרסי אוסקר אמריקאיים ב־30 למרץ. בתמונה היא נראית עם ידידה ביל וויגינס.

המדור נערך בידי מיכל פלג

תחרות בין־לאומית בבאר־שבע

שחמט

מאת אליהו פשר

מחר תתחיל בבאר שבע תחרות בין־לאומית ברמה 11. בין משתתפיה 5 רביאמנים: ויקטור קורצ'נוי משווייץ, אלוף אנגליה יונתן ספילמן, ארנסון מאיסלנד, פאראגו מהונגריה וגודריץ' מארה"ב.

שבעת המשתתפים הנותרים כולם אמנים בין־לאומיים: אלוף הארץ נתן בירנבוים, האלוף הקודם אלון גרינפלד ושני נציגי באר שבע אליהו שווידלר וגרי רכליס. האורחים הם: רוד מארה"ב, קניופט מהולנד והדגסון מאנגליה.

תחרות חזקה ומעניינת זו היא פרי יוזמתו הברוכה של יקיר באר שבע אליהו לבנם שהעמיד את באר שבע על מפת השחמט העולמי.

אסא ת"א נציגת ישראל

בדו־קרב ארוך ומתוח גברה אסא אוניברסיטת ת"א על באר שבע בדו־קרב בתוצאה 6½:5½. התחרות נערכה בשטי־שבת בת"א. בסוף השבוע תיערך בשווייץ ההגרלה שתקבע את יריבתה של אלופת ישראל אסא ת"א באליפות אירופה לאומות. כידוע ישראל כלולה באירופה בשחמט.

הפתיחה הספרדית

אחת הפתיחות העתיקות הנקראת על שמו של החשמן רוי לופז שחי במאה ה־15 בספרד. הוא זכה שעל שמו תיקרא הפתיחה, על אף שלא הוא הביא לשגשוגה ולפיתוחה, רק שלושה־ארבעה ממסעיה ידועים מתקופתו. זו אחת הפתיחות הקשות והמעניינות וכל פעם מתגלה משהו חדש ומפתיע. זכור לטוב בובי פישר שעשה לשחוק רבי אמנים רבים שניסו נגדו את הפתיחה וכולם ללא יוצא מן הכלל הובסו בבושת פנים. גם בימינו מנסים אותה מפעם לפעם, כי עד שמוצאים את הסתירה לחידוש אפשר לצבור נקודות. הנה נראה איך אמן צעיר חניך ארצות הברית מכה שוק על ירך רב־אמן מנוסה חניך האסכולה הסובייטית. שניהם מוכרים לנו מהופעתם בארץ.

מיכאל רודה – בוריס קוגאן

1.ה4 ה5 2.פו3 פג6 3.רב5 א6 4.רא4 פו6 5.[illegible] 6.[illegible] 7.[illegible] 8.[illegible] 9.[illegible] 10.[illegible] 11.[illegible] 12.[illegible]

ממשחקי הליגה

משה בן זאב – מאבל ירצב

1.[illegible] 2.[illegible] 3.[illegible] ... 19.[illegible]

12.דג6 רג5 13.רה3 רג:ה3 14.[illegible] ולבן אין תשובה על האיום פג3+

12.– רג5 13.רה3 [illegible]

הפרש יצא מן המשחק. כנראה פב3 היה טוב יותר.

14.[illegible] 15.[illegible] 16.[illegible] 17.[illegible] 18.[illegible] 19.[illegible]

עמדת הפרש המבודד בפינה מתנקמת מהר מאד בשחור.

20.[illegible] 21.[illegible] 22.[illegible]

מקרה נדיר של שלושה רגלים על טור אחד המופעלים ביעילות רבה.

22.– [illegible] 23.[illegible]

20.[illegible] ואין לבנע בס.

שני היריבים הם עולים מברית המועצות ובעלי תואר של מועמד לאמן. המפסיד הוא בנה של אלה קושניר, רבאמן בשחמט שהיתה סגנית אלופת הנשים בעולם בספר פעמים, ופרשה לאחרונה מהשחמט התחרותי.

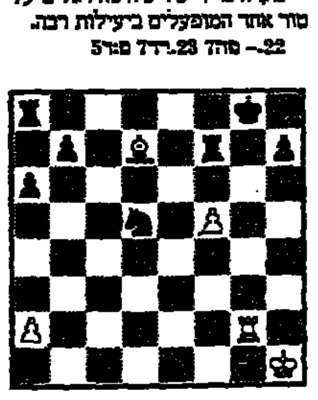

24.רה6!! הקרבת מלכה מתבקשת: הסיום הוא מיידי.

24.– [illegible] 25.[illegible] 26.[illegible] 27.[illegible] 28.[illegible] והשחור נכנע אחר מסעים ספורים.

מאוצר התחבולות

המלך מובל לעקידה

הפעם התחבולה מתחרות בפולין, בדות המאה ה־19.

[illegible] – [illegible]

פוזנאן, 1986

המסע לשחור

18.– [illegible] 19.[illegible] 20.[illegible] 21.[illegible] 22.[illegible] 23.[illegible] 24.[illegible] המסע הקטן הקובע את גורל הקרב. 24.– [illegible] 25.[illegible] 26.[illegible] ומט במסע הבא.

על סמנטיקה

(סוף מעמוד 7)

"שטח מוחזק". "השטח המוחזק" הראשון שהמדינה מצאה לנכון להתייחס אליו במנשר של שר הבטחון באוגוסט 1948 היה ירושלים והדרכים המחברות אותה לשפלה. מנשר שני באותה שנה התייחס ל"שטחים המוחזקים" שמחוץ לירושלים והרחיב לכת בהטילו את המשפט הישראלי על כל "השטחים המוחזקים". המנשר אף קבע כי זכותו של שר הבטחון לשנות את תחומי השטחים המוחזקים מדי פעם, בהתאם למצב הצבאי או המדיני.

כידוע, "השטחים המוחזקים" הללו נהפכו ברובם המכריע לחלק ממדינת ישראל בגבולות 4 ביוני 1967; משום כך, צריכים כל אלה השואפים לתיחום גבולות דומה לזה שמצדד בו, ככל הנראה, המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, להמנע דווקא מהשימוש במושג "שטחים מוחזקים".

ימים מספר לאחר תום מלחמת ששת הימים חוקקה הכנסת חוק לתיקון פקודת סדרי השלטון והמשפט תשכ"ז 1967. בחוק נקבע כי "המשפט, השיפוט והמינהל של המדינה יחולו בכל שטח של ארץ־ישראל שהממשלה קבעה בצו". משמע, הכנסת בחרה שלא להרחיב מבחינה חוקית את "שטח מדינת ישראל" ולא להגדיר את "השטחים המוחזקים". אין זה מקרה שהכנסת לא עסקה בחקיקת סיפוח. אבל אף אין זה מקרה שהשימוש במושגים "יהודה שומרון ורצועת עזה" רווח גם בין נציגי מפלגת העבודה בכנסת. כידוע, חוסיין מלך ירדן נפגש בעבר עם מנהיגים ישראליים – גם עם כאלה שהמושג "יהודה ושומרון" שגור בפיהם. "המהפך הסמאנטי" – אם יוכנס ללקסיקון הפוליטי שלנו – לא הוא שיביא את חוסיין לשולחן הדיונים ובוודאי שלא הוא אשר יקבע את עמדותיו וציפיותיו במו"מ.

אינני מוצא כל הצדקה עניינית ליוזמת המנכ"ל המדיני של משרד החוץ. אם מצרפים לכך את היוזמה הקודמת להוצאת "האמנה הפלשתינאית" מההסברה הישראלית בחו"ל, ברור לי כי התוצאה אינה יכולה להועיל לישראל. שתי היוזמות הללו אינן עולות בקנה אחד עם המצע המדיני שאושר בוועידת מפלגת העבודה לפני כשנה. בהתמודדות הפוליטית הבין־מפלגתית חשוב שמפלגת העבודה תשים דגש רב עוד יותר בייחוד תכניה ותוכניותיה, כדרך לעיצוב עתידה של מדינת ישראל. יש למפלגה מה להציע לבני הדרך לקידום תהליך השלום ולגיבוש ההסדר הרצוי גם לגבי יהודה, שומרון ורצועת עזה.

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
הקריה – אבן גבירול 19 – 204650
סופרפארם – איינשטיין 40 רמת־אביב – 413730

ירושלים
מרפאת רוממה – המ"ג 28 – 523191

חיפה
הדס – חורב 53 – 252214

פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271

בני־ברק - רמת־גן
רמת אלחנן – הרב כהנמן 97 בני־ברק – 746643

בת־ים - חולון
בזור – חביבה רייך 20 בת־ים – 583360
אהרון – הופיין 52 חולון – 889153

[illegible] של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.

בתל אביב
בימים א' – עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערב חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא – 03־284649
בימים א' – ה' מ־21.00 עד 23.00
בימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00

חיפה
[illegible] 26 קומה ב' 04־523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת ושבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

ערן – עזרה ראשונה נפשית
תל־אביב
קו למבוגרים 03־261111
קו לילדים ונוער 03־261113
בירושלים – 02־227171
בחיפה – 04־672222/3

קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)

נציבות שירות המדינה
לשכת הדובר

טקס העובד המצטיין בשירות המדינה

יתקיים במשכן הכנסת ביום חמישי כ"ה באדר התשמ"ז (26.3.87) בשעה 16.30 ולא כפי שפורסם.

ההזמנות שנשלחו בזמנו לטקס תקפות לתאריך החדש.

מיצד חברה להשקעות בע"מ

הודעה בהתאם לסעיף 26 לפקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג 1983

ניתנת בזאת הודעה כי ביום 20.3.87 נתקבלה החלטה מיוחדת בדבר שינוי מטרת החברה.

וזהו נוסח השינוי:

סעיף 2 ה' מתזכיר ההתאגדות של החברה ישונה כדלקמן:

לאחר המשפט: "לקבל כספים, ניירות ערך ודברי ערך מכל מין וסוג, לפקדון או למשמרת, ולעסוק בכל עסק הכרוך בכך"

יבוא: "לרבות ניהול תיקי השקעות עבור אחרים ולעסוק במתן ייעוץ בהשקעות מכל מין וסוג שהוא".

מיצד חברה להשקעות בע"מ

לפני 60 שנה

דבר

עורכי הדין בחיפה ומנוי השופט היהודי

בישיבת עורכי הדין היהודים בחיפה אמש דנו בשאלת מנוי שופט יהודי בבית משפט השלום הממשלתי. עוה"ד החליטו להגיש לבית המשפט מהיום ואילך את כל תעודותיהם ולדבר לפני השופט אך ורק בעברית. כמו כן הוחלט לשלוח משלחת ליו"ד בית המשפט המחוזי ולבקש ממנו להחיש את דבר המנוי.

פאול נתן מת

לונדון. בברלין מת פאול נתן, העסקן היהודי הידוע, מי שהיה מזכירו הראשי של "הילפספריין" (עזרה).

נאום קרנסקי בניו יורק ביום המהפכה הרוסית

ניו יורק. קהל בן 5000 איש קבלת פנים רועשת לקרנסקי בהופיעו על במת התיאטרון "סנצ'ורי" בחגיגת מלאת יום עשר שנים למהפכה ברוסיה. באולם קמה מהומה כשנגשה אשה רוסית מונרכיסטית – כאילו להגיש לו זר פרחים – והכתה אותו פעמים אחדות על הלחי מכות מצלצלות. אחר כך נערכה עליו התקפה של קריאות ביניים מצד הקומוניסטים שביציע העליון והמונרכיסטים שבאולם למטה, אולם הוא עמד בפני שתי הסיעות בנאום מלא בוז ורעל.

לפני 40 שנה

ישובי הדרום מנותקים זה ארבעה ימים

הפסקת התנועה של הקואופרטיב "דרום יהודה" מנתקת זה ארבעה ימים את ישובי הדרום משאר הישוב. אתמול נעשו מאמצים נוספים אצל השלטונות לחידוש התנועה.

2 מיליון לירות סובסידיות ב־10 חודשים

בעשרה חדשים של שנת הכספים 1946־47 נסתיים "החשבון המסחרי" של ממשלת א"י בגרעון של 1.177.900 לירות. היא הוציאה לסובסידיות או הפסידה בענפים השונים 1.988.500 לירות (בהם 1.483.300 לירות תבואות וקמח, 246.500 לירות [illegible], 213.600 לירות בשר).

רודולף הס על השמדת חלק מיהדות הונגריה

וארשה. רודולף הס, התליין הראשי של אושוויץ, סיפר בעדותו במשפטו כיצד הגיע בקיץ 1944 הימלר בכבודו ובעצמו על מנת להכין את פעולת החיסול של יהדות הונגריה. הוא הטיל על הס להעביר באמצע אישי פעולה זו. לאושוויץ התחילו להגיע מדי יום 4 משלוחים מהונגריה לתאי הגזים.

"פרי תנובה"
דרושים:
לבורנט/ית
★ נסיון של 5 שנים בתעשית המזון
טכנאי/ת
★ עם נסיון בהפעלת H.P.L.C.
מבקרות טיב
★
נא לפנות בכתב בציון קורות חיים לת.ד. 161 רחובות 76101.

לרגו LARGO
ללרגו מחשבים בע"מ
דרושים/ות
אנשי/ות מכירות דינמיים/ות
לקידום מכירת מכונה והוצרה.
נסיון ריכירות בענף המחשבים – הכרה.
לחברת לב המחשב
דרושים/ות
2 אנשי/ות שיווק
לקידום מכירות בענף התוכנה.
ללרגו - הנדסה ממוחשבת
דרושים/ות
2 מהנדסי/ות מכירות
1. לשיווק ציוד תיב"ם
2. לשיווק יישומים מתקדמים בתיב"ם בעלי/ות נסיון בתחום התיב"ם.
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים לכתובת: ללרגו מחשבים, קרליבך 27 ת"א, מיקוד 67132.
סודיות מובטחת

דרוש/ה
בולדוזר/ית במכירות
כישורים:
1. נסיון במכירות ומשא ומתן.
2. כושר שכנוע.
3. דינמיות והעיקר רצון לעבוד קשה ולהרויח הרבה.
4. רכב – יתרון
תנאים:
הוצאות נסיעה, הוצאות ארוח, משכורת בסיסית + אחוזים.
מדיום הפקות בע"מ
לפרטים, נא להתקשר: טל. 244176 – לשרה

דרוש
מלגזן מנוסה
לעבודה בבית קירור באיזור התעשיה חולון, להתקשר לדוד או איציק 03-802617/8/9

איילון חברה לבטוח בע"מ
קלדניות
לענפי הביטוח האלמנטרי
בעלות נסיון מוכח של שנה לפחות בהפקת מסמכי ביטוח אלמנטרי
נא לפנות החל מיום א' לטלפון 03-623211 03-622523 לעופרה שדה.

לסוכנות ביטוח גדולה
לסניפינו בחיפה ובקריות
דרוש/ה
פקיד/ת ביטוח מנוסה
לעבודה מעניינת.
03-284124

לחברת תעופה
דרוש
שליח
נא לפנות לטלפון 03-650624.

קרטונה ציוד לתעבלה (1971 בעיים) למפעלינו באזור התעשיה החדש בראשל"צ.
דרושים
מכונאים כלליים
לטיפול ישירות במלגזות
5 ימים עבודה בשבוע,
תנאים טובים למתאימים
9614111, סודיות מובטחת

דרורי – חיר אדריכלים
למשרדינו בקרית מלאכי
דרושים
הנדסאים ואדריכלים
מנוסים
טל: 055-87470.

למוסך סכטי
דרוש
צעיר
יוצא צבא בעל רשיון נהיגה לעבודות במוסך
טל. 836281 חנית/ישראל

למשרד רו"ח בתל-אביב
דרושות
1. **כתבניות**
עברית אנגלית על מעבד תמלילים "לניר" לשעות הבקר ואחה"צ
2. **כתבנית עברית**
על מכונת יום לשעות אחה"צ
להתקשר 03-664561 לרחל

למלונות גרנד־ביץ' – פאלאס
דרושים/ות
1. **מקדם/ת מכירות**
חוזרים עם נסיון מעשי בשנים האחרונות.
2. **אחראי לילה.**
3. **סגן מנהל מחלקת אחזקה.**
4. **פקידי/ות קבלה מקצועיים.**
5. **קבלני צבע ונגרות.**
נא לפנות למחלקת כוח אדם טלפון 03-241252

לחברת שקם בע"מ
דרוש
עוזר לניהול ענף כספים
הכישורים והנסיון הנדרשים:
1) ידע ונסיון בניהול כספים.
2) תזרים מזומנים וקשר עם בנקים.
3) עדיפות לבוגרי כלכלה/מינהל עסקים/חשבונאות.
המעוניינים יפנו בכתב יד בצרוף תולדות חיים ונסיון קודם לת.ד. 8751 ת"א יפו.
סודיות מובטחת

למיכלי טריפלקס בע"מ
מפעל לייצור אריזות קרטון ועץ בחולון
דרוש
מנהל עבודה
יועדף בעל נסיון בענף האריזה
תנאים טובים למתאים
טל' 809057 809062-03

לחברה לעיבוד נתונים
דרושים
נציגי מכירות
עדיפות לבעלי נסיון בשיווק עיבוד נתונים מינהלי/מסחרי
לפנות בכתב־יד, בצרוף קורות חיים ונסיון לת.ד. 1071 גבעתיים 53110 עבור "נציגי מכירות".
סודיות מובטחת

תגבור
דרושות: יזמי
★ **כתבניות** מוסמכות עברית או אנגלית.
★ **קלדניות** מוסמכות אלפא נומרי.
★ **תמלילניות** PROCCOR, WANG, WORD א.ב IBM PC
תגבור: ת"א תל־חי 7 03/282257/8
חיפה פבזנר 18 04-670352
ירושלים שמאי 12 02/240438/9

למשרד רואה חשבונות C.P.A.
דרוש
יועץ מס לשותפות
הכישורים הדרושים:
★ מגע עם קהל
★ כושר ארגוני
נא לפנות בכתב לת.ד. 514 ת"א 61004 עבור שותף

לחברת קוסמטיקה עלית לנקסטר
דרושות
דיילות
לאזור תל־אביב
בעלות הופעה נאה.
רצוי נסיון בענף התמרוקים.
לפנות טלפון 03-809123 לבלה.

למפעלנו בחולון דרושה
מזכירה למשרה מלאה
★ הדפסה עברית אנגלית
★ טלקס וכושר אירגון
לפנות לטלפון 804010 – 03
בין השעות 08:00-14:00

[illegible]
תשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה בשל מינו או מעמדו האישי או הורותו, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. המפרים צפויים לקנס על פי החוק.

לקבוצת **השמירה** בע"מ
לעבודה רבת־אתגר
דרושים
★ **חשמלאי בנין**
לתפקיד ראשי צוותים
★ **עוזרי חשמלאים וחווטים**
לעבודות צנרת וחיווט
– יוצאי צבא.
– תושבי אזור תל־אביב, פתח־תקוה, הרצליה, נתניה וחדרה.
תנאים טובים מאוד למתאימים.
נא לפנות לטל. 03-708573/4

לחברה לעיבוד נתונים
להקמת סניף בחיפה
דרוש
מנהל סניף
★ נסיון בעיבוד נתונים מינהלי/מסחרי.
★ נסיון בניהול.
לפנות בכתב־יד בצרוף קורות חיים ונסיון לת.ד. 1071 גבעתיים 53110 עבור "מנהל סניף".
סודיות מובטחת

לחברה מובילה בענף המזון
דרושים/ות
סטודנטים/יות
★ בעלי רכב פרטי.
העבודה בשעות אחה"צ ובימי ו' בבקר באזור חיפה וירושלים.
בדבר פרטים נא להתקשר לטלפונים:
ירושלים – 02-532265
חיפה – 04-525214

למשרד לייעוץ כלכלי
דרוש
כלכלן/מהנדס תעשיה וניהול
לפיתוח ויישום מערכות תקציב/תמחיר ממוחשבות בתעשיה
בשדים נדרשים: נסיון של 2-3 שנים בפיתוח בתעשיה.
רקע ונסיון ביישומי מחשב, לשימושים כלכליים, הבנת מערכות תומכות החלטה יחשב כיתרון.
פניות בכתב: ת.ד. 32391 תל־אביב 61323

לאו. אר. אס. חיפה
דרושות
מרכיבות
לעבודה מיידית
עם נסיון ובלי נסיון
טלפון 04-663703 04-664002
04-671937

למרכז הירידים
דרושים
★ **שרברב**
★ **חשמלאי מוסמך**
פרטים בטלפון 422409 לנסים

לחברה פיננסית במרכז תל־אביב
דרושה:
מזכירה
★ התפקיד מיועד למזכירה השולטת באנגלית ובעברית ניסוח והדפסה מעולים.
★ בעלת נסיון של 5 שנים ויותר.
★ יכולת לקיים מערכת יחסי אנוש עם צוות בכיר, לקוחות (בחו"ל ובארץ), נמרצת דייקנית ובעלת הופעה נאה.
★ המשרה מלאה ונדרש, לעתים קרובות, לעבוד בשעות נוספות.
– 5 ימי עבודה בשבוע –
אנו מציעים שכר של 1,350 ש"ח לחודש (ברוטו), 13 משכורות, תנאים סוציאלים מלאים.
מועמדות העונות על הכישורים הנדרשים תפנינה בכתב יד, בפירוט השכלה ונסיון אל: ת.ד. 37800, תל־אביב 61376.
– סודיות מובטחת –

שופר-סל
רח' טאגור 38 רמת־אביב
דרושים/ות
קופאים/ות
– הכשרה תינתן במקום
– העבודה במשמרות בוקר ואחה"צ לסירוגין
– תנאי שכר משופרים
המעוניינים מתבקשים לפנות למנהל הסניף במקום. טל: 03-426007
אוטובוסים: 24, 27, 45, 49.

לחברה פרטית
דרוש
חקלאי – אגרונום
בעל נסיון מעשי לעבודה באזור באר־שבע
דרישות המשרה
– ידיעת השפה האנגלית, שפות נוספות – יתרון.
– בעל רשיון נהיגה.
מקום מגורים – בין באר־שבע לאשקלון.
נא לפנות בכתב־יד בצרוף קורות חיים ופרוט נסיון קודם לת.ד. 729 ת"א 61007 עבור "חקלאי".

דרושים
תגיב – תעשיות גבס למוצרי בניה
דרושים
1. **מסגר אחזקה**
בעל נסיון של שלוש – חמש שנים לעבודות אחזקה וייצור.
2. **מפעילים** לקו ייצור תהליכי
5 ימי עבודה בשבוע,
תנאים סוציאליים מלאים
נא לפנות טלפונית בשעות העבודה לנעמי פוקס. 03-917171

לחברת ביטוח בתל־אביב
דרושה
פקידה
עם ידע ונסיון בביטוח רכב
טל' 03-292836

למשרד רואי חשבון גדול
דרושה
עובדת להגהות
בעברית ואנגלית
יועדפו בעלות נסיון בהגהות של דו"חות כספיים
מועמדות יפנו לתאום ראיון 03-664561 להניה.

למפעל תכשיטים דרושים
★ **משבצים**
★ **שליפרים**
★ **צורפים**
מיקצועיים
טל: 03-7514987
03-7517914

בחור דינמי
אחראי לעבודה
פיסית ושיווק
עם רשיון נהיגה
לטילון ופרטי בקריות־
אריה 03-9231238

למשרד פרסום
תקציבאי/ת
עם ניסיון בלבד
03-298028 הרצל

דרוש
רופא עור
למכון קוסמטי ארצי
להתקשר –
03-660881

למשרד מהנדסים
דרושה
מזכירה
עברית/אנגלית
לשעות אחה"צ.
תנאים טובים למתאימה
להתקשר לחנה.
03-377780

למרכז השלט
אזור ראשל"צ דרוש
צייר שלטים
מקצועי קבוע
וסדר דפוס בשעות הפנאי
03-945164 03-958758
ובערב – 03-9661927.

לחברה מסחרית העוסקת ביבוא ושיווק
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
הכישורים הנדרשים:
1. סוג 3 בהנהלת חשבונות
2. הדפסה שוטפת בעברית – חובה.
3. רקע בעבודות מזכירות וניהול משרד.
4. עצמאות בעבודה.
מועמדים/מועמדות בעלי רקע מתאים נא לפנות לת.ד. 1060 רמת־השרון בצרוף קורות חיים

תגבור
דרושות
★ **כתבניות**
★ **קלדניות**
★ **תמלילניות**
PROCESSOR
תגבור: ת"א תל־חי
חיפה פבזנר 18 04-670352

טבעי שתבואי/ לעבוד אצלנו
במרכז הארצי למטייל
אם יש לך -
נסיון קודם במכירה, התמצאות בציוד טיולים ומחנאות, נכונות לשעות עבודה גמישות יכולת הפעלת צוות.
מקום העבודה בת"א
משרה מלאה
התחלה מיידית
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב יד ובו ציון דרישות שכר ושעות מועדפים לפנות: רח' השפלה 4 ת"א 66183 עבור שובל
החברה להגנת הטבע

דרוש
דפס
בעל נסיון להמדה/גסטיליס
תנאים טובים.
03-229108

אורט ישראל
למכללה הטכנולוגית אורט ת"א ע"ש טינגאלובסקי
דרך הטייסים 28, טל' 396171
דרושים
★ **מעבדן** למח' לאוטומציה ומכונות בעל רקע טכני במקצועות המכניקה והחשמל
★ **ספרנית** (משרה מלאה)
★ **עובד אחזקה**
בעל ידע ונסיון בעבודות ריתוך ואינסטלציה

שופר-סל
לסניפנו ברמת אשכול ירושלים
דרושים
★ **קופאיות**
★ **עובדי/ות מעדניה**
★ **עובדי מחלקת בשר**
– הכשרה תינתן במקום.
המעוניינים מתבקשים לפנות למנהל הסניף, רח' פארן רמת אשכול ירושלים.

לחברת יבוא בת"א
דרוש/ה
פקיד/ת יבוא
עם נסיון קודם, למשרה מלאה
להתקשר 03-260261 לגב' ציפורה

לחברת ביטוח
דרוש/ה
עובד/ת תיקיה
רציני/ת ומסור/ה
נא לפנות לטל. 03-292421 שלוחה 233.

שופר-סל
לסניפי רמת גן ותל־אביב
דרושים
מנהלי מחלקות ירקות
המועמדים יעברו הדרכה שתכשירם לתפקידם במשך כשבועיים
המעוניינים מתבקשים לפנות אישית למר גיורא שריג בסניף גבעתיים רח' סירקין 17 (כפר השעש) ביום רביעי 25.3.87 בין השעות 14.00-16.00

לתרומת דם פנה לסניף מגן דוד אדום הקרוב.
זכור: תרומת דם אחת מקנה ביטוח דם שנתי למשפחתך ולך.
מנת דם חיים לאדם

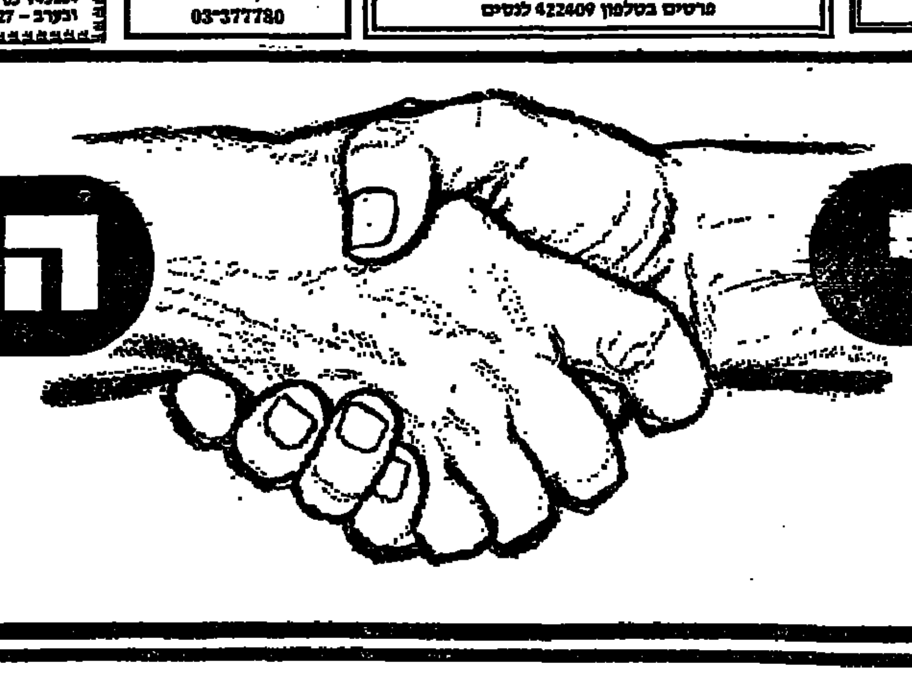

הלוח הכללי
הד כפול ומכופל

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

דבר פתוח

נחיתה רכה בנתב"ג: משפחות לרנר מקישינוב

דבר עדין

מאת נתן רוטנשטרייך

אם יטען הטוען נגד הזהות בין פעילות מוסרית לבין פעילות שכלית, לא יוכל שלא להבחין גם בקירבה מסויימת ביניהן: הפעילות המוסרית היא בשיעור ניכר עניין של ריסון – ריסון דחפים ותאוות, ריסון בקשת הפורקן או ההשתלטות. הפעילות השכלית היא בחלקה עניין של הבנה – העמדת דברים במקומם, כמות שהם, בלי שיצריו של המבין יגברו על ראיית הדברים נכוחה.

כשאנו עוסקים בפעילות שכלית, בשיקול־דעת או בשיפוט, אנו עוסקים בראיית הצדדים השונים של העניין הנדון, בהערכה נכונה של הנסיבות ושל התוצאות. עניין זה של הכוונה בתוצאות, כלומר של ראיית הדברים לפני שהם מתחוללים, נוגע כמובן לפעילות האדם, ולא לקריאת המציאות כמות שהיא. פעילות היא, על־פי מהותה, התערבות במהלך הדברים וזו מחוללת תוצאות. אחד השיקולים הוא בחינת התוצאות, אם הן לטובתו של מחוללן או לרעתו. לא אחת, כידוע, הדברים טופחים על פניו של העושה.

צר לומר כי העדר ריסון או העדר שיקול־דעת ושיפוט מתגלים לא רק ברשות היחיד אלא גם ברשות הרבים. עלינו לשאול את עצמנו, משום־מה נעשית החטאה וגילויים כאלה הם מרובים. נציג, על דרך המשל, סוגים שונים של העדר ריסון, שיקול דעת ושיפוט.

פלוני מסביר פנים לאלמוני ומעניק לו טובות. אלמוני רואה את עצמו חייב לפלוני ומבקש לגמול לו על מעשיו. הוא מבקש להבליט ידידות תמורת ידידות. אולם אם הגמול או התמורה חורגים מעבר לגבולות של מידה ואלמוני גומל למיטיבו, אך תוך כדי כך הוא בא לנהל את עסקיו או להציע לו דרכים להרחבת תחומו וסמכותו – הרי אין הוא בגדר של גומל ונענה אלא הוא בגדר של מוסת, מנוצל ואפילו משתלט, כאילו היטיב לדעת את ענייני זולתו מן הזולת עצמו. זה גילוי של העדר ריסון, של חכמה יתירה כביכול („אובערחכם" ביידיש). הפעילות היתירה גוברת על הסבילות, שהיא אופיינית לקבלת טובה מן הזולת, המקבל נהפך לעושה. לכל מקבל יש אינטרס משלו; אך האם מותר לו לעלות על העגלה של המעניק טובה כדי לכרוך את האינטרס שלו עצמו עם מעמדו של הזולת ועם האינטרסים שלו? האם המקבל הוא מעצמה, כמו הנותן? יש כאן צירוף של העדר ריסון והעדר שיקול־דעת ושיפוט. בשעה שמתחוללים תהליכים מוזרים ואין קו תיחום חד בין החסוי לגלוי, התוצאות אינן מאחרות להיחשף.

משל שני: פלוני מונע על־ידי מניע ממריץ מובהק, כמו דאגה לקיום או דאגה לתנאים של קיום כמו תנאי בטחון. המניע היסודי נעשה למניע עליון, ואפילו יחיד. במקום לרסן את המניע שלו על־ידי מניעים אחרים או על־ידי שיקולים אחרים, כגון הזהירות, שמא היגררות אחרי מניע אחד טופחת על פני הערכים האחרים של העושה, הוא מניח למניע האחד להשתלט עליו לחלוטין. אולם העושה פועל בתוך נסיבות נתונות והללו הן סבוכות ורבות גוונים. אין בהן היענות סימטרית למניע שלו. תוצאות המעשים שלו מתרחשות במציאות הנתונה, ושאיפתו אינה נענית על־ידי מציאות זו. אם העושה מונע על־ידי מניע אחד, יש להניח שאינו מסוגל לחזות תוצאות מראש. אבל התוצאה ותוצאות התוצאות אינן מאחרות לבוא.

עניין זה של מומרצות על־ידי מניע אחד מתגלה גם בצד אחר של ההתרחשות. נניח שהמניע של הפועל הוא בקשת הטובה, שאינה מוטלת בספק, למשל טובת הכלל. אולי במהלך חייו כבר הוכיח שיש זיקה בין המניע העל־אנוכי לבין מעשיו. אך בשלב זה של תהליך הוא עשה את שעשה. האם מהלך חייו ושלשלת מעשיו יש בהם כדי לפטור אותו מאחריותו? אשמה קיימת, גם אם בהטלת העונש מן הראוי שיביא בחשבון את היזיק של העושה. מי שאינו מבחין בין מעשה ועושה, והופך את דמותו של העושה לערכאה משחררת – אינו מבחין בין מניעים לריסונם או אינו מצפה מן העושה שיהיה מופעל על־ידי שיקול־דעת ושיפוט נבון.

האמירה העממית כי השכל הוא עניין שרין (ביידיש יש לאמירה זו משמעויות רבות) היא אמירה של מתבונן, המסכם בספקנות את התבוננותו. במקום שאין ריסון, שיקול־דעת ושיפוט אין מפלט אלא לתבוע את אלה. המקלט כביכול בשיקול לאומי, כמו במקרה של אי־מילוי מחוייבות הזרות, גילויי הקיצוניות וכיוצא באלה הם תוצאה של בקע והם מעמיקים אותו. התיקון הוא הכרחי ואין מפלט מבניית סכרים חדשים. השאלה היא מנין יבואו המתקנים ומה הקשר בין הלכידות של קיצוניות לבין אבדן הריסון והשכל. מפתגם לפתגם: לשגות זו מידה אנושית. אמירה זו יש בה ביטוי לסליחה, כאילו להבין פירושו לסלוח. אולם יש שגיאה ויש מיתורה בשגיאות – וזו הבעיה.

ביקורת אוהדת מבחוץ

מאת מוטי גולני

פרשת פריסת החובות הורידה את הקיבוץ ובעיותיו אל „רמת הצרות" של כלל ישראל. לפתע תלויה קבוצה חזקה, אליטיסטית בעיני עצמה ובעיני אחרים, בחסדי קואליציה, שאישים וקבוצות שמעולם לא נימנו עם ידידיה, הם בה חברים שווי זכויות. נדמה כי אין מעכלים היום בתק"ם שיש להסתגל למציאות החדשה שעיקרה: הקיבוץ הוא מרכיב, אחד מרבים, של הפסיפס הפוליטי־חברתי במדינת ישראל; מרכיב שאם אינו החלש מכולם ודאי שאינו עוד החזק ביותר. כך, כפי שהוא, עליו להיאבק על מקומו וזכויותיו. בתוך כך עליו להביא בחשבון את התיקו בזירה הפוליטית העכשווית, המחייב התחשבות ברעתן של קבוצות שלפני־כן אפשר היה שלא להתחשב בהן. מצב זה בוודאי אינו נוח למי שהיה רגיל להיות מעל למאבקים הפוליטיים המקובלים.

אלא שמקומו של הקיבוץ בחברה הישראלית היום נקבע לא רק על־ידי התיקו הפוליטי, אלא על־ידי דמותה של החברה הקיבוצית בעיני עצמה. מצברי הזכויות ההיסטוריות עומדים להיגמר – קם דור „שלא ידע את יוסף". מה שיש, יש. לא קונים את העבר. חברה שהציבה במרכז סדר־יומה תוספת חדר למשפחה והגדלתו של התקציב האישי, חברה המוטרדת גם בבעיות סמים, וירידה מן הארץ, ובדין, אינה גרועה מן החברה הישראלית בכללותה אך גם אינה טובה ממנה. וכי מה הרבותא? חיי שיתוף? אם נותרו כמכשיר לקיום כלכלי בלבד (וגם זה לא בהכרח), נחדלו להיות כלי לקיום חברה טובה יותר – אין בהם יתרון. חברה טובה יותר, כך חינכו אותי בקיבוץ, מצטיינת גם בנתינה לאחרים. מזמן שחדל הקיבוץ לתת לחברה הסובבת אותו, חדל לתת לעצמו. הייתכן שהאנרגיה החברתית העצומה בחברה הקיבוצית תבוא לידי ביטוי רק בערבי תרבות, בגיוסים או בוויכוחים על בעיות פנים? חוסר העידוד לפעילות, שאינה מביאה תועלת ישירה לקיבוץ או לתנועה, הוא ראשית־כל בעוכרי החברה הקיבוצית עצמה. ההליכה המאסיבית בזמנו להגנה ולצבא הבריטי וקבלת עול קום הפלמ"ח נתנו לקיבוץ אולי יותר משלקחו ממנו. הדברים נכונים גם לגבי היציאה אל המעברות בשנות החמישים או ההליכה להתיישבות לאחר מלחמת ששת הימים.

ברשותכם, קצת מנסיוני האישי. כשיצאתי אני מן הקיבוץ נדהמתי לפגוש קבוצות בני גילי, שכבר בצד עם הדאגה לקיום כלכלי עסקו בלימודים, בעשיה פוליטית או חברתית, בפעילות אמנותית ולעיתים בכמה דברים בו־זמנית. השוואה עם בני גילי בקיבוץ, שאת שפע הזמן שלהם מילאו רובם (בהכללה כמובן) בדיבורים בטלים או ביציאה לחו"ל חוזרת (ואין לי ספק שזה דבר נפלא כשלעצמו), היתה לרעת האחרונים. רבים כמוני, בני קיבוץ, גילו בעצמם לפתע כוחות גנוזים, שלא היה צורך בהם בנוחות הקיבוצית. התסיסה הפוליטית־חברתית, האופיינית לצעירים, כמעט שלא היתה כשיצאתי אני מן הקיבוץ. הנורמה אף לא חייבה זאת. ההרגשה כאילו בהליכה ליחידה קרבית עשיתי את שלי, הובילה דור שלם של צעירים לבינוניות. והרי על־פי חינוכם ועל־פי הכלים המעולים שקיבלו הם מסוגלים להיות מובילים בחברה הישראלית. מתברר, שאין די ב„ביצועיזם" כדי להיות מוביל בחברה. כמה אנשי־רוח יצאו מן הקיבוץ בשנים האחרונות? כמה אמנים? כמה אנשים בולטים בקנה־מידה ארצי? תעיד על כך נציגות התק"ם בכנסת.

האף־על־פי־כן, עדיין הקיבוץ הוא הגרעין הקשה בסיכויי החברה הישראלית להתאושש ולחזור להיות חברה ציונית־חלוצית יוצרת. רק הקיבוץ יכול להציב היום אתגר תרבותי־יהודי רציני כנגד הנהירה אל הדת. רק הוא, כשל כליו הארגוניים ואיכות אנשיו, מסוגל לתת טעם ותנופה חדשים לתנועות ולמפלגות הנמצאות במרכז המפה הפוליטית ובצד שמאל שלה.

החזרת „ההתלהבות הרוחנית" (איני מוצא מונח מתאים יותר) לעשיה החברתית התרבותית בקיבוץ, תחזיר בנים לביתם; לא יעשו זאת חדר נוסף, לא מערכת טלוויזיה במעגל סגור ולא נסיעות לחו"ל. את הטענה, הצודקת כשלעצמה, כי לא יעלה על הדעת להשוות בין זכויותיו של ציבור ציוני־יצרני לבין זכויותיהן של קבוצות שאינן ציוניות, קבוצות החיות על „חלוקה" (החרדים) או המעמידות את עקרונותיהן מעל לדמוקרטיה (גוש־אמונים), יש לבסס על עשיה עכשווית ולא על זכויות העבר. אם לא כן, יהיה פשוט יותר להשתלב במרקם הישראלי ולהיות בתוכו חלק שווה זכויות וחובות, לא יותר ולא פחות.

אפשר לטעון: יצאת מהקיבוץ ואתה משליך בוץ לבאר ששמנה שתית? אבל התעלמות מביקורת, ובמיוחד אוהדת, גם אם היא מבחוץ, רק תחזק את מגמת ההתבדלות שהקיבוץ הוא הניזוק ממנה. מה גם שהנשארים בקיבוץ אינם מקריבים קרבן – לא מגיע להם פרס – הם רוצים בזאת. אדם נשאר בקיבוץ כי טוב לו, ואני אילו היה אחרת. השאלה היא אם הויתורים שתובע השיתוף כדאיים. הם כדאיים רק בתנאי שאיכות החיים בקיבוץ גבוהה יותר מאשר בצורות חיים אחרות. נדמה לי שהיום אין זה כך.

(הכותב, שהוא בן קיבוץ גבעת־ברנר, מנהל היום את מרכז רחל ינאית בן־צבי בירושלים)

האתגר האסייתי

מאת אריה הס

בחודשים ינואר־יוני 1957 נתפרסמו בהמשכים ב„דבר" קטעי יומן מסעו של משה שרת בדרומה ובדרום־מזרחה של אסיה ובמזרח הרחוק. לימים ראו אור בספרו המיוחד „משא באסיה". המסע המיוחד, שנערך בשלהי 1956, נמשך 82 ימים והיה אחד המסעות המדיניים המעניינים והארוכים ביותר שערך מדינאי ישראלי בכיר בחו"ל אי־פעם.

לאחרונה יש אצלנו התעוררות מסויימת כלפי אסיה, בעקבות מסע נשיא המדינה ועל רקע המידע המקוטע הדולף על עיסקת ענק שנחתמה בין ישראל וסין העממית. ללא ספק, יבשת אסיה היא נקודת התורפה של קשרי ישראל עם מדינות העולם. מתוך 20 מדינות המזרח הרחוק מקיימת ישראל יחסים מלאים, ברמה של שגרירויות, עם ארבע מדינות בלבד: יפאן, טאייוואן, סינגאפור, ותאילנד. מבין המדינות שאינן נכונות לפתח קשרים עם ישראל, חמש מדינות הן מוסלמיות (אינדונזיה, בנגלאדש, מלאיה, פאקיסטאן, ואפגאניסטאן). תשע מדינות, ובראשן הודו וסין, שלטו בהן דתות אסיאתיות, מתוכן שבע נימנות כיום עם המחנה הקומוניסטי ובכל הידוע אין לישראל כל קשרים עימן, לבד מסין העממית. המדינות הן אפגאניסטאן, קמבודיה, בורמה, וייטנאם, לאוס, סין העממית, צפון קוריאה.

אי קיומן של קהילות יהודיות בעלות השפעה באותן ארצות היה גם הוא גורם בהתהוות הנתק בין ישראל ואסיה. לבד מהודו, שחיים בה ככל הנראה כ־10,000 יהודים, חיים בכל אחת ממדינות אסיה פחות מ־500 יהודים. הגדולה בקהילות היא קהילת סינגאפור המונה כ־600 יהודים. בשאר המדינות יש כמה עשרות או כמה מאות. עוד גורם בנתק הישראלי־אסייתי כיום הוא הלחץ הערבי. ביבשת אסיה מצליחים הערבים לבלום את חדירתה של ישראל יותר מכל יבשת אחרת. אך אין ספק שבידינו לשנות את רוע הגזירה. ברשימתו „אל המזרח הרחוק מאד" („דבר", 4.3.87) הצביע שלמה שפיר על החשיבות המרובה שמייחסות כיום שתי המעצמות הגדולות לאיזור זה של העולם. ולא רק הן. מדינות אירופה והמדינות הערביות נושאות עיניהן יותר ויותר לחלק זה של העולם, בשעה שהמזרח התיכון מאבד את גובהו בסולם פעילויותיהן הבין־לאומיות. רק בישראל עדיין מצטיירת יבשת אסיה כאיזור שנגיעותיו בישראל שוליות בלבד. מייחסים אצלנו לאסיה חשיבות פחותה גם מזו שמייחסים לאפריקה. והרי, בלי לפגוע במדינות יבשת אפריקה, העליונות האסייתית בולטת בכל התחומים.

תנאי ראשון לשינוי פני הדברים הוא סימון יבשת אסיה כאתגר מדיני ראשון במעלה של ישראל. התנאי השני הוא הגברת הפעילות הישראלית ביבשת. אחד המוסדות הישראליים המצטיינים בפעילות באסיה הוא המכון האפרו־אסייני של ההסתדרות. כלי הסתדרותי־לאומי זה ראוי לא רק לחופן מחמאות ותשבחות אלא לסיוע של ממש במשאבים לאומיים. הישגי המכון ראויים ליתר סיקור בכלי־התקשורת הישראליים. זכור לטוב מבצע הטלוויזיה למען פליטי קמבודיה. משום מה מני אז אין כל התעניינות בישראל בגורלה של מדינה אומללה זו. וזו רק דוגמה אחת. האירועים בתחומי הכלכלה, המדיניות, התרבות, המדע והחינוך באסיה מרתקים לא פחות מאלה שביבשת אירופה ואמריקה וגם הם היו ראויים לדיווח בתקשורת.

המרחק הגדול והיעדרם של קווי־תעופה ישירים מישראל למדינות אסיה מכבידים גם הם על פיתוח קשרי הכלכלה והתיירות. ראוי לבחון הענקת הקלות במיסוי לתיירים היוצאים לאסיה והבאים ממנה. התיירות כיום תרומתה מכרעת להעמקת יחסים בין העמים. לא בכדי נאבקת ישראל למען הגברת התיירות המצרית לישראל. כן יש לבחון פתיחת קו תעופה ישיר למזרח הרחוק, גם במחיר סבסודו על־ידי הממשלה.

במסגרת המאמץ בכיוון אסיה יש לנצל טוב יותר עזרת אישים יהודים בעלי קשרים ועסקים באסיה. בארה"ב ואוסטרליה מצויים כמה יהודים הקשורים עם ישראל והידועים גם בקשריהם הענפים עם מדינות אסיה. תחום נוסף הינו התחום המדעי והאוניברסיטאי. מדינות אסיה מייחסות חשיבות רבה ביותר לקידומן המדעי והטכנולוגי. יש לעודד קשרי גומלין בין מדענים ישראלים ואסיאתיים ובין מכוני מחקר ומדע בישראל ובמדינות אסיה. גם בתחומי האמנות והתרבות יש מקום לפעילות רחבה.

בכל מדינות היבשת, בהשראת הנס הכלכלי היפאני, מתחוללת צמיחה משקית וטכנולוגית מהירה. במדינות רבות מתנהלים מאבקים אתניים ובין־דתיים עקובים מדם, שחלק רב להם בעיצוב פניה המדיניים המיוחדים של יבשת זו לקראת שנת 2000. מבחינתה של ישראל גנוזים בתהליכי צמיחה ובמאבקים אלה אפשרויות נרחבות לשיתוף פעולה כלכלי, מדעי, חקלאי, תיירותי, תרבותי ומדיני. פריצת ההסגר האסייתי איננה משימה בלתי־אפשרית. זו אחת המשימות החשובות ביותר בימינו, ומן הדין שיהיה האתגר השני במעלה, לאחר אתגר השגת השלום עם מדינות ערב, בסדר העדיפויות הבין־לאומי של ישראל.

(הכותב הוא יו"ר אגודת הידידות ישראל־אסיה בירושלים וחבר ועדת אסיה־אפריקה במפלגת העבודה)

יש נכות ויש נכות

מאת יעקב רנד

אין דרכי להגיב על כל המתפרסם בעיתונות. חוש הראייה וחוש השמיעה שלי התרגלו לדרגת סובלנות גבוהה. אולם, מאמרו של סדי פרדיס תחת הכותרת „אין לטפח נכות", „דבר" 9.2.87" גרם לי לסטות ממנהגי ובעיקר עקב המשל שבו הוא משתמש להבהרת רעיונותיו ודעותיו. אני בא להביע דעה פוליטית כלשהי ואף לא בקורת על השקפותיו הפוליטיות של פרדיס שאינם מעניני. אומנם אין אני מקבל חלק גדול מדבריו, כי הם מבוססים – לדעתי – על חצאי אמת ועל אי־דיוקים מרובים, אין אני חולק כלל על זכותו לחשוב כך ולהביע דעותיו ברבים באוות נפשו.

תגובתי מתייחסת באורח בלעדי לדמיונו הפורה של בעל המאמר ולמטפורה בה הוא בוחר כדי לבטא את שנאתו העמוקה לאותם עשרות אלפים מבני עמנו שחטאם היחידי הוא בכך שהם אינם חושבים כמוהו, והם רואים בהתנחלות ביהודה ושומרון את הצורות היהודית שעוד נותרו לנו למימושה של הציונות „סליחה שלא שמתי מרכאות" ושל שאיפת העם היהודי לחזור למולדתו.

במאמרו משווה סדי פרדיס את המתנחלים ביהודה ושומרון לקבוצת אנשים בעלי ליקוי מסוים המתבטא בתופעות גופניות מיוחדות ובמקרים רבים בליקויי תפקוד שונים. מפאת כבודם של אותם אנשים לא אשתמש בבטוי בו משתמש פרדיס. רק לשם בהירות הדבר אציין באופן חד־פעמי את המונח הרפואי המקובל בו משתמשים לגבי קבוצת אוכלוסין זאת: אנשים עם תסמונת דאון.

ובכן לדעת פרדיס, כל המתנחלים ביהודה, שומרון וחבל עזה „זכאים" לקבל את התג הפופולארי שבו משתמשים לגבי אוכלוסיה פגועה זו. בצירוף כל הקונוטציות השליליות ביותר המתלוות – לצערנו – לתג זה. כתב כבר דוסטוייבסקי באחד מספריו, ששויון אמיתי יימצא רק במשטר של רודנות, היות ובפני הרודן, כולם שווים אפס (!). כך, מבטא גם פרדיס אידיאלים נעלים של „שוויונות" בהדביקו את התג הזה כתג אחיד ומוכלל לכל אשר מעבר לקו הירוק יחיה. אולם, לא די לו בכך. כחלק מהכבוד הוא רוחש לזולת, הוא אינו רוצה להשאיר שום דבר לדמיונו של הקורא. לכן הוא מפרט את כל הדרכים אשר בהן משטרים „נאורים" – המהוים כנראה נר לרגליו – מטפלים, או טיפלו, בתופעה זו. במשטרים מסוימים, אדם שנולד נכה, אחת דתו לתת לו לגווע „לעתים בעזרה מסויימת", כדי למנוע סבל ממנו, מהוריו ומאחרים". בעל המאמר מעיד עלינו כמאה עדים שכך נהוג במדינות מסוימות, בהן גם „מתוקנות". סתם ולא פירש מי הן אותן מדינות „מתוקנות". האם ספרטה היא זאת שאתה הוא כל כך מזדהה או אולי הוא מתכוון אף למשטר הנאצי „המתוקן" שכך נהג להלכה ולמעשה לגבי כל מי שהיה בעל ליקוי כזה או אחר, כולל לגבי אחיו הגרמנים של פרדיס, אשר משום מה לא הצליחו להיוולד לעם הנבון... בעל המאמר מספר לנו שישנן גם מדינות אשר אם אמנם הן אינן נותנות להם לגווע „וכנראה גם לא „עוזרים" להם להגיע לכך" הן מטפלות בהם בבתי מחסה „במקום שיישארו בבתיהם וירעילו את חיי משפחתם". במלים אחרות, אם לא „הצלחנו" להעבירם לעולם האמת עדיין אנחנו יכולים להרחיקם מעולם החיים כדי שלא יפריעו ח"ו לחברה לחיות את חיי השלוה, בהשקט ובטח, בהתאם לזכות הבלתי מעורערת של הנבחרים ליהנות מעולמו של הקב"ה. הוא ממשיך: ה„גניוס הישראלי" המציא שיטה „לעודד הולדת" אנשים כאלה, ומי הם? „הקשיבו היטב" המתנחלים ביהודה ושומרון ורצועת עזה, לא פחות ולא יותר... מובן מאליו שהגניוס הישראלי „פיספס" הפעם, למגינת ליבו של פרדיס.

מה יש איפוא להגיד לגישה „חינוכית" זאת? מה אפשר להגיד לאדם היודע יפה כל כך היכן „קבור הכלב" ומרשה לעצמו לדבר בדרך ובנוסח המזכירים לי את חוקי נירנברג הקורא להתיר את דמם של כל כך רבים, שמעיזים לחשוב ולפעול שלא בהתאם לנורמות שבהן הוא רגיל?

לא אדע את המעיין שממנו שאב פרדיס את השנאה התהומית שלו למתנחלים ואת מקור הבוז העמוק שהוא רוחש לאותם אנשים שנולדו שונים מזולתם. אולם השקפותיו „הנאורות" לגבי אנשים שנולדו עם ליקוי זה או אחר, והזילזול הבוטה לחלש שהוא מביא לידי ביטוי במאמרו מראים לנו מי הם אלה ש„מרעילים את חיינו" באמת. נוכחתי לדעת כי קיימת בעולם סוגים שונים של נכות, כשהגרועה שבהן היא נכות הנפש. נכות זאת היא גם המסוכנת מכולן, בייחוד כאשר היא מבוססת על שנאה עצמית, שנאת הזולת וחוסר יחס אנושי לאדם באשר הוא אדם.

אין ספק שמאמרו של סדי פרדיס, מכוון לפגוע – ללא כל אבחנה בציבור גדול שהנו חלק – אינטגראלי של האומה. שכח הכותב, משום מה, שגם להם אותן זכויות לחיות בהתאם למצפונם ומערכת ערכיהם, אף אם לא כולנו מסכימים אתם. אולם מאמרו מקומם אותי בעיקר משום שהוא פוגע עמוקות בשכבה מסויימת של האוכלוסיה שאולי אינה מסוגלת לכתוב מאמרים „בחדות לשון" כמו שלו, אך היא ללא ספק בעלת ערכים אנושיים יפים ביותר של מידות טובות ויחס של כבוד לזולת כפי שיכולים לספר כל אלה החיים במחיצתם ומכירים אותם היטב. להשתמש בהם כ„נשק" פובליציסטי נראה לי לא רק כחוסר־טעם, כי אם הרבה מעבר לכך, זהו בטוי – מודע או בלתי מודע – ל„לב ערל" שהשנאה קלקלה לו את השורה.

הגיע הזמן שסוף סוף נבין כולנו שכל אדם נברא בצלם וזכאי להתייחסות אמת של כבוד ושיש גבולות שאפילו בלהט של ויכוח אין לעוברם. הגיע הזמן לדעת שגם אנשים שהם שונים מאתנו זכאים לכבוד רב יותר ממה שמר פרדיס מוכן „לנדב" להם, ובודאי לא פחות ממידת הכבוד שהוא תובע לעצמו. ולאלה החושבים כמותו.

חולשת תנועות הנוער

מאת יוסף (יוסקה) שפירא

בעתונים נמסר על קיום ועידה שתדון בשילוב „ערכי תנועת העבודה" במערכת החינוך בארץ. דומה שנסיונם החינוכי של חוגים אחרים בכוחו לסייע במקרה זה גם לתנועת העבודה. מחנכים שאני גאה להימנות עמהם, נפגשים מדי פעם ומחליפים דעות ומחשבות בנושא חינוך. והנה באחת ההזדמנויות העזתי לבקר את פועלו של ד. בן גוריון, כשביטל את הזרמים בחינוך, משום שביטול זרם העובדים פגע פגיעה חמורה בחינוך לערכים במערכת החינוך הכללית.

בהיותי ראש עליית הנוער, כינסתי פעמים מספר את מזכירי תנועות הנוער והצעתי את עזרת עליית הנוער בנושא זה, על ידי ניצול החינוך הפנימייתי, המונהג על ידי בעליית הנוער, לשם הפיכת כפרי הנוער למנוף חינוכי לתנועות הנוער, שלכולן ייצוג בכפרים של עליית הנוער.

תנועתנו, בני־עקיבא, הגיעה למעמדה הנכבד והייחודי במידה רבה בזכות מערכת החינוך הפנימייתי – ישיבות ואולפנות בני־עקיבא. השילוב של החינוך החלוצי בתנועת הנוער והחינוך התורני־תנועתי של ישיבות בני עקיבא הוא שהביא להפיכת תנועת הנוער הציונית־דתית לתנועה בכירה בהיקפה, באיכותה ובמספר מגשימיה. אלא שבכך לא די. לתנועת בני־עקיבא גם אידיאולוגיה שלא נתערערה: החינוך הדתי־הלאומי אינו סיסמת סרק, אלא ביטוי לערך אקטואלי.

בתנועה הציונית הדתית נתקבלה דרך הגשמה הפלורליסטית רבת הגוונים, וזו לא רק שלא הקטינה את ההגשמה בתחום ההתיישבות הקלאסית, אלא הגבירה אותה. והתוצאות מדברות בעד עצמן: מאז מלחמת ששת הימים קמו לתנועה הציונית הדתית תשעה מושבים וקיבוץ בחבל קטיף (עזה), שמונה מושבים בגולן ובבקעה (1), ארבעה קיבוצים בגוש עציון, שלושה מושבים בדרום הר חברון, מושב וקיבוץ בגלבוע־בית־שאן, שני קיבוצים בגליל. ומתחתן ועשרות יישובים קהילתיים ומרכזים כפריים ביהודה, בנימין, שומרון, חבל עזה, הגליל והגולן.

השאלה המרכזית הניצבת לעניות דעתי לפני תנועת העבודה היא מהות ערכי תנועת העבודה היום. האם בעיות כגון התנגדות לעבודה שכירה בכוון לשמש אתגר אמיתי לבני נוער מתבגרים? או האם יכולה מחלוקת פוליטית־מדינית בלבד, שונה זמנית ובסיסה פרגמאטי ולא אידיאולוגי, לשמש רקע חינוכי לערכי תנועה? האם יכולה תנועה שאימצה, בדיעבד, גישה כלכלית קפיטליסטית, לשמש דוגמה לחינוך לערכי עבודה ושוויון? האם בכוח מנהיגות, שיש בתוכה אישים שאינם חיים על־פי ערכי תנועת העבודה, לשמש דוגמא חינוכית למתחנכים על ערכי תנועת העבודה הקלאסית? ומה הם הערכים היהודיים של תנועת העבודה? האם יכולה היא לדבר נגד התבוללות ולבוא בברית עם התנועה הרפורמית, בלי להסתייג מרבניה המשיאים זוגות מעורבים? האם יכולה תנועה לריגול במאבק נגד התבוללות בלי להקים, זה הזה, ולו בית ספר יהודי אחד בגולה? האם בכוחה של תנועת העבודה לחנך כיום לחלוציות, כאשר האתגר אשר היא מציגה בתחום ההגשמה הנו הקמת יישוב קיבוצי אחד בשנה? כלום זה כוחה של תנועה המאגדת בתוכה מגשימים משורות הנוער העובד והלומד, בני הקיבוצים ולתק"ם כ־150 קיבוצים ויותר, מחנות העולים והמושבים?

אין שורות אלו נכתבות לשם קטגור. אני מלווה בדאגה מרובה את חולשתן של תנועות הנוער והמערכת החינוכית הלאומית, שאינה דווקא־חילונית. לא רק אנשיה, אלא כל מי שגורל עם ישראל, מדינת ישראל וארץ ישראל נוגעים לליבו, דואג על אי עמידתה בפני תופעת ה„ירידה" והפסקנות בצרכת הדרך הציונית, המעמיקה בקרב חוגים רבים בני הקבוצה, כולל בני הקיבוצים שהיו בעבר חוד היצירה החלוצית בארץ. אם מבקשת תנועת העבודה להתגבר על המשבר שבו היא נתונה, היא חייבת ראשית לכל להגדיר מה הם ערכי תנועת העבודה בשנות ה־80 וה־90. בלעדי זאת ספק רב אם יעלה בידה להרשם. עליה להתנער מסיסמאות העבר, שגם אם רב היה כוחן בשעתן, שוב אין בכוחן למשוך נוער כיום. לשמור זאת, בדק בית רציני ויסודי בתנועת העבודה, תוך הצבת אתגרים לבני הנוער, שאינם מצטמצמים בתחום ההתיישבות בלבד, אין ספק שבכוחם להעלות את תנועת העבודה מחדש על־דרך המלך.

(הכותב הוא מאנשי תנועת „בני עקיבא", כיום חבר ממשלת ישראל).

חלקת אי־אלוהים הקטנה שלי

מאת אברהם שרון

אינני מאמין באלוהים. בין אי־אמונתי בו לבין קיומו או אי־קיומו אין ולא כלום. אי־אמונתי אינה מעלה ואינה מורידה דבר.

אני בוחר לא להסביר את כל מה שאיני יודע או איני מבין בקיומו של אל עליון כל־יכול וכל יודע.

אני בוחר לא ליחס את כל מה שאין לו הסבר בטבע לקיומו של כוח אשר מעבר לטבע ומעליו. אינני מאמין באלוהים משום שאני מאמין, שהאדם אחראי לבחירתו וכל חייו הם שורה של נביעות מן הבחירה שלו. אני מאמין, כי מה שמכונה גורל אינו אלא אופן הפעולה של הטבע והשפעתו על האדם. אני מאמין שבחירה פירושה אחריות. אני מאמין שאחריות פירושה קבלת האדם את עצמו כמי שמעשיו או העדרם משפיעים עליו השפעה ישירה, כמעט בלעדית, עליו עצמו. הוא לבדו ואין זולתו.

אינני מאמין בהשגחה פנימית, בהעזה, בזהירות, במה שיורם קניוק נוהג לצטט מפי אמרסון „האדם הוא אל בחורבותיו". אני מאמין שרק האדם בונה ביתו ומחריבו ורק הוא בעל הבית היחיד. אני מאמין שהדת היא פולחן חרוץ של נרפות. טקס נלהב של עצלות, משחק מכור שתוצאותיו ידועות מראש, ודומה סכרה שאין בטיפותיה חיים אמיתיים, אין גירויים, אין הפתעות אלא תחליפים, תשובות ערוכות לפרטיהן. אני מאמין שהחיים אינם שולחן ערוך אלא כיור מלא כלים מלוכלכים. אני מאמין שטעמם, יופיים וריגושיהם של החיים אינו בהימנעות כפויה מן הזוהמה אלא בפעולת הניקוי, בהשתתפות במלאכת העריכה, באריסטוג הארוחה לפי כלליה המחמירים של ההלכה, בתיאבון בריא, בשטיפת הכלים ובהשבתם למקומם, עד לארוחה הבאה.

אני מאמין שצמיחה אמיתית עשויה להתרחש על־פי מה שנקרא ניסוי וטעיה: היכולת ללמוד מן השגיאות, להעז ולקום מן ההריסות, למחות את האבק, להישטף, לשוב ולבנות – זו המתכונת הטובה ללימוד מלאכת הבניה.

אני מאמין בחשיבותם של קווים מנחים, לא של הוראה מחייבת. אני מאמין, שבמקום שאדם אומר אלוהים הוא מפסיק לחפש, לשאול, לשאוף. הוא נבלם. אני מאמין, שחיוב אדם בקיום מצווה מפחית מכל שיעוריה, ממשמעותה העמוקה, מתועלתה, מיופיה, מריבוי פניה, מהיותה נובעת מן הלב. החיוב הופך אותה למכאנית. הוא מקפיא אותה. אני מאמין שאדם בוחר את משקל הדברים שהוא סוחב על עצמו. הוא בוחר אם לשאת אותם כצלב, כחד, כעקבות, כגורל או כעפיפון, כקול קורא, כפסיעה של פילוס דרך, כאור.

אני מאמין, שאי־ההתחייבות של אדם כלפי עצמו היא הפקרת־עצמו לשרירות־לבה האוורירי, ההוזי, של ישות חומקת, נעלמת, לא מוכחת, אלוהים שמה.

אני מאמין, שאי־האמונה מחייבת כוחות, נימוקים ואמונה בהעדר האמונה לא פחות מאשר האמונה בקיומה. אני מאמין, שעל טעם ועל ריח אפשר וצריך לשוחח. איש בהשקפתו יחיה ואפשר שבין שתי הגדרות, הרחוקות עד להפליג, המפרידות בין המאמין באלוהים לבין הלא־מאמין בו, רובץ ים גדול, סוער ואפל, אבל חובתם של כולם היא לרדת אל קו המים, ללמוד את מצולותיהם, לא להירתע מבועות הדגים ומשתיקתם, להיוודע אל העולם התת־מימי, להסתגל אל זרמיו ולשלוח מפרש אל האופק. להאמין. לרצות להגיע אל החוף אשר מנגד ולו רק כדי להגיע, לגעת, למשש, להגיד: הייתי, ראיתי, תהיתי.

אני מאמין שאיש בחופו, איש לפי מידותיו – כולם כים אחד.

בואו לא נטבע.

(הכותב הוא חבר קיבוץ רשפים)

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה, התשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מעמדו האישי או הורות, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. המפרסמים צפויים לעונש על פי החוק.

דירות

וילות ובתים

מכליות ומשקים

דירות למכירה 3–3½ חדרים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

שכון

דירות למכירה 1–1½ חדרים

תל־אביב

בת ים

חולון–בת ים

בשיכון ל' דירות לאיכלוס מיידי 5 חדרים, רח' לוי־אשכול 40; לפרטים: חברת "אביב" (26178) 03-7512203

בפתח־תקוה דירות ל' איכלוס מיידי 4 חדרים ברח' ועשילד 18 — 20 לפרטים: חברת "אביב" (26203) 03-7512203

מושב חדש בעמק הירדן זכרון־יעקב "הגבעה" דו"ל קוטג' דו־משפחתי על כ־400 מ"ר קרקע החל מ־83,950$ מתאים גם למשקיעים ולגמלאים מיידי; דו"ל ו־4 חדרים ראשי נים "בדמי" בע"מ. 03-295966-7 באתר הבניה 06-396817 (21061)

דירות מרוהטות

דירות בבתי מלון

דרוש

חדרים מרוהטים

עסקים

מחסנים

חנויות

משרדים

שלושה מרווחות 84 מ"ר חדשה מיידית בגבעת־שמואל 03-727216 (20901)

להשכרה בבית מגדלור ביהודה אלבה שטחים בגודל החל מ־100 365 מטר, טלפונים, מיזוג אויר, שטיחים, ארונות קיר, חניון צמוד, חלוקה לחדרים לפי דרישה 03-630440-1-2 (26255)

דירות להשכרה

ביקוש דירות

דירות בשכ"ח

מבני תעשיה

מגרשים

הצעות עבודה

ל"א.ו.ת" דרושים צעירים: 1. מנהל משמרת 2. עוזר למנהל. השכלה תיכונית, רקע טכני. (21011) 03-203052-3

מנהל למחלקת יבוא, יצוא למפעל גדול באלקטרוניקה. ניסיון בעמילות מכס, ניסוח ותכתובת באנגלית. "א.ו.ת" 03-203052-3 (21028)

טכנאית רנטגן לביצוע מ־מוגרפיה בעלת נסיון. טלפון 03-708143 (20729)

לשיווקי במה דרושים עובדי במה ואירועים עדיפות לבעלי רשיון ג' (20993) 03-267903

לחברת קוסמטיקה דרושות דיילות יופי מעל גיל 30 בעלות נסיון לעבודה באזור המרכז. +בתניה להתקשר מיום ד' מהשעה 09.00 255763 (26153) 218474

מעונין בהשלמת הכנסה? אנו מציעים עיסוק ועניין באזור מגוריך ובשעות הפנאי. מתאים לתושבי כל הערים בארץ בצפון 04-660575 במרכז 03-812181 בירושלים 02-246044 בדרום (24172) 057-72039

מלגזן (רשיון נהיגה)+ נסיון, לעבודה ממושכת. הסעות+ ארוחות שכר גבוה. "תיגבור" (20490) 03-296846

את/ה מתחרוקוה אם הנך שאפתן/ית אוהב/ת כסף וכמובן אכפת לך להנות מסיפוק ממקום עבודה מסודר, התקשר/י לאבי טלפון. (20478) 03-914258

דרוש/ה עובד/ת למעבדת צילום בפ"ת עם נסיון (24143) 03-905593

לדפוס אופסט של דודשים עוזרי מדפיסים למכונות הידלברג ובחורים אחרי צבא תנאים טובים 335370 ,339293 (20883)

בוגרי ביה"ס מקצועי לאחר צבא לעבודה מיידית מעניינת 03-282487 (24128)

למפעל תבשותים במרכז דרושות עובדות ייצור מקצועיות ומתלמדות 03-701244 (20454)

מלגזן מנוסה +רישיון למלגזנות לעבודה מיידית 03-282487 (24109)

פועלים/ות סטודנטים, פנסיונרים, נערים לעבודה זמנית ומיידית 03-280078 "א.ו.ת" (22354)

"100. ש"ח ליומו הכנסה קבועה!! לפתוח לצעירים/ות ל.ד.ר דיזנגוף (20845) 117.

פקידים/ות

לקרוסל קניון–אילון דרושה פקידה להנהלת חשבונות +ידע במחשב 03-790977 (26123) 03-791190

"1200. ש"ח לחודש!! משכורת קבועה!! לצעירים/ות "עידנים" הנגב 4 התנהמרכזית ת"א. (20839)

מאבטחים חסונים, החל מ"1.80 לארועים לא שגרתיים. 03-441591 (21103)

לפרוייקט רווחי לקראת הפסח דרושים סוכנים בעלי כושר שכנוע להפצת של חומרי נקוי מבית לבית רכב הכרחי רווחים נאים למתאימים במאוד 03-5514714, (21098) 03-5516912

מזכירה +עיבוד תמלילים (וורדמיל) 16.00—8.00 שכון בבלי (24186) 03-5461814

ל"קידום" מבוגרי רכב +פותחים מקצועיים בשכר גבוהה 03-222874 (20810)

מזכירה מנוסה לעבודה דינמית ומגוונת אנגלית+ הדפסה חובה (24164) 03-297324

דיילות נאות למכירות במחלקת הקוסמטיקה לאזורים: ראשל"צ, חולון, נתניה ופ"ת. (20806) 03-240207-8

"52. ש"ח לשעה!! "ניילי" רקאנטי 9 רמת־אביב ג' מ־9:00 עד 14:00. (20770)

מאבטחים חסונים, החל מ"1.80 לארועים לא שגרתיים 03-441591 (21054)

המשך לוח בעמוד 13

هكذا من الأصل

مكان الأصل

זעקי ארץ כבולה

מאת אריה בן־שמחה

ארץ גדולה, מבורכת בכל מה שהטבע מסוגל לברך ולהתברך בו, ממכרות הזהב, היהלומים, הפחם, האבץ והברזל שבמדינת טרנסוואל לשדות הדגן וכרמי היין של מדינת כף התקווה הטובה; ממישורי המרעה של הקארו לתלולות האדומים של הקלהרי; מהסוואנות של מדינת נטל ליערות של הדרקנסברג. נושקת ממערב לזרמי האוקיאנוס האטלנטי הקרים, השורצים דגה לרוב, ולזרמי האוקיאנוס ההודי ממזרח, ומשופעת בחופי רחצה יפהפיים. ארץ גדולה ואומללה, אסורה וכבולה בכבלי העבר של האבות המתנחלים, של דעות קדומות ואדוקות מזה ומסורות פרא ותרבות שבטים אפריקאיים מזה.

בכיכר הכנסיה, הכיכר המרכזית בפרטוריה, עומד פסלו של פאול קרוגר הזקן, עטור בצילינדר ובאבנט הנשיא, מבטו מהורהר מתחת לגבותיו העבותות, ספק מסתכל בכיכר שלפניו, בכושים הרבים השרועים בצל העצים, ספק מנסה לחזות עתיד למדינה ששיחרר בדם וביסורים מכבלי האימפריה הבריטית.

גם בעיני הברונזה של אחד הבורים המזוקנים, המחזיקים ברובים והמקיפים את הזקן, אפשר לראות את סימן־השאלה. שלושת האחרים נחרצים, האחד ידו על ההדק, השני הולך כדור מתגורו וגם השלישי מוכן להמשיך ולהלחם כשגבו לאנדרטת הגרניט, כשם שאבותיו נלחמו בשלטון האנגלי, בשבטי הזולו והאוקסה ובאיתני הטבע העריכים אך האכזריים של ארץ הקארו והטרנסוואל.

גם היום, בעת הנסיעות הארוכות, בכל מפגש ליד בירות הגחלים של הצלי, הוא הבריי המסורתי, עם כוסות היין והבירה, תפגוש את צאצאיהם של הבורים והאנגלים מתווכחים ומנסים ללבן ביניהם את דרכם אל העתיד. רובם יודעים שעל האפרטהייד אבד כלח, אך איש מהם אינו מוכן לחיות בחסות שלטון הרוב של השחורים. ארבעה מיליון לבנים לעומת עשרים מיליון כושים, מיעוט, שלדעתם אין ספק שגורלו ייחרץ אם יעביר את השלטון לרוב הכושי, הנשלט עכשיו על־ידי מפלגת הקונגרס האפריקאי הקיצונית. כולם טוענים שדמוקראטיה אמיתית, או כפי שהם מכנים שיטת "איש אחד – קול אחד", תהפוך את מדינת דרום־אפריקה לזימבאבווה שניה, ששליט בה רודן שיחסו ללבן כיחסו לשחור, שאינו בן שבטו, יחס שאינו מצטיין בהומאניזם ובאהבת הזולת.

בטלוויזיה מקרינים את הסידרה ההיסטורית על "שאקה־זולו" מלך עם הזולו, בן בלתי־חוקי של אחד מראשי השבטים, שבתחילת המאה הקודמת השתלט באכזריות איומה על עם הזולו. הוא נקם בדם את עלבון אמו, שגורשה משבטה, ניהל סדרת מלחמות עם כל השבטים שהקיפו את ארצו, וגירשם מאדמתם לאחר שטבח בהם באלפיהם. האגדה מספרת שעם מות אמו הרג שבעת־אלפים מבני שבטו, אשר לדעתו לא הראו סימני אבל אמיתיים על מות הגבירה.

קרוב לוודאי שהסרט, בכיכובם של שחקנים שחורים מבני הזולו והשבטים האחרים, המשחזר את מנהגי השבטים ומסורותיהם במאה הקודמת, מכוון להעביר מסר מסויים לעולם המערבי והוא – שמספר השחורים שנרצחו ושועבדו על־ידי בני גזעם רב ממספר אלה ששועבדו על־ידי הלבנים. אבל הזמן החולף הותיר את מלחמות הקיום של הזולו, האנגלים והבורים בספרי ההיסטוריה, באנדרטאות ובסרטי הטלוויזיה. ההווה משמעותו ערי הפחונים והבקתות, המשתרעות בשולי הערים, שם חיים הלבנים בווילות יפהפיות, מוקפות בגנים ובחורשות. מהמטוס רואים את בריכות־השחיה בכל חצר בפרברים. בערי השחורים יש ברז מים ברחוב לכל כמה בתים. ואף־על־פי־כן, במלון שלושת הכוכבים שבו אתה שוהה, מוקף בעובדים שחורים, תמצא אורחים כושים ואף במסעדות היוקרה תראה אותם, לעיתים אף בחברת לבנים. בשיחות עם כמה מהם תשמע צלילים מוכרים. הם רוצים לעבוד, ללמוד ולבלות, הפוליטיקה רחוקה מהם הלאה. מהלבנים תשמע על טרור פראי, נסול כל מעצורים, בערי השחורים, המאלץ את ההמונים, המוכנים לפשרה, להצטרף לאלה הדורשים פתרון מיידי וקיצוני. עם זאת, כשידיות האוטובוסים בפרטוריה ובכמה ערים אחרות, האפרטהייד חי וקיים.

בחוק ההיסטוריה הוא שדווקא מארץ הזולו, ארץ הלוחמים הגאים והאכזריים, יצאה הקריאה לפשרה. מנהיגיהם, הבוטחים בנאמנות בני שבטם, מוכנים לשקול פתרונות זמניים, שיאפשרו התפתחות לקראת דמוקראטיה, ומביאים בחשבון שפתרונות רדיקאליים עלולים להביא להתפוצצות. ובינתיים רוחשות ערי הכושים שנאה ומרי, בתים מוצתים בלילה על יושביהם. אנשים נעלמים ואיש אינו יודע לאן ומהארצות השכנות חודרים לוחמי הגרילה, טומנים מוקשים ומציתים בתים. באמצעי־התקשורת לא תמצא שום הד למתרחש בערי הכושים. חוקי הצנזורה, חלק מחוקי החירום, שכפו השלטונות על התקשורת, אינם מאפשרים להעביר ידיעות על הרוחש מחוץ לאזורי המושב של הלבנים.

בכל עיתון בשפה האנגלית מופיעה בעמוד הראשון מודעה, המודיעה שהעיתון יצא לאור בכפיפות לחוקי הצנזורה. ללמדך שיש דברים שהעורכים היו רוצים לומר, אך הדבר נאסר עליהם. ברוב העיתונים באפריקנרית אין המודעה מופיעה, ללמדך שלב העורכים שלם עם חוקי החירום. בביתו הכפרי של פילדמארשל יאן סמאטס, שליד פריטוריה, מעטים מאוד המבקרים. התותח ממלחמת הבורים וממלחמת־העולם השניה עומדים דוממים. מלחמות הלבנים בלבנים נגמרו בדרום־אפריקה; מלחמת השחורים בלבנים עדיין נמשכת. וכמו בכל מלחמות האנוש עומד האיש שבא מארץ רחוקה, שאינו כבול בשלשלאות של מסורות העבר ופחדי העתיד (לפחות כשמדובר בארץ לא לו), ושואל את עצמו: האם יגבר השכל על הרגש? האם ישכילו בני האדם לחפש פתרון שאין משמעותו שפך דם וסבל או שמא אלה הם חוקיה האכזריים של ההיסטוריה, וכל שינוי חייב להיוולד מתוך דם וכאב?

התושבים ממוצא אנגלי שאתם שוחחתי מאמינים, ששינוי כזה יבוא ללא שפך דם. הם מצביעים על השינוי החברתי באנגליה ומדגישים, שהמרחק בין בן האצולה הבריטי לצמית הכפרי ולבן אשפתות העיר האנגלית במאות ה־17 וה־18 גדול מהמרחק בין הכפרי הבורי לבין משרתו, ועם זאת חל המהפך החברתי באנגליה ללא שפיכות דמים.

האפריקנר אינו אופטימי כל־כך, אם כי גם הוא מודע לאי־נעימות השינוי. הוא טוען שהשינוי יתחולל במשך כמה דורות. אם יכפו עליו את השינוי ללא רצונו, אין ספק שהוא יילחם, ולו גם בגבו אל הקיר. הוא בז לאמריקאים, המנסים לכפות עליו שינוי זה, הוא חורק שיניים ומנסה למצוא דרכים לעקוף את החרם שהטילו עליו המעצמות. הוא טוען שחרם זה הוא חרב פיפיות, מאחר שאין הוא מאפשר לו להשקיע את מה שהיה רוצה להשקיע בחינוך השחורים, ביצירת מקומות ובבניית שיכונים בשבילם. הוא טוען שהאמריקאים משחקים משחק צבוע, מאחר שהחרם עיקרו מניעת יצוא של סחורות דרום־אפריקאיות, המתחרות בתעשיה האמריקאית. הוא מצביע על כך שעיקר החרם הוטל על תעשיית הטקסטיל, אף שכל בר־בי־רב יודע, שרוב העובדים בתעשיה זו הם כושים. הוא מחייך בהנאה כשהוא שומע על חברות אמריקאיות, המתחכמות לחוקי החרם ופותחות סניפים בארצות האפריקאיות הסמוכות. הבדיחה המהלכת היא, שבכמה מהארצות הסמוכות היצוא גדול פי כמה מכושר הייצור.

אתה גם שומע דיבורים על כך שבידי דרום־אפריקה עתודות עצומות ובלעדיות של חומרי־גלם אסטראטגיים, ואם היא תחרם, היא תטיל איסור על יצוא חומרים אלה, אך אתה מפקפק אם כלכלת ארץ זו תהיה מוכנה או מסוגלת לוותר על מקורות נוספים במטבע חוץ. ומטבע חוץ נחוץ למדינה זו, כי עד היום זו מדינת מחצבים וחקלאות, שעיקר יצואה חומרי־גלם ומוצרי מזון. התעשיה אינה מסוגלת לספק את כל דרישות האוכלוסיה הלבנה, החיה על רמת־חיים מערבית גבוהה.

וכאן טמון עוקץ הבעיה: מחד גיסא, רמת החיים הגבוהה הזו בנויה לא במעט על כוח העבודה הזול שמספקת האוכלוסיה השחורה. מאידך, אין כל אפשרות להתקדם לקראת מדינה בעלת משטר שוויוני יותר, אלא אם כן תחול עליה משמעותית ברמת־החיים (קרי: החינוך, השירותים וההכנסה) של האוכלוסיה הזו. חרם כלכלי יקטין ללא ספק את המשאבים העומדים לרשות המדינה להשקיע ברווחת התושבים, אולם מצד שני עשוי חרם כזה לדרבן את המדינה להקים תעשיות מקומיות, שיענו על צרכיה, דבר שעשוי לפתור, למשל, את בעיית האבטלה הפושה בערי השחורים והיא גורם לא קטן בתסיסה החברתית. בהיעדר השקעות חוץ, חייב צעד זה לבוא על חשבון רמת־חיים והוצאות המדינה, והמגזר היחיד היכול כיום להוריד את רמת חייו הוא המגזר הלבן.

האם מוכנים נכדי הבורים, הקולוניאליסטים הבריטים והמהגרים שמקרוב באו וחיפשו כאן ארץ מעדנים, להוריד את רמת־חייהם כדי לעמוד בחרם הכלכלי ואפילו להעלות את רמת־חייהם של שותפיהם השחורים לפינת אפריקה זו? זו אחת השאלות שעליה יכולים לענות בבטחון רק בדיעבד. התפתחויות היסטוריות הן פסיפס כה מורכב ומתוסבך של משקעי העבר, של משוגות ההווה ושל משובות העתיד, שמוטב לו, למנסה לתהות על העתיד, להשאיר את ההחלטה בידי המזל או הגורל. אם ישחק לה מזלה של מדינה זו, הרי יקומו לה אותם מנהיגים בעלי כושר צפייה לעתיד, שיצליחו לשכנע את עמם לעשות את המאמץ הלאומי העליון ולבנות, על חשבון רמת־החיים הגבוהה, עתיד טוב יותר לנכדיהם ולניניהם; אם לא ישחק לה המזל, ימשיך המיעוט הלבן להתפנק בבתיו המרווחים, על שולחנותיו הדשנים, שקוע בהווה בלי עתיד.

הישראלי, שמנסה קצת להחכים על חשבון נסיונם של אחרים, לא יכול שלא לראות צד שווה בין הבקתות האומללות שבפרברי השחורים לבקתות במחנות הפליטים ברצועת עזה וביהודה ושומרון,והוא מתחזק בדעתו, שאם יכול להיות מעוות היסטורי שיוכל לתקן, יהיה זה המעוות של סיפוח השטחים והנצחת התופעה של עם כובשים ומתנחלים המושל בעם ילידים, נחותים מבחינה חברתית וכלכלית. ישראלי כזה שוקל בדעתו, אם לא היה כדאי להציע סיור לימודים במבוך הדרום־אפריקאי לכל אלה שהחזון האלוהי של ארץ־ישראל השלמה מפעם בליבם ומרטיט את קולם. אולם דא עקא, גם הבורים הקיצוניים רואים בשלטון הלבן על השחור הוראה ישירה של האלוהים, כתובה בשחור על גבי לבן בכתבי הקודש, ואינם מוכנים לשמוע על פתרון הגיוני. אין ספק שגם גוש־אמונים ו"התחיה" של הקב"ה יתרץ את מעשיו בהוראה ישירה מהכל־יכול. מאחר שזה, בכבודו ובעצמו, אינו מוכן להביע את דעתו במפורש אלא נותן להיסטוריה ללמד אותנו על החלטותיו, אין לנו אלא להתאזר בסבלנות ולחכות מה תאמר זו, גם לגבי בעיות המזרח־התיכון. ובינתיים נצטרך לקוות שמשהו ישאר ושהוא יהיה ניתן לתיקון גם לאחר שההיסטוריה תאמר את דבריה.

שידורים ★ שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 חשבון פשוט ד': חילוק ארוך (כ).
08.40 בלי סודות: חיריק 2.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 בתרגום לערבית: חשבון.
10.10 אנגלית ז'.
10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום.
11.00 צרפתית.
11.15 חשבון ה': המלך ואס.
11.30 גיאוגרפיה ה'־ו': עיר קמה מן החולות (כ).
12.00 טלטקסט עד כאן: "אתמול במשפט דמיאניוק", משדר מיוחד של ערב חדש. שידור חוזר מיום ב' 17.3.87 (כ).
12.25 ספרות: פוקנר.
1.00 מוסיקה, העשרה: המוסיקה בהודו ב'.
1.30 קשת וענן: והגדת לבנך (כ).
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 סרט קולנוע: "הלן קלר, הנס נמשך".
3.55 שביל באמצע שביל בצד: תבל תפן בגליל המערבי (כ).
4.05 רובוטריקים: פרק 16.
4.30 מדינת ישראל נגד ג'ון (איוואן) דמיאניוק – משדר מיוחד של ערב חדש.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

כללית

5.30 "זנב לחרשות".
6.00 "מר בלוודר" – שם הפרק: "שיגעון הריקוד".
6.25 הגיע זמן לשון – אבשלום קור: "נחמקין, הבן של נחמה".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 מקצועות מסוכנים – שם הפרק "צוללן תעשייתי" (תרגום ערבי־עברי).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 "מישהו ממפל בדף" – שם הפרק: "מעגל סגור".
8.30 בלבוטק.
9.00 מבט לחדשות.
9.40 מבט שני.
10.20 "ציפורים מתות בסתר" – סדרת דרמה אמריקאית בת 10 פרקים, עיבוד לטלוויזיה של הרומאן המצליח של קולין מקאלוג. במרכז העלילה עומדת דמותו של הכומר השאפתן ראלף דה־בריקאסאר, הנקרע בין אמונתו ורצונו לטפס ולעלות בשלבי סולם הכמורה לבין אהבתו למגי – שאליה התוודע בפעם הראשונה בהיותה ילדה בת 10. הסיפור מתרחש באוסטרליה. ראשיתו בשנת 1900, והוא הולך ומתפתח לסאגה משפחתית סוערת שבה נפרשים יחסיו של הכומר דה־בריקאסאר עם מגי ובני משפחתה עשרות שנים: את הכומר משחק ריצ'ארד צ'מברליין. פרק ראשון: מרי קארסון, אשה עשירה ורבת עוצמה, בעלת אחוזה חוות בקר, בעיירה ששמה דרוגידה, מתאהבת בכומר של הכנסיה המקומית האב ראלף דה־בריקאסאר, הצעיר ממנה בהרבה שנים. כאמצעי פיתוי, מתוך הכרה בשאפתנותו, היא רומזת לו, שהיא עשויה להוריש את רכושה הרב לכנסיה שבו הוא משרת. הכומר אינו נענה לחיזוריה. בנקמה, היא מזמינה את אחיה ובני משפחתו דלי האמצעים מניו־זילאנד לבוא להתגורר באחוזתה ולעבוד בה, בהנחה שהם יהיו יורשי רכושה. האב ראלף מוקסם מיד מבת־אחיה הצעירה, מגי בת ה־10. לצדו של ריצ'ארד צ'מברליין משחקים ברברה סטנוויק, מרי קארסון, סידני פאני, מגי הילדה, ראשל וורד, מגי כאשה צעירה. האב פאר קלידי, ריצ'ארד קיליי, הבנים לבית קלירי: ברט קאלן, סטיפן בורנס וידל פט רסון ואחרים. במאי הסדרה דאריל דיוק. המוסיקה מאת הנרי מנצ'יני.
11.20 "בני הזיל".
11.50 "פסוקו של סקופוס" – מבט אל הרחוב. חדשות הלילה.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – קורלי: וריאציות על נושא "לה פוליה" בסול מינור אופוס 5 מס' 12 (פ. בריכן/א. בילסמה/ג. לאונהרדט); תומס אוגוסטין ארן: פתיחה מס' 8 בסול מינור (אקדמיה למוסיקה עתיקה/כ. הוגווד); היידן: קונצ'רטו לצ'לו ותזמורת ברה מג'ור (ע. הרנוי/תז. קמרית של סיינט־ג'ון סמית'ס/פ. רובינסון); שוברט: שמיניה לכלי־קשת וכלי נשיפה (רביעיית קליבלנד וידידיהם).
09.00 קונצ'רט בוקר – וילה לובוס: 5 פרלודים (ג'. וויליאמס, גיטרה); פולנק: קונצ'רטו ברה מינור לשני פסנתרים ותז. (ג. טואקיני + ב. רינגייסן/תז. פילה. של מונטה קרלו/ג'. פרטר); מנדלסון: רביעיית פסנתר אופוס 1 בדו מינור (טריו גבל – ברלין + חיים טרלוביבסקי, ויולה); בראהמס: שבעה שירים א־קפלה אופוס 62 (מקה. קמרית של שטוקהולם/א. אריקסון); פרוקופייב: קטעים נבחרים מתוך מוסיקה לבלט "רומיאו ויוליה" אופוס 64 (תז. פילהרמונית של לונדון/ג'. פריטצ'ארד).
12.00 מן הסדרה – עמנואל גרובר, צ'לו/מיכאל בוגוסלבסקי, פסנתר. באך: סונטה בסול מינור; שניטקה: סונטה לצ'לו ולפסנתר; שומאן: 2 קטעים בסגנון עממי.
15.00 מוסיקה צעירה.
16.00 אתנחתא (ס.ת.א.) – רביעיית תל־אביב: י. סל: רביעייה מס' 1; מוצרט: רביעייה בסי במול מג'ור, ק' 458 ("הציד"); ברטוק: רביעייה מס' 1 אופוס 70.
17.30 קולות – שנסונים של קלמנט דז'נקן – עם זמרי אנסמבל קלמנט דז'נקן.
18.00 ממדף התקליטיה.
19.00 פניני אופרה – לקט מתוך אופרות של פונקיאלי, פוצ'יני, ג'ורדנו, צ'ילאה ורדי – מפי הזמר יוסי ביירלינג/מקהלות מתוך "פאוסט" של גונו, "בוקר" ו"אותלו" מאת ורדי מפי מקהלת רוברט שו ועוד.
20.05 אינטרלוד – רגע מוסיקלי.
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו – התזמורת הפילהרמונית הישראלית מנצח: אליהו ענבל/סולנים: אנטוניו מנסס, צ'לו וג'ואן רוג'רס, סופראן – פרטים: שומאן: קונצ'רטו לתזמורת כלי קשת; שומאן: קונצ'רטו בלה מינור לצ'לו ותזמורת אופוס 129; מאהלר: סימפוניה רביעית בסול מג'ור.
22.30 ג'ז קלסי.
23.00 מחוזי יצירות – מנדלסון: שירים ללא מלים.

רשת א'

08.27 משפט דמיאניוק – שידור חי מ"בנייני האומה" בירושלים.
15.27 השכלה ודעת לכל – "תכנון המשפחה" – הפעם: "אמצעי מניעה".
15.57 משפט דמיאניוק – שידור חי מ"בנייני האומה" בירושלים.
19.05 שעור בתלמוד – מפי הרב שבתאי סבתו הפעם: מסכת "ברכות".
22.05 [illegible]

רשת ב'

14.06 לראות או לא לראות – יומן חדשות לתרבות ולאמנות.

18.06 אצבע על הדופק – ענייני בריאות ורפואה.
19.35 עולם חדש – ענייני האדם והסביבה.
20.05 פרקי חזנות "בבקשה" – סומר שיר.
22.05 עוד מעט אחת – תכניות בשידור חוזר הפעם: "אויר זה שאנו נושמים" – על בעיות זיהום אויר.
23.05 ספר ראשון – ויכוחים מגמתיים בהשתתפות המאזינים.

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת.
21.05 ארזים עתיק – שירים שלא נס ליחם.
23.05 פניני ג'ז.

גלי צה"ל

16.05 841 נוסע צפונה צפונה – רומנטיקה מאת איתמר לוי (ש.ח).
16.15 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שפה קלה על כלכלה.
19.05 שירים מכאן.
19.05 רדיו רדיו F.M
19.50 תיק פלילי 373/86 – מדינת ישראל נגד ג'ון איוואן דמיאניוק – יומן מיוחד לסיקור אירועי המשפט.
20.05 האזין מיוחד עם יוסי פלד אלוף פיקוד צפון (ש.ח).
20.05 סבבבבבים F.M
20.40 שירי להקות צבאיות.
20.55 פינה חמה ללבבי.
21.30 אוניברסיטה משודרת: "שלוש עשרה שיחות על [illegible]" – "הבעל הנצחי" של דוסטוייבסקי.
23.05 קול הג'ז הזה F.M
23.55 שיחת חצות – עם שמואל בונר ראש המכון לחקר בריאות הסביבה.

סרטים

■ תל־אביב
אסתר: שוכר במשרה חלקית 5, 7.15, 9.40
אורלי: סגור לרגל שיפוצים סרט הפתיחה: ילדים הורגים לאלוהים
בית ליסין: קומדיה סקסית בליל קיץ 11.15
בן־יהודה: ניפגש בחוף 4.30, 7.15, 9.30
גורדון: סיגליות הן כחולות 7.15, 9.40
גת: ג'ק פלאש המקפץ 5, 7.15, 9.40
דיזנגוף 1: שיחות מלוכלכות 7.15, 11.00, 1.30, 4.45
דיזנגוף 2: זכרונות אהבה מפירנצה 11, 1.30, 4.45 / מונה ליזה 7.15, 9.40
דיזנגוף 3: המשימה 7.15, 9.40, 11.00, 1.30, 4.45
דקל: קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
הדייבאיף: ניפגש בחוף 7.30 / כלא הנשים 9.30 / חצות – סקס
הוד: כוחו מתבגר 4.30, 7.15, 9.30
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): שבוע קיץ 4.30, 7.15, 9.30
חן 1: צבע הכסף 4.45, 7.15, 9.45
חן 2: גדשוע אתמול היום 7.30, 9.45
חן 3: אל תקרא לי לבן 5, 7.35, 9.45
חן 4: מלקולם 11, 2.30, 5, 7.30, 9.40
חן 5: הסיפה נקיבה 11, 2.30, 5.00, 7.30, 9.40
לב 1: מפרץ מוסקיטו 2, 5, 7.15, 9.40
לב 2: קיץ 2, 5, 7.40, 9.40
לב 3: בחור כ' 2, 5, 7.30, 9.40
לב 4: הקשר הגרגרי 2, 5, 7.30, 9.40
לימור: שכרון חושים 7.15, 9.30
מוזיאון הגיא: שואה חלק א' 1.00
מגדלי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: חורה לנעורים 7.15, 9.30
סינמה "לשעבר אלכסנדר": הבעיה השלישית שלי 5, 7.30, 9.40
סינמה 1: האוצר בארץ האש 7.15, 9.30, 4.30
סינמה 2: חנה ואחיותיה 7.15, 9.30, 4.30
פאר: ללא רחמים 4.30, 7.15, 9.30
פריז: בכי בלו 11.45, 2, 4, 7, 9.30 / 11.30 בלגל אותה
צפון: סגור לרגל שיפוצים – סרט הפתיחה: שם הורד
שחף: פלאטון 4.15, 7.15, 9.30
תכלת – "מנת־אביב": ואיפה הנדיבות לעזאזל? 7.30, 9.40
תמרה: דקה לחצות 4.30, 7, 9.35
תל־אביב: כלא הנשים 4.30, 7.15, 9.30

■ ירושלים
אדיסון: נערים במלכודת 4.30, 7, 9
אורנע: שוכר במשרה חלקית 9.00, 4.30, 7.00
אוריון 1: קרוקודיל דנדי 4.30, 7, 9
אור 3: ג'ק פלאש המקפץ 4.30, 7, 9
אור 4: סיגליות הן כחולות 4.30, 7, 9
אור 5: מכדה הבה 4.30, 7, 9
אור בית: צבע הכסף 4.15, 6.45, 9.15
בית אגרון: אנשים יפים 4, מסכה 5.45
בינתו שונה לגברי 8.00
הזכרים של אלכס 10.00
חצות – שיער
האולם הקטן בבית האמנות: [illegible]
הבירה: הקשר הגרגרי 7.15, 9.15
כפיר: פלאטון 4.30, 7, 9.15
מיטשל: משחק מסוכן 7, 9
סמדר: סיד ונגסי 7, 9.15
עדן: ניפגש בחוף 4.30, 7, 9
רון: מפרץ מוסקיטו 4.30, 7, 9.15
תיאטרון ירושלים: קיץ 6.45, 9.15

■ חיפה
אורה: פלאטון 4, 6.30, 9.00
אורלי: שבט דב המערות 7, 9.15
אמפיתיאטרון: גינגה איש העם 4.30, 7, 9.15
ארמון: בלגן מאורגן 4.30, 6.45, 9
חן: מלקולם 4.30, 6.45, 9.00
עצמון 1: ניפגש בחוף 4.30, 7, 9.15
עצמון 2: חמים וטעים 4.45, 7.15, 9.30
פאר: קרוקודיל דנדי 4.30, 7, 9.15
קריאתר: אהבה ברידה 4.30, 7, 9.15
רון: כלא הנשים 7.15, 9.30
רב גת 1: צבע הכסף 4.15, 6.45, 9.15
רב גת 2: אל תקרא לי לבן 4.15, 6.45, 9.15

■ קריות חיפה
ספיר: להתחתן עבית 7, 9.15
סביון: אל תקרא לי לבן 7, 9.15
אורדע: ניפגש בחוף 7, 9.15
בית העם: מכבסה יפהפיה שלי 7, 9.15
הזוכה: חורה לנעורים 7, 9.15
ניצן: האוצר בארץ האש 7, 9.15

■ אשדוד
אסתר: האוצר בארץ האש 7.15, 9.30
אשדור: –

■ אשקלון
אסתר: מונה ליזה 7.30 – 9.30
מאור: פלטגריים II 7.30, 9.30
רחל: קקה קולה קיד 7.30, 9.30

■ באר־שבע
חן: מרוץ ארס 4.30, 7.30, 9.30

■ הרצליה ורמת השרון
דורה: בובה 4.30, 7.15, 9.30
מלון דניאל: אודיטוריום: מסע אל האושר 7.30, 9.15
כוכב: רונה פלוד נשואה לשניים 9.30
קרני: מבוכה אחר 4.30
היחפן מבוורלי הילס 7.00

■ עפולה
מיטוסוסן: אקוס 8.30

■ חולון, בת ים
ארמון: שודדי השוקים 7.15, 9.30
הצגה יומית לפנסיונרים – דוניה 4.30
מגדל: צבע הכסף 7.15, 9.40
כוכבים קריית שרת: 7.00 שואה חלק א'

סבוי: פלאטון 4.30, 7, 9.30
ריצה: ניפגש בחוף 7.15, 9.30
עצמאות: חורה לנעורים 4.30, 7.15, 9.30
אורנים: ניפגש בחוף 7.15, 9.30

■ טבריה
אביב: תקלה מופלאה 7.15, 9.15

■ כפר־סבא, רעננה
עמל: הגבל הבורמזי 7, 9.15
חן: חורה לנעורים 7, 9.15
אורות: הניגה האמריקאי II 7.15, 9.30

■ לוד, רמלה
אורלי: סגור
בית ויצו: המועמים ולא מסובכים 9.15, 7.15
אורן: הניגה האמריקאי II 7.30, 9.30, 5.00

■ נהריה ועכו
הוד: היחפן מבוורלי הילס 6.45, 9
רון: בובה 6.45, 9
אורישתיים: –

■ נתניה
סמדרה: זכרונות אהבה מפירנצה 9.15, 7 שישבט מחר 5
אסתר: האוצר בארץ האש 7, 9.15
שרון: ניפגש בחוף 5.00, 7.00, 9.15

■ פתח־תקווה
שלום: ניפגש בחוף 7.15, 9.30
היכל 1: כלא הנשים 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2: האוצר בארץ האש 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3: פלאטון 4.15, 7, 9.30

■ ראשון־לציון ורחובות
ג.ג. רון 1: קרוקודיל דנדי 4.30, 7.15, 9.30
ג.ג. רון 2: ניפגש בחוף 4.30, 7.15, 9.30
נעמה: מונה ליזה 7.00, 9.15
ראשון: שירת המקולה 7, 9.15
בית העם: נערים במלכודת 7.15, 9.15
הורה: חורה לנעורים 7.15
רק בין חברים 9.15
חן: ניפגש בחוף 6.30, 8.15, 9.15
ארמוגיס: צבע הכסף 4.30, 7.00, 9.40
ארמון: שוכר במשרה חלקית 7.15, 9.40
לילי: פלאטון 7.15, 9.30
הדר: כלא הנשים 4.30, 7.15, 9.30
רב בן 1: אל תקרא לי לבן 5, 7.30, 9.45
רב בן 2: ג'ק פלאש המקפץ 5, 7.25, 9.45
רב בן 3: כולם נפלו על הראש 5.00, 7.20, 9.45
רב בן 4: גדשוע אתמול היום 5, 7.10, 9.40
שביט: קטיפה כחולה 7.15, 9.30

■ קרית אונו
מרכז קהילתי: הרומן של אתמול בלילה 8

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר ב דבר ראשון בבוקר

לוגיק בע"מ
דורשה
מזכירה עצמאית
★ שליטה בעברית ובאנגלית כולל הדפסות
★ ניסיון בניהול משרד חובה
מקום העבודה ת"א
נא לפנות בכתב־יד ובפירוט מירבי של השכלה וניסיון בעבודה. לוגיק בע"מ רחוב קרליבך 29 ת"א 67132 טל: 03־288186. לציין "עבור מזכירה".

למלון פרק תל־אביב
דרוש
איש אחזקה
עם נסיון
בעבודה במלון.
03/651551.

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה, התשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור למעביד לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה המוצעת. המפרסמים נדרשים לנהוג על פי החוק.

THE CARLTON HOTEL
TEL AVIV
למלון קרלטון
★ קופאי בעל נסיון במלון 5 כוכבים למשמרת לילה בלבד.
★ בל בוייס למשרה מלאה אנגלית טובה חובה.
★ מרכזנית למשמרת לילה בלבד.
★ חדרניות
★ מפקחות קומה נסיון בבית מלון – חובה
לטלפן לשם קביעת ראיון 03־201467

למשרד נסיעות
ממסה רחובות
דרוש/ה
מורשה/מומחה
08־455479

המועצה האזורית מטה יהודה
רח' אהליאב 29 רוממה, ירושלים
דרושים
לשנה"ל תשמ"ז
לבי"ס הרי יהודה
6 שנתי ז'־י"ב
מורה — ממלאת מקום לביולוגיה – במשרה מלאה – לחט"ב ולתיכון.
מורה — ממלאת מקום לחינוך מיוחד – במשרה מלאה – לכיתה ז'.
בדבר פרטים לפנות להנהלת ביה"ס הרי יהודה דואר־נע
הרי יהודה טלפון: 02־342391

דרושות
סוכנות
מכל חלקי הארץ
להפצת חומרים דנטליים בין מרפאות שיניים. 053־349285

קופת חולים מאוחדת
לסניפנו ברמת־גן
דרושים
רופאי/ות שיניים
בעלי נסיון של שנתיים לפחות
המעוניינים מתבקשים לפנות למנ־הל הסניף רח' נתן 6 א' רמת־גן טלפון 03־734196

לבית גלי
חנות המפעל בראשל"צ
דרושות
★ מוכרות
★ קופאיות
לעבודה אחה"צ, בין השעות 14.00־20.00.
מועמדות מתאימות יפנו אישית לבית גלי, רח' ההגנה 26, אזור התעשייה החדש, ראשל"צ.

לחברה מסחרית דרושה
מזכירה מינהלנית
לעבודה עצמאית
אנגלית – עברית כולל הדפסה על מעבד תמלילים הכרחית.
לפנות בכתב יד לת.ד. 4857 ת"א 61048.

מלונות
לחברת מלונות דן בע"מ
דרוש/ה
פקיד/ה
רצוי בעל נסיון בעברית ב־C/L וידע בהנהלת חשבונות.
מתאימים/ות בלבד יפנו לטל' 03־641120

עיריית רמת־גן
הודעה
על משרה פנויה
תאור המשרה:
מזכירה בכירה
דרגת המשרה: בהתאם לכישורי המועמדת
המעוניינים יוכלו לקבל את תאור התפקידים והדרישות המשרה במנגנון העיריה רחוב ביאליק 35, טל' 719343.
את הבקשות יש להגיש למנגנון עד ליום 31.3.87
בכבוד רב,
אורי עמית
ראש העיר

לסוכנות שמרלינג בע"מ
סוכני מכס ותחבורה
דרושים/ות
★ מסווג/ת טובין
★ פקיד/ת רישוי
★ פקיד/ה לפתיחת תיקים
עדיפות לבעלי ניסיון קודם
לקביעת ראיון נא לפנות לרפי 03־380620.

לחברה למסחר בינלאומי
בהרצליה
דרוש/ה
מנהל/ת
חשבונות
עצמאי/ת למשרה מלאה
נא לפנות לת.ד. 29870
תל־אביב 61298,
טלפון 03-614281.

דרושה
פקידה/מרכזנית
בוגרת תיכון, לאחר שרות צבאי
ידע בהדפסה – יתרון.
שעות עבודה 8.00–16.00
לפנות לת.ד. 29511 ת"א 61294

סורשף
באם אתה מעוניין להתמנות
לשף ומדריך ראשי
נא התקשר טלפונית 04־389131
או 04־381068

בוא ניסע בע"מ
מארגני טיולים ותיירות
דרוש/ה
פקיד/ה הזמנות
מנוסה
בעל/ת ידע בהפעלת מסוף הזמנות
יום עבודה מפוצל
עדיפות למתגוררים באזור תל־אביב
לשם קביעת ראיון נא להתקשר.
לטל. 243293 לצפי

דרושה מזכירה
ידיעת מעבד תמלילים עברית/אנגלית
משרה מלאה – תנאים טובים למתאימה
03־203234 03־290550 – לדנה

למפעל "אדרת" שומרון
(מול קרני־שומרון)
דרוש
מחסנאי
למחסן חלקי־חילוף
בעל נסיון קודם. שעות העבודה 7.00־15.30. רצוי תושב הרצליה, רעננה, כפר־סבא. תחבורה מסודרת.
נא לפנות במקום או טלפונית
052־39540 052־39076

לקפה פילץ
דרוש
רב מלצרים
– אחראי משמרת
בעל נסיון והמלצות
טל' – 03־662778 03־662200

לחברה קבלנית לבנין באזור גוש־דן
דרוש
מהנדס/הנדסאי
עם נסיון של 3 שנים לפחות
לפנות בטל' – 03־734932 03־723185

דרושה
פקידה
(מזכירה)
בעבודה מגוונת במפעל תעשייתי באזור הקנין.
הדפסה עברית,חובה.
אנגלית רצויה.
03־787112

דרושים
עבור הוצאה לאור
דרושים סוכנים
להפצת ספרים
בעדי עובדים ומבית לבית.
טלפון: 03־296648
בין השעות 09:00־14:00

סוף לוח מעמוד 11

ל"א.נ.ת" דרושה מפעי־
לת טלקס עברית ואנג־
לית. תנאים טובים
(21045) 03-203052-3

מעבדות תמלילים עב־
רית/ אנגלית מנוסות
לעבודה קבועה ומיידית
תנאים מצוינים "א.נ.ת."
(21040) 03-203052-3

טבחים — קונדיטורים

גזירה תפירה

ל"נועקס" בני־ברק
דרושות תופרות מקצו־
עיות, 5 ימי עבודה בש־
בוע, כל התנאים הסו־
ציאליים, הסעה
מאורגנת, 706342
(26175) 03-706158

למפעל אופנה לייצוא
בת"א דרושות תופרות מ־
נוסות באוברלוק ואמריק
למוצרי איכות. תנאים
טובים למתאימות.
03-835154 לייעקב.
(21035)

לגיזה "תופרות מקצוע־
ות בת"א 03-839151
וברמלה 08-228877.
(21020)

ל"א.נ.ת" דרושה פקידה
תבליות מנוסה בביטוח
חיים 03-203052-3
(21004)

לקריירה דיזנגוף 155
תל־אביב 03-240291-2
מלחימות/מחווטות
רצוי יוצאות במצ"א
108 חיל־הים (20814)

השמלאי תעשייתי מוס־
מך עוזר לעבודה מיי־
דית. תנאים ושכר טו־
בים. "תיגבור"
(20483) 03-297840

עובדי יהלומים

ספרים/ות

לבית אופנה דרושה
אשה מבוגרת לעבודות
יד מבוקר טיב. תנאים
טובים. 03-651761
(20849) 03-653276

לאופנת יזק דרושות
תופרות זוגי ואוברלוק
תנאים מצויינים
(20832) 03-379360

נגרים

נהגים

הנהלת חשבונות

מחסנאים

טכנאים הנדסאים

מוכרים/ות

שרטוט וגרפיקה

חשמל ואלקטרוניקה

לאבי מודל דרושות מוכ־
רות למשרה מלאה/ חל־
קית תנאים טובים נא
לפנות לחנות ביאליק 15
רמת־גן (21094)

בקידה כתבנית אנגלית
(עברית רצוי) לעבודה
בת"א או רחובות תנאים
טובים 03-240207-8
(20800)

תמלילנית מנוסה PC
תוכנה א"ב+ I.B.M
תוכנה WANG שכר
גבוה. "תיגבור"
(20536) 03-282257-8

כתבניות מנוסות לעבו־
דה מיידית לפי שעות
תנאים טובים. "תיגבור"
(20521) 03-282257-8

מחשבים

מפעיל מנוסה למחשב
IBM 36, המכיר גם
מחשבי p.c, לעבודה
לתקופה ממושכת, ליום
מלא באזור ת"א, רצוי
ידע באנגלית. "מנפאו־
אר" בן־יהודה 12 ת"א,
א'- ה', 08:00- 14:00
(20745) 03-298877.

עוזרות ומטפלות

סוכנים — מקדמי מכירות

דרושים לאופנת שא־
קס־ליין סוכנים +רכב
ו"יפיון בלבד
(26151) 03-625718

טה: ים להפצת להיטים
חוגיים למתאימים שכר
גבוה עד 100 דולר ליום
03-789146 03-751174
(21111)

בועלים/ות

פועלים/ות חורצים/ות
לעבודה בדאית תנאים
טובים! "א.נ.ת."
(21025) 03-203052-3

עובדי נקיון

עובדי/ות ניקיון לעבודה
קבועה, שעות גמישות ב־
יום ובלילה "א.נ.ת"
(24099) 03-203052-3

עובדי מתכת

מסגר קורא שרטוט+
תכניות נסיון בתעשיה,
הסעות+ ארוחות שכר
ותנאים טובים. "תיג־
בור". 03-297840
(20516)

עובדי ייצור, ידע בעי־
בוד שבבי (מסגרות/ רתי־
כות) בוגרי בי"ס מקצועי
תנאים טובים. "תיגבור"
(20456) 03-297840

כרסמים קונבנציונאלים
דיוק תעופתי לעבודה
מיידית+ ידע בהפעלת
C.N.C תנאים טובים
"תיגבור" 03-297840
(20445)

חרטים קונבנציונלים+
נסיון לעבודה מיידית
תקופה ממושכת,
הסעות+ ארוחות ותנאים
טובים. "תיגבור"
(20427) 03-297840

עובדי מוסך

הצעה למכונאים מיקצו־
עיים עבודה באחוזים ב־
סוכנות פולקסוגן אאודי
ביפו 03-832268
(20716) 03-815082

מכונאי רכב בנזין/ דיזל+
נסיון לעבודה מיידית
תנאים טובים "תיגבור"
(20501) 03-297840

מכונאי תעשייתי- אחז־
קה ותיפעול+ נסיון לע־
בודה מיידית. הסעות+
ארוחות, שכר גבוה.
"תיגבור" 03-296846
(20471)

שומרים

פנסיונרים

שרותי אחיות

שליחים

מכוניות

"אילן" בע"מ מציע לא־
ספקה מיידית: כל סוגי
מכוניות דגמי 987 אשר־
אי בריבית 10% שמיתנו
תנאים מיוחדים לפטורי
מס, אפשרות להחלפה,
בוגרשוב 70 ת"א.
03-283984 03-293005
(24205)

טראנסקאר" סבנה כל
סוגי הרכב +אשראי
+החלפה 03-660826
(20847)

אאודי

אאודי 80 1985 1600
אוטומט +מזגן +הגה כח
צבע מטאלי בהזדמנות
03-5529096, לא בש־
בת. (21110)

אוטוביאנקי

אוסטין

אופל

ב.מ.וו.

316, 87, אוטומטית, 4
דלתות, 0 ק"מ, מסירה
מיידית. 03-203984-5
(20646)

קדש 87, 1300, 5 דל־
תות, גיר רגיל +מערכת
"מבוני־ 03-203984-5
תקליטקול". (20695)

אלפא רומיאו

אמריקאיות

ג'יפים

דופין

דייהטסו

וולבו

טלבוט

טנדרים

במחיר הזדמנות! טנדר
סובארו 1800 (4 *4)
1981 +מזגן ראשונה
חדשה לחלוטין
ש"ח 10,800.-
(20585) 03-887162

מסחריות

מרצדס

סובארו

קופה 1300, מזגן, 86'
תוספות, בהזדמנות
(03)423093 ,419544
(20891)

סוזוקי

סיאט

סיטרואן

פולקסווגן

פורד

מועצה איזורית חוף
עזה מוכרת במכרז: סו־
בארו 1300 פרטי 1983
051-47233 רכז התחבו־
רה. (24147)

פיאט

פיג'ו

דן

מועצה איזורית חוף
עזה מוכרת במכרז: דן
18 סטיישן 1983 עי.אס
051-47233 רכז התחבו־
רה. (24136)

5, 5/ 1108 1983 ראי־
שונה פרטי 39,000 קי־
למטר 03-843318.
(20587)

אופנועים וקטנועים

ביקוש רכב

השכרת רכב

חילופי רכב משומשים

חלקי חילוף לכל סוגי
הרכב במחירים מפתי־
עים +קניית כל סוגי הר־
כב "שוק־החלפים
בע"מ" צומת מסובים.
(20928) 03-744380

ציוד משרדי

רוצים לקנות

רהיטים

מקררים

וידיאו טייפ

כלי נגינה

הלוואות

טלוויזיות

מזגני אויר

ריפוי והדרכה

מכונות שטיפת כלים

שרותים כלליים

פוליש ונקיון

ציוד תקשורת

ציפוי אמבטיות

הכذا من الأصل

صكامن الأصل

אמנה הסתד׳־תעשיינים נגד עישון בעבודה תיחתם היום

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

אמנה למאבק בעישון במקומות עבודה תיחתם הבוקר בין ההסתדרות לבין התאחדות התעשיינים על ידי ראשי ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר וחיים הברפלד וסגן נשיא ההתאחדות עוזי נתנאל. הטקס ייערך בלשכת מזכ"ל ההסתדרות.

סיסמת השנה של „יום הבריאות העולמי", שחל היום, היא „החיים יפים יותר ללא עישון". תוצאות הסקר, שערך משרד הבריאות בחודשים האחרונים במקומות עבודה שונים מעידות, כי העישון מפריע לכ־75 אחוז מכלל העובדים במשרדי הממשלה ולכ־60 אחוז מן העובדים הלא־מעשנים. בראש המעשנים במשרדי הממשלה נמצאים עובדי מס הכנסה – 31.2 אחוז מכלל המועסקים במשרד זה מעשנים ועובדי המכס, שאחוז המעשנים בקרבם מגיע ל־30.9. אין הבדלים משמעותיים באחוזי נשים וגברים מעשנים.

הסקר מהווה הכנה לאישור התיקון בחוק למניעת עישון במקומות ציבוריים המונח עתה לדיון בכנסת. מטרת תיקון זה היא להרחיב איסור העישון במקומות עבודה, בילוי וקניות, למעט פינות מיוחדות שיוקצו לכך. הסקר מלמד, כי הרוב המכריע של העובדים, מעשנים ולא מעשנים, מצדד בהקצאת פינות עישון.

היום תתקיים פעילות נרחבת להגברת מודעות הציבור לנזקי העישון ל„מעשנים הפאסיביים" בפרט. שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, תפתח מבצע הסברה רחב היקף בצה"ל, במערכת הבריאות, במערכת החינוך וגם את מבצע ההתרמה וההסברה הגדול שתקיים במשך חודש האגודה הישראלית למניעת עישון בעזרת מתנדבים מתנועת הנוער העובד והלומד. האגודה תפיץ גם מדריכים ותקיים הרשמה לאנשים המעוניינים להיגמל או לסייע בגמילת אחרים במסגרת המבצע.

במבצע „קו פתוח", שיערך היום בארבעה מוקדים בארץ, ישיבו רופאים, פסיכולוגים, סוציולוגים ומומחים לגמילה על שאלות הפונים.

קו פתוח בקופ"ח

קופ"ח הכללית קיימה אתמול קו פתוח על עישון. פנו מאות אנשים. צוות הרופאים השיב:

א. יש קשר בין עישון ללחץ דם גבוה וכושר גופני ירוד;
ב. מסגרת חברתית לגמילה עוזרת יותר להפסיק לעשן;
ג. הסיכוי לקבל סרטן גדול פי 30 בקרב מעשנים;
ד. העישון גורם טרשת עורקים, אי זרימת דם תקינה היכולה לגרום ירידה בכושר התפקוד המיני, אם כי אין הוכחה מובהקת לכך.

הושמדו שבעה מיליון ציפורנים – המגדלים דורשים מימוש הסיוע

מאת דויד מרשיוב, סופר "דבר" לענייני חקלאות

כינוס חירום של מגדלי צפורנים בכפר הס תבע אתמול לממש את הכסף המיועד בתקציב המדינה לשם סיוע למגדלי הצפורנים, אשר בגלל תנאי מזג אוויר קשים וכן בגלל תחרות מצד ארצות אחרות, יסבלו השנה מהפסדים בין 600 ל־700 דולר לדונם צפורן.

מנכ"ל מועצת הפרחים הלל מינץ אמר לסופר "דבר", כי בתקציב המדינה מיועדים ששה מיליון דולר לסיוע למגדלי הפרחים.

בגלל תנאי מזג אוויר קיצוניים החורף לא פרחו פרחים כאשר היה ביקוש גדול לצפורנים בשוקי אירופה והמחירים היו גבוהים. מזג האוויר החמים ששרר לאחר מכן גרם לפריחה גדולה של צפורנים וירידה של מחיריהם שם. מצד שני, יש תחרות מצד יצואני צפורן בספרד, קניה וקולומביה. כתוצאה מכך היה הכרח להשמיד שבעה מיליון פרחים.

פרח הצפורן מהווה גורם חשוב ביותר בסל הפרחים הישראלי המיוצא לארצות אירופה.

כינוס צפרים בין־לאומי לראשונה בישראל

מאת צבי אילן, סופר „דבר"

הכינוס העולמי של האירגון הבינלאומי להגנה על צפורים נפתח שלשום באילת. בכינוס, הנערך זו פעם ראשונה בישראל, משתתפים 350 איש, בכללם מנהלי ארגוני צפרים מ־30 מדינות, בהן הודו, פיליפינים, ארה"ב ומדינות מדרום אמריקה. מהחברה להגנת הטבע נמסר כי הכינוס נערך השנה בארץ מפני היותה אחד מאתרי התצפית הטובים בעולם לנדידה של עופות דורסים וכן הודות לפעילות הנמרצת בישראל להחדרת הצורך בהגנה על הדורסים. פעולת הסברה זו זכתה למוניטין בקרב ארגוני הצפרים בעולם.

המשתתפים יערכו תצפיות על נדידת עופות באילת ובסביבותיה, יבקרו בתחנות טיבוע דורסים ויתוודעו לטכניקות לכידת דורסים המיושמות במרכז הדורסים שליד אילת.

עליה בפשיעה

(ע). – מנתוני הסטטיסטיקה של המשטרה מתברר, כי בחודשים הראשונים של '87 נפתחו 38,609 תיקים פליליים, כ־5.8 אחוזים יותר מן החודשים הראשונים של '86.

בפריצות חלה עליה של 3.7 אחוזים, בהצתות 19.2, ובתקיפות עליה של 6.3 אחוזים. בעבירות הסחר בסמים נרשמה עליה של 42.6 אחוז ובסחר יבוא ויצוא של סמים עליה של 30.9 אחוז.

מראשית השנה דווחו למשטרה 38 מעשי אונס לעומת 39 אשתקד ובוצעו שני מעשי רצח לעומת 10 בינואר־פברואר 1986.

משפט גיתית איזרעלוב החל בעדויות שני שוטרים מצרפת

השופטת גערה בסניגור ● היום יעידו עוד שוטרים מחו"ל

גיתית איזרעלוב מסתודדת עם סניגורה מאיר זיו (צילום: כפיר מאיר־יפפא)

(ע). – משפטה של גיתית איזרעלוב (38), המואשמת ברצח בעלה יוסף בהטבעתו מתוך מכוניתו באגם בפארק הירקון בינואר 1986. נפתח אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב, בשמיעת עדויותיהם של שני אנשי משטרה צרפתיים, שעצרו את הנאשמת בנמל אורלי בפאריס בינואר 1986.

גיתית מואשמת ברצח בעלה כדי לרשת את רכושו. שכלל שתי דירות וכן את זכויותיו בחבר „רך".

בהיפתח המשפט לפני השופטים חנה אבנור (אב"ד). ישראל גלעדי וצבי כהן. העלה התובע, עו"ד טל לדוכן העדים קצין משטרה צרפתי פרנק ברונינק שסיפר על תפיסתה בנמל אורלי כשהיא מצויידת ברדכונים מזוייפים. כן נמצא בארנקה כסף שמקורו היה, לדבריה, בעיסקת מקרקעין בישראל.

עד צרפתי שני, אנדרה לקולנס, סיפר כי שימש בעת ההיא מפקח במחלקה המשפטית של משטרת נמל אורלי ואישר כי נמצאו אצלה שני דרכונים מזוייפים, צרפתי ויווני. במלון שאליו נלקחה נמצא עוד כסף ובסך הכל היו ברשותה 140 אלף פרנק. במטבעות שונים (כ־14 אלף דולר).

במהלך החקירה הנגדית היו לעתים חילופי דברים חריפים בין השופטת אבנור לבין הסניגור מאיר זיו. בשלב מסויים, כאשר גערה בו השופטת כי שאלותיו אינן רלוונטיות לחקירה הנגדית, הגיב „אם כבוד הנשיאה נוהגת כלפי בהרמת קול, אפעל בכיוון זה". השופטת: „את המשפט מנהל בית המשפט, ולא אתה הוא השליט על המתרחש כאן באולם".

היום יעידו שוטרת צרפתיה ושני אנשי משטרה מבריטניה.

החשפנית האנגליה ביקשה רחמים על ימאי הצי ה־6 שניסה לאנסה

נידון ל־30 חודשי מאסר בפועל ועל תנאי

מאת יוסי ליבוביץ סופר „דבר"

בית המשפט המחוזי בחיפה גזר אתמול 30 חודשי מאסר, מתכיתם בפועל והיתר על תנאי למשך שלוש שנים, על הימאי האמריקאי מהצי השישי ג'ימי קנדי (21) שהורשע בנסיון לאנוס את עוברת הפאב והחשפנית האנגליה פאולה הליוור בחיפה.

אתמול הופיעה הליוור בבית המשפט פעם נוספת וביקשה מהשופטים לסלוח לנאשם על התנהגותו. היא השפעה בין השאר מדבריו של הימאי שביקש מבית המשפט כי יתיר לו לחזור לארצו כדי לשרת בצבי של ארה"ב.

לעומת זאת ביקשה נציגת התביעה, עו"ד עדה כהניא, לגזור עליו מאסר בפועל לתקופה משמעותית.

סניגורו של הנאשם, עו"ד ירון בר דיין, ביקש להקל בדינו נוכח העובדה שהוא צפוי לעמוד בפני בית דין משמעתי צבאי בארה"ב על העבירה שבה הורשע בישראל.

בגזר הדין ציינו השופטים פרידמן, סלוצקי וקלינגברגר כי „הנאשם כאדם בוגר צריך להיות מודע לחומרת מעשהו. נכון שזה כשלון חד־פעמי, אך על מעשה חמור חלה חובה על בית המשפט להדגיש היבט ציבורי למען הגן על כבודה וגופה של אשה מפני התלקחות יצרו של אדם מסוג הנאשם שעלול לחשוק בה ולנסות לכבוש אותו בניגוד לרצונה".

השופטים התחשבו בריחוקו של הנאשם ממולדתו, ובמכתבה של המתלוננת שביקשה להסתפק במאסר על תנאי ולגזור על הנאשם עונש קל יחסית, כיוון שהעונש המירבי על האשמה זו הוא 20 שנות מאסר. הליוור עומדת לעזוב בימים הקרובים ולשוב לאנגליה.

מיד לאחר קריאת גזר הדין ניגשה הליוור לנאשם, לחצה את ידו, אמרה שהיא מצטערת ויצאה מהאולם. לעיתונאים אמרה כי העונש חמור מדי לטעמה אולם בדעתה לתבוע פיצויים מהצי השישי ואם תזכה תתרום את הכספים לילדים מוכי גורל.

חוקר לשעבר מאשר: הפעיל לחץ לסגירת תיק באלס

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

משה פרידמן, חוקר בכיר לשעבר ביחידה הארצית לחקירות הונאה, אישר אתמול בבית המשפט המחוזי בתל־אביב כי הפעיל לחץ על עו"ד אמנון רודה, סגן בכיר לפרקליט מחוז תל־אביב, כדי שיסגור את התיק הפלילי נגד דוד באלס כדי שבאלס יוכל לקבל אישור לניהול בנק הספנות. היה זה בעת חקירה נגדית של עו"ד פנינה דבורין, התובעת במשפטו של באלס.

היה זה היום השני בו עמד פרידמן, ראש הצוות הראשון שחקר את פרשת באלס, על דוכן העדים. הוא מתח ביקורת על הצוות שבא אחריו, בראשותו של רב פקד בועז גוטמן, וטען כי הצוות „התיש" את הנחקרים בחקירותם. הוא גם טען כי בדו"ח שלו על חקירת הפרשה הוכנסו תיקונים בידי חוקר אחר, סנ"צ יעקב גרוסמן, וכי מהמסמכים שהציגה לו התובעת חסר תיק־מסמכים שהכין בשעתו וצירף לדו"ח. דבורין ניסתה להוכיח שהתיק נמצא, אך פרידמן עמד על שלו. לדבריו חסר בתיק, למשל, דו"ח חקירה שכתב תנ"צ יורם גונן בפרשת באלס.

בהמשך נשאל על ידי דבורין אם פנה לעיתון מסויים והיה מוכן למכור מסמכים מסויימים, שהם בבחינת חומר סודי של היחידה, ב־20,000 דולר. פרידמן הכחיש.

העד הבא יהיה אהרון ידלין, מנכ"ל התקם.

באלס, מרוגז ומדוכדך (צעק „שקרנים" אתמול במהלך משפטו) עם סניגורו עו"ד יהודה וינשטיין (צילום: כפיר מאיר־יפפא)

השקה ראשונה אחרי המשבר במספנות

מאת יוסף מיכלסקי, סופר "דבר" בחיפה

במספנות ישראל נערך אתמול טקס השקת הגוררת "איתנה 2", ההשקה הראשונה לשוק האזרחי מאז השבתת המפעל לפני כשנה כתוצאה ממשבר אשר איים בסגירתו.

כל הנואמים שבירכו בטקס, וכהם שר התחבורה חיים קורפו, הדגישו שהטקס מהווה נקודת מפנה במצב המספנות העשויות להתאזן תקציבית במתכונת 1988.

מנכ"ל המספנות, זאב אלמוג, מסר ש"איתנה 2" היא הראשונה בסדרת שלוש גוררות מאותו סוג שהזמינה רשות הנמלים עם אופציה לגוררת רביעית, גדולה יותר, שתמומש. הוא ציין שלמפעל יש תעסוקה מלאה לחודשים הקרובים, והביע תקווה שההסכמים עם הצי השישי ועם "צים" על תיקוני אוניות יבטיחו תעסוקה מלאה עד סוף השנה לפחות.

תינוקת בת שמונה חודשים שעברה ניתוח לשחזור קנה הנשימה, העלתה דמעות בעיניה של שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, כשבקרה אתמול במחלקת הילדים בהדסה עין כרם. הניתוח בוצע כשהתברר שהתינוקת נולדה עם מום נדיר של היצרות קנה הנשימה, שמנע ממנה את האפשרות לנשום. (צילום: אבי חיון).

עיקולים והפסקות מים – עם החמרת מצב הישובים של מועצת מעלה יוסף

מאת יוסי ליבוביץ סופר „דבר"

המצב הכספי של ישובי המועצה האזורית מעלה יוסף מחמיר. אנשי ההוצאה לפועל עיקלו על פי הוראות הבנקים רכוש ומטלטלין של הישוב שקלה ו„מקורות" הפסיקה את אספקת מי שתיה למושב צוריאל. בשבוע שעבר עוקלו כספים ורכוש השייכים למתיישבי זרעית בשל חוב של חצי מיליון ש"ח לבנק לאומי.

בינתיים, דחתה ועדת משנה הכוללת את שלושת ראשי המועצות האזוריות בגליל: מרום הגליל, מעלה יוסף ומבוא חרמון, את התוכנית החדשה של הסוכנות היהודית. יעקב יעקב, ראש המועצה האזורית מעלה יוסף אומר שעל פי התוכנית ישועבדו מושבי הגליל לבנקים ב־20 השנים הקרובות. כעת מעבדים ראשי המועצות תוכנית חילופית להמלצות ועדת רביד. ועדה זו קבעה ש־235 יחידות משק בגליל אינן מסוגלות לפרוע את חובן וכדי להצילן נדרשת מחיקה מלאה של חובות, היסולן, או שחברים אחרים בכל מושב יקחו על עצמם חלק מהחובות במסגרת האחריות ההדדית. בד בבד החלו שתי ועדות משנה, האחת בראשות משה גורלניק, מנהל חבל הגליל בסוכנות, והשניה בראשות מתי סנדלר מנהל משרד החקלאות, במו"מ עם 42 מושבי הגליל, כל אחד בנפרד, למימוש הסדרי פריסת החובות.

● 80 מתימטיקאים בעלי שם מחו"ל, ו־25 מרצים ישראליים ישתתפו בכינוס הבין־לאומי החמישי לגיאומטריה אשר ייפתח היום באוניברסיטת חיפה ויינעל ב־27 בחודש. ישמעו 70 הרצאות בנושאים של מחקר מתימטי והוראת גיאומטריה בבתי ספר.

עובדי „מבט" בשדרות יפגינו בחנוכת בית"ר

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

עובדי „מבט", המפעל לבניה טרומית בשדרות ובני משפחותיהם, מתכוננים להפגין מחר בטקס הנחת אבן הפינה לעיר בית"ר ביהודה כמחאה על שעד כה לא השיב יוזם הקמתה, שר השיכון והבינוי דוד לוי, על פניותיהם אליו. כזכור, פיטרה הנהלת „רסקו", בעלת המפעל, בראשית החודש 62 פועלים מ־100 שעוד נותרו בו. העובדים מסרו לסופר „דבר" כי הם מתכוננים להפגין במשרדי רסקו בתל אביב.

היום ייפתח בבית־הדין האזורי לעבודה בבאר־שבע הדיון בתביעת העובדים לבטל את פיטוריהם.

הטור השבועי

פיצוי השחיקה לגבי „מבטחים" ו„מקפת" בדיון הועדה המרכזת

ביום א' 22.3.87 דנה הועדה המרכזת של ההסתדרות בהשתתפות אוריאל אברהמוביץ, אורי אלפרט, דוד בן יעקב (פנסיונרים „מבטחים"), דב פוקס („מקפת"), במסקנות ועדה מטעמה, בנושא ביצוע החלטות ההסתדרות מיום 17 ביוני 1984 בשתי הקרנות הנזכרות.

נציגי הסתדרות הגימלאים וארגוני הפנסיונרים מתחו בקורת על שתי הקרנות שלא ביצעו את החלטות הועדה המרכזת אלא באופן חלקי. הנהלת „מבטחים" שילמה את פיצוי השחיקה במקום החל מ־1 באפריל באיחור של 11 חודשים, היינו מפברואר 1985. הנהלת „מקפת" התעלמה מן הדרוג שנקבע ע"י הועדה המרכזת שנתן פצוי שחיקה לכל הפנסיונרים אשר פרשו לגימלא בשנים 1960–1983 אלא על פי חישוב אינדיווידואלי שרירותי. על יסוד הצעת הועדה מטעם הועדה המרכזת, תוך הכנסת כמה תיקונים על פי דרישת נציגי הגימלאים סוכם: א. „מבטחים" תוסיף לשלם חמישה חודשים על חשבון התקופה השנויה במחלוקת. ב. „מקפת" תשלם לפנסיונרים שעדיין לא קיבלו את הפיצוי ושהפנסיה אינה עולה על 350 ש"ח בחודש את הפיצוי עליו הוחלט ביוני 1984. בעלי פנסיה יותר גבוהה יקבלו את הפיצוי כאילו הכנסתם 350 ש"ח. פרטים אחרונים יקבעו ע"י מזכ"ל ההסתדרות ויו"ר האגף לבטחון סוציאלי, בהשתתפות נציג הסתדרות הגימלאים.

חברי הועדה המרכזת מטעם הועדה היו: דב פלג – יו"ר, ג. בן־ישראל וחיים הברפלד. המסקנות נתקבלו ברוב קולות. הצעות המעוט – ג. בן־ישראל היו יותר קרובות לעמדת נציגי הגימלאים, היינו לחייב בצוע המסקנות האורגינליות של הועדה המרכזת.

ותיקי התנועה – גימלאים הולכים לבחירות

75,000 גימלאים חברי מפלגת העבודה הישראלית זכו באחרונה במעמד מיוחד כארגון ותיקי־התנועה־גמלאים. בעקבות כך, ייערכו בימים שני ושלישי, 30–31 במרץ ש.ז. הבחירות הארציות לועידה הארצית הראשונה שתמנה 1450 צירים שייבחרו בכל הסניפים בארץ. לקראת הבחירות לועידה הוכן תקנון מיוחד שאושר ע"י מוסדות המפלגה. עפ"י התקנון תנתן זכות הבחירה לכל גימלאי שביום הבחירות ימלאו לחבר 65 שנה ולחברה 60 שנה. לרגל הבחירות מתנהלת מזה חודשים אחדים מערכת בחירות ענפה שעיקרה הסברת מטרת ההתארגנות. בעשרות האסיפות והכינוסים שנערכים כמעט בכל ישוב במדינה ביקרו עשרות מרצים שהסבירו את מטרת ההתארגנות שנועדה בראש וראשונה כדי לחזק את כוחו של ציבור הגימלאים שנאבק עתה על מעמדו וזכויותיו שהוקנו לו עפ"י החוק. הועידה תבחר מתוכה מרכז של 501 חברים ומזכירות בת 91 חברים. לקראת הבחירות הונפקו 75,000 כרטיסי בוחר שנשלחו לחברים בכל רחבי הארץ. חברים שמשום מה לא קיבלו את כרטיס הבוחר ואינם נכללים בספר בעלי זכות הבחירה יוכלו לערער במקומות הקלפי ולהצביע במקום.

נופש ויצירה

ביום שלישי ורביעי 17–18 במרץ ש.ז. התקיים סיור מודרך ע"י שגיא־טורס בבתי הארחה של קיבוצי הגליל. הגב' רחל שדה־חן בעבר אחות ארצית ראשית בגריאטריה הינחתה את הסיור בחן רב. בקיבוץ הגושרים הרצה ד"ר מריאן רבינוביץ בנושא „תרבות הפנאי והיצירה", בסיור השתתפו נציגי הסתדרות הגימלאים, נציגי קופות הגמל, נציגות מועדוני הגימלאים. הסיור עבר בהצלחה וההתרשמות הכללית, שתוכניות הנופש המשולבות ביצירה הן חיוביות ותואמות לצבור הגימלאים.

אירגון גימלאי הועד הפועל ומועצת הפועלים

מפגש נציגים של גימלאי מועצת הפועלים ונציגי ארגון גימלאי הועד הפועל ומוסדותיו התקיים ב־22 במרץ ש.ז. בבית הספר לפעילי ההסתדרות. הפותח והמנחה של המפגש היה הח' חנוך דון יו"ר ארגון גימלאי הועד הפועל. הח' דב פלג יו"ר האגף לבטחון סוציאלי סקר את הבעיות הסוציאליות של צבור הגימלאים, מצב קרנות הפנסיה וההחלטה על מיזוגן. הח' משה ברטל יו"ר ארגון גימלאי קג"מ סקר את בעיות גימלאי קג"מ וארגוני גימלאי הקרנות וכן ענה לשאלות חברים. הח' גדעון בן־ישראל יו"ר האגף במועצת הפועלים הביא את ברכתו להתארגנות החדשה והבטיח עזרת האגף לגימלאי מועצת הפועלים. הח' יחזקאל גדעוני הסביר את מטרת הארגון המשותף ודרכי פעולתו במסגרת החדשה. לאחר הסקירות התקיים דיון בהשתתפות חברים רבים – בסיכום אושרה סופית הקמת הארגון המשותף ולבחור מועצה ארצית בת 25 חברים ומזכירות בת 11 חברים.

גימלאי קופ"ח במחוז ת"א – סיירו במפעל תעשייתי בנתניה, ויצאו לנופש של 5 ימים בים המלח.

בסניפים –

חולון – טיול ליריחו – ועין גדי – למשתתפי החוג לידיעת הארץ במכללה. סיירו בנחל פרת בארמון „הישאם" ביריחו. קב אלמוג – הטיול הודרך ע"י עמנואל אהרוני. מנחת פורים נערכה באולם „מופת" הרצתה צופיה כץ. הגימלאי ישעיהו בר־גד קרא מן המגילה. הנחה הח' א. גפן. גימלאי פועלי הבנין טיילו לירושלים.

מרכז הסתדרות הגימלאים מברכת את הח' אליעזר גפן בהגיעו לגבורות – מאחלת לך בריאות טובה ואורך ימים. מרכז הסתדרות הגימלאים מברכת את הח' שלמה לוי מוותיקי גבעת שמואל בהגיעו לגבורות מאחלים לו בריאות ואורך ימים.

אגודה „בית יצחק – שער חפר"

למספר הטלפון הקודם נוספה הספרה 3:

053–333031–6

מכביתון

חדשות קופת חולים "מכבי"

הופיעה מהדורת מארס

בעיתון שפע כתבות וראיונות בנושאי בריאות ורפואה:

- ★ הכל על אמצעי מניעה, לידות והפלות.
- ★ חידושים בטיפול באין אונות של הגבר.
- ★ כיצד להתחיל הזנה מעורבת לילדים.
- ★ דלקת החניכיים ומברשת השיניים – מדריך שימושי.
- ★ ממתיקים מלאכותיים – מה הם תורמים לדיאטה.
- ★ ההבדלים בין עדשות מגע רכות לעדשות מגע קשות.
- ★ המשבר במערכת הבריאות – כיצד יוצאים ממנו – ראיונות עם מנכ"ל משרד הבריאות הד"ר דב גולן ועם מנכ"ל „הדסה" ירושלים הפרופסור שמואל פנחס.
- ★ חדשות בריאות ורפואה מהארץ והעולם.
- ★ תשבץ בריאות נושא פרסים ומדורי פנאי שונים.

כל המעוניין לקבל את העיתון לביתו, חינם, מתבקש לשלוח את שמו וכתובתו ל„מכביתון", ת.ד. 50494 תל־אביב 61500.

„מכבי" – רפואה ברמה פרטית בקופת חולים ציבורית.

בצער רב אנו מודיעים על פטירת אשתי אהובתי כבתנו והרתתנו היקרה

פנינה גרינברג

ההלויה תצא היום יום שלישי 24.3.87 כ"ג באדר תשמ"ז בשעה 2.30 אחה"צ מבית הכנסת רח' ארלוזורוב 78 חולון לבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים

אוטובוס יועמד לרשות המלווים

יושבים שבעה בבית הנפטרה

המשפחה המתאבלת

מינהל המחקר החקלאי מרכז וולקני, בית־דגן

משתתפים באבלו של

דר' אמנון קרמן

על פטירת

האם

עובדי המכון למטעים המחלקה לעצי פרי

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו לעבודה (בגימלאות)

ישראל בשרי ז"ל

תנחומינו למשפחה האבלה

תנובה סניף מחוזי ת"א ההנהלה והעובדים

מנת דם חיים לאדם

זכורו תרומת דם אחת מקנה ביטוח דם שנתי למשפחתך ולך.

[illegible]

ללוסי ואהוד נגלר וב"ב

כואבים את כאבכם במות

פרופסור

שמואל נגלר ז"ל

אבד לכולנו מורה דגול וציוני למופת.

משפחת ורטהימר

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של חברתנו

טוניה בן־ברק

מראשוני נהלל

ההלויה תתקיים היום, יום שלישי כ"ג באדר תשמ"ז 24.3.87 בשעה 15.00 בבית העלמין בנהלל

המשפחה ומושב נהלל

במלאת שנה לפטירת אמנו וסבתנו היקרה

נעמי ימיני ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום רביעי כ"ד אדר תשמ"ז 25.3.87 בשעה 3.30 אחה"צ נפגשים במועדון חדר האוכל בשדות ים

המשפחה ובית שדות ים